

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

311012

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 12-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 114
సంచిక ౧౧౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న క ల వి ధ



తలనొప్పుల మాన్పును, హఠాపుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లనొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల యాపుమాడను.
దగ్గును తగ్గించును చివరదనుతొలగించును.



నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి కుప్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.



చక్క-నడకీతో నడక సేసా 1-1-0; కుబ్జ 1-3-0; ప్రతియింట గుండవగిరది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

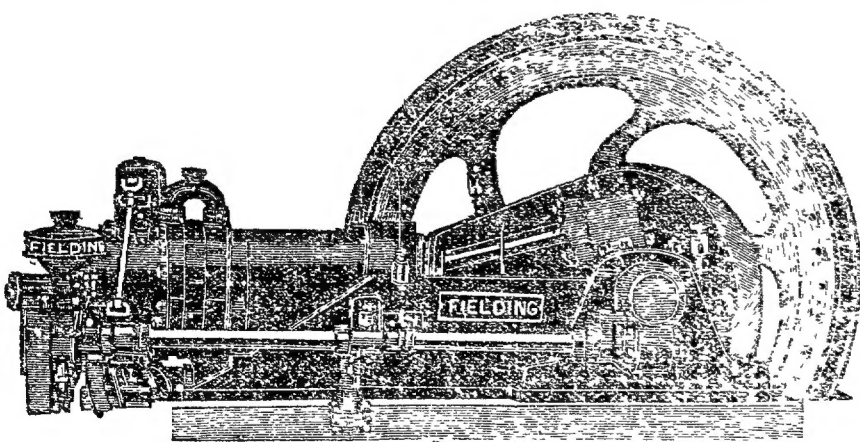
“ ఫీల్డింగ్ ”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్ ఫీల్డింగ్

వేలెంటు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586



యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చుల్లని స్థితిలో నుండగనే
పూర్ణ కాగలదు.

యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతో నైనను అతి సంతృప్తికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

కలెఫోర్న్ డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో., పోస్టుబాక్సు
నెం 690 రు. 12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు. నెం 203 రు.

(953) ఫీల్డింగ్ సెన్సిటివ్

9.8.24 శనివారమునుండి 15.8.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-8
శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 12-15 కూడ గలదు
డిబుల్ సిరియల్ బ్రూక్స్ డి బిగిన్
ట్రూత్ ఏడవవార్గం ఎడ్మిస్ట్రో అక్విజి
సాహిత్యకార్యములు వాని మింగుడుగడ మొలక
నవి గలవు ఇంటర్ నేషనల్ న్యూస్ గూడ చూడ
బడును. (6 భాగములు)

ఇండిరియల్ సినిమా తిరువల్లికేణి

9.8.24 తేది శనివారమునుండి 15.8.24 తేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-8
శని, ఆదివారములలో మధ్యాహ్నము 12-15 కూడ గలదు
రెండు అద్భుతమైన ఆటలు ప్రదర్శింపబడును.
కాపైన్ క్విక్ ఎడ్మిస్ట్రో మూడవవార్గము.

2 డిస్కస్ శాపం అప్పరస పగటియందు నెట్టుము
గాను, రాత్రులందు స్త్రీగాను
యుండుట

ప్రకటన

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్ర జాతీయ విద్యా
లయము ఏలూరు

ఈ వై విద్యాలయమునకు ఒక సంస్కృత పండితుని
కాలెను. విరభానులు కార్యరూపికి పంపవలెను.
విద్యాలయ కార్యదర్శి, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కౌటిల్యుని ఆర్థశాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మూమిడిపూడి వేంకట రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి

చంద్రగుప్త చక్రవర్తికి పృథానమర్త్యము చాణక్య డనునామాంతరముగలిగినట్టియు కౌటిల్యునిచే రెండువేలసంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగురించి మనభూర్యులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో సగ్రంథముగీనినాధారము చేసికొనియే కామందకాదులు వారిగ్రంథములరచించిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియుద్వృద్ధిగ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. పాశ్చాత్య కాలచందలి మనదేశములోని రాజ్యము లెట్లు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొనగోరువారికి చాళిత్రపరిభోధకులందఱికి నిదియ మూల్యమైనది. గ్రంథమునవ్రాసినవాడు కౌటిల్యుడేనా కాదా, గ్రంథకర్తకాలమెట్టి, గ్రంథచందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క పృథానలక్షణము లెవ్వి-అనువిషయములను విమర్శించిన యుపోద్ఘాతము చేప్పబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాలి కోలైను. ఖరీదు రు 4.0.0 మాత్రము.

మూమిడిపూడి వేంకటరంగయ్య.

(1463) మహారాజాకాశేరి, విజయనగరం. లేక, అభ్యుదయపుస్తకనిలయము, కాకినాడ.

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దినన నుదహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూదేశపుమిల్లు ను బలోనున్న, ఖద్దరు నూలులో నున్న, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్న, సకలమైనపట్టు, పున్నె, ప్రత్తి, వస్త్రాభరణముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుధరన మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదనాదలకు, పిలుగా యుండే లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె పిలైనంత చాకగా యేర్పాటు చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుకేలు) మొత్తపు శేరమునకు, కంట్రాక్టులకు చాలా వ్యాపారపిట్ట కల్పకేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరినవారు యాక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంటిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, రు 6.0.0

మానేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్సు,

(1458) బెజవాడ, దక్షిణఇండియా.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ

కార్యనిర్వాహకసభ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆగస్టు 8:—ఈనెల 2 తేది సాయంత్రము 4 ఘంటలకు నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమున కార్యనిర్వాహకసభాసమావేశము జరిగెను. శ్రీయుతులు పట్నం వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు (అగ్ర్యక్షులు)వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, మహమ్మద్ ఖానామొహిత్తేగార్లు(కార్యదర్శులు),పోలవరపుగోవిందరావు, చేపూరు పిచ్చిరెడ్డి, బొమ్మా శేషరెడ్డి, శ్రీమతి సానకాకనకమ్మగార్లు విచ్చేసి యుండిరి. ఈదినమ ముఖ్యతీర్మానములను గావించిరి.

రాజీనామాలు - ఎన్నికలు

౧. శ్రీయుతులు బెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డి, లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డి, కటికిశేరి కర్నాణరావుగార్లు రాజీనామాలు అంగీకరించి, ఆస్థానములందు శ్రీ గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య, కందాడై శ్రీనివాసరాజు, బెజవాడ సుందరరామిరెడ్డిగార్లను కార్యనిర్వాహకసభకు ఎన్నుకొనడమైనది.

కోశాగ్ర్యక్షులు

౨. శ్రీయుత బెజవాడ సుందరరామిరెడ్డిగారిని కోశాగ్ర్యక్షులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

3. గండవరము ఆశ్రమమువారి దరఖాస్తు చదువడమైనది. శ్రీయుతులు పట్నం వెంకటసుబ్బారెడ్డి, ఓరుగంటి వేంకటసుబ్బయ్యగార్లు ఆశ్రమము దర్శించి జరుగుపని లేఖలు వ్రాసినచూచి, లోగడ జిల్లాకమిటీవారిచే ఇయ్యబడిన పైకము ఎట్లు వినియోగింపబడినదియు విచారించి వారు పంపు రిపోర్టును చదివినపిమ్మట వారి దరఖాస్తు ఆలోచింపబడవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

మునిసిపాలిటీ, తాలూకాబోర్డుల వశపరచుకొనుట

౪. తాలూకాబోర్డులను వశపరచుకొను విషయమును గూర్చి తగుప్రచారము గావించి తగిన ప్రతినిధులపేర్లను నెల్లూరులోగా నూచింపవలసినదిగా ఈ క్రిందివారిని ప్రాధికరించడమైనది.

౧. ఓరుగంటి వేంకటసుబ్బయ్య, ౨. పట్నం వెంకటసుబ్బారెడ్డి, 3. వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, ౪. నెల్లూరు రామకృష్ణయ్య ౫. మేనకూరు సీతారామిరెడ్డి, ౬. తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, ౭. కే. వి. రాఘవాచార్యులుగార్లు.

౫. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో ఈ సంవత్సరము ఖాళీ కాబోవు ౬ స్థానములకు తగిన అభ్యర్థులను సిఫారసుచేయవలసి నదిగా లోగడ ఈసంఘమువారిచే నియమింపబడిన ఉపసంఘము వారిని కోరడమైనది.

౬. జిల్లాసంఘములు, పూజానిధిపైకము గాక వేరు మైకమును వసూలుచేయగూడదని ఏర్పడినందునను, ప్రస్తుతము జిల్లాలో ఇతరపైకము ఏమియు లేనందునను కార్యాలయపు ఖర్చులు రాష్ట్రసంఘమువారి దిమ్మ విరాళములనుండియే భరించుటకు రాష్ట్రసంఘమువారిని ప్రార్థించడమైనది.

౭. నెల్లూరుజిల్లాలో ఉత్పత్తియగు ఖద్దరును సర్వీసేయు విషయమై కార్యదర్శిగారువ్రాసినజాబు చదువడమైనది. కనుపూరు నెంటురులో ఖద్దరును శ్రీ పోలవరపు గోవిందరావు గారును, బ్రాహ్మణకాక గుడ్డలను శ్రీ గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారును సర్వీసేయవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది. ఇతర చోట్ల మగ్గుములవిషయమై బాధ్యత వహించవలసినందుకు చింతిల్లుచున్నారు. జిల్లాసంఘమువారిచే నియమింపబడినవారు తప్ప మరి యిరురు లెవ్వరును సర్వీసేయకూడదు.

౮. మార్చి, యేప్రిల్, మే, జూన్ లేఖలు చదువడమైనది. అంగీకరించడమైనది. (ఇంతటితో సభ నిలిపి మరల మరునాడు 8-8-24 ఉదయం 8 ఘంటకు సభ జరిగెను. దినవ తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.)

౯. కాంగ్రెసు నిబంధనల సంఘమువారి చిత్తునిబంధనలు చదువడమైనది. కొంత చర్చమీద కొద్దిమాన్యులతో అంగీకరించడమైనది.

౧౦. శ్రీయుత ఇస్కాన్ ఛెంచయ్యగారు వ్రాసినజాబు చదువడమైనది. వారి మార్చి, యేప్రిల్ నెలల డైరీలు చదువడమైనది. వారికి వేతనములోకి 15 రూ./లు మాత్రము యిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. సదరు మొత్తమును, వారు జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమునకు దూది బాపత్తు యివ్వవలసిన బాకీకి ముజరాపెట్టుకొని చెక్కిన బాకీ మొత్తమును, వారివల్ల వసూలు చేయవలసినదిగా తీర్మానించడమైనది.

౧౧. శ్రీయుతగాదె వీరపాపయ్యగారిని ఆఫీసుగూమాస్తాగా నెల 1 కి రు 20/లు వేతనముపై ఖాయముగా యేర్పాటుచేయడమైనది. వీరిదరఖాస్తు చదువడమైనది. ప్రస్తుతము ద్రవ్యాభావముచే వీరి వేతనము హెచ్చించుటకు పిలువదని తీర్మానించడమైనది. కడచిన మే, జూన్, జూలై నెలలకు వీరికిచ్చిన వేతనము అంగీకరించడమైనది.

౧౨. ఈసభలో చదువబడి ఆమోదింపబడిన డైరీలు తప్ప ఇతర ప్రచారకులకు వేతనములు తెప్పించరాదనియు, వారు డైరీ లిచ్చిన తర్వాత ఆమోదించి వారివేతనములు ఇప్పించవలసినదనియు తీర్మానించడమైనది.

దేశారాధకులు, నియమితప్రదేశములు

౧౩. ఈక్రింది దేశారాధకులను, క్రిందిప్రదేశములలో పనిచేయుటకు ఏర్పాటుచేయడమైనది:—౧. వేమూరు లక్ష్మయ్య-అల్లూరు, ౨. గుంటూరువెంకటసుబ్బయ్యగారు-బ్రాహ్మణకాక, 3. రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు-జనరల్ ప్రచారము, ౪. దేశిరెడ్డి శేషరెడ్డిగారు, ౫. ఇంద్రకంటి సుబ్రహ్మ్యంగారు ముత్తుకూరు, ౬. అక్కరాజు వెంకట్రామయ్యగారు-ఆత్మకూరు, ౭. పూండ్ల సుబ్బగారెడ్డిగారు. ముంగమాగు, ౮. తలు పూరువెంకటసుబ్బయ్యగారు-నాన్మవతికృష్ణస్వామిరావుగారు - జాతీయవిద్యాలయములు, ౧౦. పోలవరపు గోవిందరావుగారు-కనుపూరు, ౧౧. ముత్తరాజు గోపాల్ రావుగారు-గండవరము, ౧౨. శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారికి నిధి వసూలు-తాలూకాబోర్డులు ఆఫీసు పనులు యియ్యడమైనది. ఖాజా మొహిద్దీగారికి జనరల్ పని యియ్యడమైనది. ౧౫. శ్రీయుతులు ఇస్కాన్ ఛెంచయ్యగారిని, మహమ్మద్ లాహింతుల్లా సాహెబుగారిని ప్రచారకులనుండి తొలగించడమైనది. ౧౬. పైప్రచారకులలో సోమపూడి పద్మనాభయ్యగారు నున్నారు.

ఆదిద్రావిడులకు ఖద్దరు బట్టలు

దురైగారి దానము

చింతామణిలోని ఆదిద్రావిడులకు ఖద్దరుబట్టలను కొని యిచ్చుటకు ఎన్. ఎల్. దురై (నాగపట్నం) గారు మండలకాంగ్రెసు సంఘమువారికి సూచనాపాపాయిలను ఇయ్యగా వారు 10 వ తేదీన ఆదిద్రావిడులకు ఖద్దరుబట్టలను కొని యిచ్చిరి.

(ఆ. వెం.)



నవ్వుకమగు క్రితమాది నగలుదొరకు స్తానము

ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెని.

హెడ్క్వార్టర్సు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, వైనాబజారుకోడ్డు, మదరాసు.

ఈనగ్గుల అనేకరకములు క్రితమాదిరి గానలు, పెడగొల్లులు, కాసుమాలలు అడ్డిగ రైలు మొదలగు బంగారు నగలున్న, నవరత్నములు వేసిన అనేకమాదిరలు అడ్డిగలు, జడబిల్లులు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపకరములు, వత్తకములు, మొదలగునన్ని నెండి రైలు కూజాలు, బుట్టగ్గు, వేలాగిన్నెలు, కాపిపెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులను అనేకరకములు కాళ్ళుగొలునులు, మొదలగు అన్నివస్తువులు యెప్పుడున్నట్లుగా యుండును. కాసు బంగారమునకున్న చాడివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును నచ్చగించి వాపసు తీసుకొనవలయును.

ప్రాప్తివిధము:— శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదరు, కాకుమానుల లక్ష్యమ్యుచౌదరి.



శ్రీ భారతధర్మ మహామండలి

గవర్నరుగారికి రాయబారము పోవుట

బనారసు, 9 ఆగష్టు:—శ్రీ భారతధర్మ మహామండలి తరపున రాజా మోతీచంద్, బాబూ కపింద్రనారాయణ్ సింగు, రాయసాహెబు యస్. పి. సన్యాలు, బాబు బలదేవదాస్ మెహతా, రామబహదూర్ లలితబహాదూర్, మహామహా పాధ్యాయ జడవేళ్ళు తారకరత్న, ప్రమధనాథ్ తారకరత్న, అన్నదాచరన్ కాలియా సాహెబుగార్లను తదితరులను కాశీ లో సందీక్ష్య భవనమువద్ద సర్ విలియం మారిసుగారిని సంభవించి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి.

మతవిషయముతో తనకు సంబంధములేదు

తనకంత మనఃపూర్వకమైన స్వాగత మొసంగినందులకు వారికి విందనము లర్పించి, బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ మన మతస్వాతంత్ర్యమునకు పెట్టిన పేరనియును, హిందూ దేశమున కంతకును సంబంధించిన మతసాంఘిక విషయములు కేంద్రశాసనసభ క్రిందికి వచ్చుననియు దానితో తనకు సరియైన సంబంధము లేదనియు గవర్నరు చెప్పెను.

పశువులసంఖ్య తగ్గిపోవుట లేదు

తరువాత వ్యవసాయమేర్పాట్లగుట రాష్ట్రముయొక్క అభివృద్ధి విషయమున పశు సంరక్షణనుగూర్చి తన ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధను వహింపుచున్నారని చాలనేపు చెప్పెను. పశువుల సంఖ్య తగ్గిపోవుచున్నదన్న నూచనను గవర్నరు ఖండించెను. క్రిందటి అక్టోబరు నెలలో శాసనసభలో తెలుపబడిన విషయములు పీఠీకమునకు బలపరచుట లేదు. 1899, 1920 సంవత్సరముల మధ్య రాష్ట్రములోని యెద్దులసంఖ్య 48000 హెచ్చినదనియు, ఆవులసంఖ్య 51000 హెచ్చినదనియు, దున్నపోతులు కేవల సంఖ్య 55000, 475000 హెచ్చినదనియు, చిన్నవాటి సంఖ్య 685000 హెచ్చినదనియు వీరికి తెలిసెను. యుద్ధమునకును యీ విషయమై కొంత ఆతురతయుండెను గాని 1920 సంవత్సరము వచ్చేసరికి ఆయాతురత తొలగిపోయెను. మరియు చిన్నవాని సంఖ్యను చూచినయెడల అట్టి యాతురతకు కారణమేలేదని ధృఢము కలుగుచున్నది. తాను చెప్పిన విషయములన్నియు సరిగా నిజములని గవర్నరు చెప్పలేదు గాని వాదాపుగా పరిశీలుట తెలుసుకొనుటకు అనుమతించునని చెప్పెను.

పశుపాపముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గుర్తించి గవర్నరు యీ విషయమును నిమిలు చెటిరినరీతిని సందీక్ష్య వ్యవసాయ ప్రత్యేక డిప్యూటీ సర్జెంట్ కుండికి చేర్చితి ననెను. ముత్యా కైరా జిల్లాలో పశుభుత్వమువారితో నడుపబడుచున్న రెండు పశుశాలలు యీ డిప్యూటీ సర్జెంట్ కు యధీనమున నున్నవి.

పశుపాత్ర్య

పశుపాత్ర్య నాపుత్ర్య విషయము పశుభుత్వ మువారి ఆలోచనలో నున్నదనియు, యీ తగాదా విషయమై యెట్టి ప్రకటనను చేయవలెదని, గవర్నరు చెప్పెను. ముగింపును వారి సౌఖ్యముకొరకు తాను చేయగలిగిన దంతయు చేయుదునని రాయబారము వచ్చినవారితో గవర్నరు నెను.

(అ. ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు ఫ్యాక్టరీలు

అహమ్మదాబాదు, ఆగష్టు 9:—ఫ్యాక్టరీ పనివాండ్రు తేముముకొరకు ఫ్యాక్టరీలలో నెచ్చటనైన అపాయకరమైన లోపమున్నచో తనిఖీచేసి తమ నివేదికలను పంపించినదని ఫ్యాక్టరీ అధికారులకును మేనేజరులకును ఫ్యాక్టరీయినప్పటికీ ఒకసర్క్యులరును పంపెను. (అ. ప్రె.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయము

రంగూను, ఆగష్టు 9:—రంగూను విశ్వవిద్యాలయ స్థాపన విషయమున ప్రభుత్వమువారికి సలహా చెప్పటకు ఏర్పడి యుదివరలో నిలుపుచేయబడిన సంఘమువారిసభ నేడు ప్రభుత్వ మందిరమున ఉదయం 11 గంటలకు జరిగెను. హాజరు గృహములు తప్ప విశ్వవిద్యాలయపు భవనము లన్నియు పక్కాగా నుండవలెనని కమిటీవారు ఏకగ్రీవముగా పలికిరి. హాజరుల విషయమై భేదాభిప్రాయముండెను. అధికసంఖ్యాకులు పక్కాభవనములే యుండవలెనని చెప్పిరి. బ్రహ్మవిషయమై నూచనలజేయుటకును, విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమున కవసరమైన యితరపనులను చేయుటకును ప్రభుత్వమువారికి కమిటీని నియమింపజూపుచున్నారని గవర్నరు తుదకు పలికెను. అధికవిషయములు శాసనసభవారు చెప్పవలసియున్నది. సాధ్యమైనంతవరకు పని ముగింపవలెనని అందరును కొరుచున్నారు గాన ప్రభుత్వమువారు తమకే క్షింతయు వినియోగించి సాయపడుదురు. (అ. ప్రె.)

శి. గు. ప్రబంధక కమిటీ

హిందూమహమ్మదీయ కలహములు జరుగకుండ పనిచేయుచున్నది

అమృతసరు, ఆగష్టు 9:—శిరోమణిగురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీవారు సూతనముగా ఢిల్లీ లో జరిగిన హిందూమహమ్మదీయకలహములకు విచారమును దెలుపుచు వచ్చేమొహరంపండు గలో అట్టి గల్లంతులేమైన జరిగినట్లయిన సహాయము చేయుటకు అమృతసరులోను మరికొన్ని యితరచోట్లలోను ఏర్పాట్లను చేయున్నారు. ఈకారణముచేతనే నేడు డెయిలీస్ వెళ్ళవలసిన మహిదీజతను ప్రబంధక కమిటీవారు పంపలేదని తెలియుచున్నది. మొహరంవెల్లి న కొన్ని దినములకుగాని యీజత బయలుదేరదు.

ధిల్లీ నుండి మహిదీజత 14 తేదీన బయలుదేరును. (అ. ప్రె.)

కస్తూరివిషయము

కలకత్తా, 9 ఆగష్టు:—జూలై నెలలో కస్తూరివిషయము (ఉత్పత్తయముగాక) పై ప్రముఖ 877 లక్షలు 1923 సంవత్సరము జూలైలో రు 291 లక్షలు. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా అల్లయన్సు బ్యాంకు, లిమిటెడు సర్వీసులకు కలకత్తా, ఆగష్టు 9:—సిమ్లా అల్లయన్సు బ్యాంకు, లిమిటెడు, పరిష్కారకర్తలట్లు ప్రకటించుచున్నది. పరిష్కారకర్తల యెట్లున్నదని అందరును విచారాలు చేయుచుండుటలకు మే మివిషయముగా తెలియజేయుచున్నాము. అమృతసరు ఆస్తి మొత్తము రు 4157000 ఉన్నది. పెట్టుబడి, షేర్స్, 24800000 వనాలు చేసిన అడ్వాన్సు బురూములు యితర మొత్తములు రు 89050000. ఇండియా యింపీరియల్ బ్యాంకు వారు అడ్వాన్సు చేసిన దానికిని సెక్యూర్టీలు అందు ప్రీఫరెన్స్ క్లెయింట్లకును చెల్లించిన మొత్తము రు 198000000 ఉండనులో నుంచిన సెక్యూరిటీలను విడిపించుకొనుటకు లండను సెక్యూర్టీ క్లెయింట్లకు చెల్లించిన రు 1196200. మేము చెల్లించినదానికంటే మాకు రాబడి యెక్కువగా వచ్చుటచేత సెక్యూర్టీ కాని బురూదాతలకు నూటికి 50 చొప్పున ప్రధమ డివిడెంట్లుగా నిచ్చెదమని చెప్పగలుగుచున్నాము. లండనులోనున్న బురూదాతలకు యీమాదిరి డివిడెంట్లు నిచ్చుటకై లండనులోనున్న పరిష్కారకర్త కోర్టు వారి ఆనజ్ఞ పొందుటకు న్యాయాధికారులగుటగా యీ డివిడెంట్లు సెప్టెంబరు 15 వతేదీ వల్లిన తరువాత చెల్లించబడును. ముందు డివిడెంట్ల విషయమై నిర్ధారణగా ఇప్పుడేమి చెప్పటకును వీలులేదు. కాని రూపాయలు 4 అకౌంట్ చొప్పున అప్పుడప్పుడు చెల్లించబడునని మాత్రము చెప్పగలుగుదుము. (అ. ప్రె.)

పండిత మదనమోహన మాలవ్యా

లాహోరు, ఆగష్టు 9:—పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు యీ యుదయమున యిచ్చటికి వచ్చిరి. వీరి సాయం కాలమున డిల్లీకి బయలుదేరి అటనుండి కాశీనగరమునకు పోవుదురు. (అ. ప్రె.)

లాలా జవత్ రాయగారు

స్వీట్సులూండునుండి బయలుదేరిరి
లాలా జవత్ గారు స్వీట్సులూండునుండి బయలుదేరిరియు సెప్టెంబరు 17 తేదీకి హిందూదేశమునకు వత్తురనియు ప్రయివేటుసమాచారములు తెలుపుచున్నవి. ప్రస్తుతము లజపతిరాయ గారు టర్కీదేశములో తిరుగుచున్నారు. వీరచ్చటినుండి యీ జవత్దేశమునకు పోయి అచ్చట ఆగష్టు 29 నుండి సెప్టెంబరు 7 వతేదీవరకు ఉందురు. (అ. ప్రె.)

వీరబ్రహ్మచారి చంపబడెను

సిమ్లా, ఆగష్టు 9:—అపాయకరమైన వీరబ్రహ్మచారి ముతాతో పిషాచుదగ్గరనున్న మేహమహమ్మద్ గ్రామములోని గ్రామస్థులకు పోరాటము కలిగెననియు, ఆ పోరాటములో వీరబ్రహ్మచారి తీవ్రముగా గాయపరచి గ్రామస్థులు చంపిరనియు పిషాచునుండివచ్చిన వార్తలు తెలుపుచున్నవి. గ్రామస్థులలో ముగ్ధునికి నష్టము కలిగెను. ఒకనికి గాయము తగిలెను. మరియొకడు చంపబడెను. గాయపరచబడినవాని భార్య భర్తకు పరిచర్యచేయుట కచ్చటికి రాగా ఆమెకుడ భుషాకితో కాల్చి చంపబడెను. (అ. ప్రె.)

అమెరికను ప్రాపంచిక వైమానికుడు

ప్రస్తుతము తమప్రయాణము నాపుడేని మరలిరమ్మని నిశ్చయించుటకు ముందు వారు దిగబడిన ప్రదేశమును నిర్ణయింపవలెననిరి.

గుజరాతు జిన్నింగుమిల్లు

ప్రమాదము

గాంధీమహాత్ముడు-కార్మికులు సాక్ష్యమివ్వరాదు

అహమ్మదాబాదు, 9 ఆగష్టు:—గుజరాతు జిన్నింగుమిల్లు ప్రమాదముసంబంధమున గాంధీమహాత్ముడు స్థానిక కార్మిక సంఘ పత్రికలో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఈ ప్రమాదమువిషయమై విచారణ జరుగుచున్నది. సాధారణముగా కార్మిక సంఘమువారి విషయమున నేమిచేయుచున్నారని అడిగెదను. ప్రమాదమునకు కారణమును తెలుసుకొనుటయే విచారణయొక్క యుద్దేశ్యము. ఇట్లు మైనయెడల కార్మిక సంఘమువారు సాక్ష్యమివ్వవచ్చును. కాని తనతరపున సాక్ష్యమిచ్చుట అనవసరమని నేను బుద్ధిపూర్వకముగా కార్మిక సంఘమువారికి సలహా జెప్పియున్నాను. కార్మిక సంఘము నేర్పాటు చేసినవారు అసహాయ వాదులగుట చేతామివిచారణలో పాల్గొనరాదు. పనివాండ్రుత్రుకులుగను సలహాదారులుగను పాల్గొనవచ్చును. కాని పనివాండ్రుకిందులన ప్రయోజనములేదు. కార్మిక సంఘమువారు చేయవలసియున్న పనియేమిరు విచారణలో పాల్గొనకుండుటకు మరియొక బలమైన కారణము. సాధ్యమైనంతవరకు మిల్లు యజమానలతో సయుక్తముగా మాట్లాడి వ్యవహారములను పరిష్కారము చేసుకొనుట కార్మిక సంఘము యుద్దేశ్యమైయున్నది. కావున బలమైన కారణములేక కార్మిక సంఘమువారి డిట్టివిచారణలో పాల్గొనరాదు. కార్మిక సంఘము వారు రెండువిషయములను గమనింపవలసియున్నది. ఇకముందు యింట్లు గట్టిగానున్నచో లేదో తనిఖీచేయుచుండు యొకటి. చనిపోయిన వారికిని గాయపరచబడిన వారికిని ముజరాలను తీసుకొనుట యొకటి. ఇప్పుడు జరుగుచున్న విచారణ ముజరాలతో పనిలేదు. అవిషయము 'లూలో'నే చెప్పబడియున్నది. ఇంట్లు గట్టిగానున్నచో లేదో చూచుటకు విశేషము చేయవలసినపనిలేదు. కార్మిక సంఘము దురుగుగానేయున్నది. క్రమమైనమహమ్మదీయ తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. వారివారి యింట్లలో గల లోపములను సరిజేసికొనవలసినదని ప్రభుత్వమువారు మిల్లు యజమానులకు సర్క్యులరును పంపియున్నారు. వీటియన్నిటివలన పనివాండ్రు భయపడనక్కరలేదని నేను సలహా జెప్పచున్నాను.

తమ రక్షణ విషయమై అశ్రద్ధసహింపలేదనియు, పనింపరనియు కార్మిక సంఘములో వారికి నమ్మకముండవలెను. (అ. ప్రె.)

బీ అమృత్ గారి అన్వేషణ

ధిల్లీ, 9 ఆగష్టు:—బీ అమృత్ గారికి రాంపూరులో చాల జబ్బుగానున్నదనియు ఆమెకీటి విక్రీలి యాతురతను కలిగించుచున్నదనియు యిచ్చట తెలియుచున్నది.

రాంపూరుకు బయలుదేరిన మహమ్మదాల్ గారు బొంబాయికి పోయిన నవాబుగారి యజ్ఞకే నేచి యిప్పుడు రాంపూరు వైల్డేస్టేషనులో నున్నారు.

బొంబాయినుండి రాంపూరుకు పోవుచు సోదరుని కలుసుకొనుటకు వేరతాల్ గారు యిచ్చటికి వచ్చిరారు. (అ. ప్రె.)

హిందూమహమ్మదీయ

కలహములు

రాజీ కుదుగుటలేదు

డిల్లీ, ఆగష్టు 9:—సూతనముగా హిందూమహమ్మదీయలలో దోమిల్లు జరిగి క్రిమినలునేరములైన సంబంధమున యిరుపక్షములవారికిని రాజీకుదుర్పవలెనని హిందూమహమ్మదీయ ప్రతినిధులు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపగా, ఎత్తుకొనిపోవుట మతములో కలపుట మొదలగు చిన్న విషయములలో భేదాభిప్రాయ ముండుటలన యిరుపక్షములవారికిని రాజీకుదురలేదు. ఈరెండుసంఘముల గర్భ్యులును భేదములను తొలగించి సఖ్యతను సమకూర్చుటకు తిరిగి ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. ఈ యుద్దేశ్యముతో ఆదివారము నాడు మహమ్మదీయుల 11 హిరంగ సభ యొకటి జరుగనని ప్రకటింపబడెను.

మాలవ్యాగారు

హిందూ మహాభయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘ సభను గావించి దానికి చెట్లటకై పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు యిచ్చటినుండి కాశీకి బయలుదేరి పోయిరి.

(అ. ప్రె.)

సి ధురాష్ఠమున వలదలు

భామనగారి ప్రసంగముపై నర్ సప్రూగారి
యభిపాయము

సిద్ధా, ఆగస్టు 10:- కన్యానుగూర్చి కామస్వరూపంలో భామ
నుగూర్చు కావించిన | పసంగమును గూర్చి పర్ర లేజుహమూర్

నా గామి కావించిన ప్రసంగమును గూర్చి సం అజ్ఞానానాం
సప్రభాగాదు ప్రతికా ప్రతినిధిలో నిట్లు తెల్పిరి. “కావ్యానిమి
గ్రహవో అర్థి నెన్నును అమలులో బెట్టుట లేదనుట యొక విజ్ఞమైన
లాభము. ఇది ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే పంపబడినది.
కాలనీస్ కమిటీవారికి గౌరవము తెచ్చుచివయ్యే. మిగిలిన చా
కాభంగకరముగ నున్నది. మిగిలిన యిబ్బందులు లోలనవరకు
ప్రభుత్వమువారు కృషిచెల్పుచునే యుండవలెను. ఈనిర్ణయము
వలన ఇండియా ప్రభుత్వమునకును క్రామకాలనీని సంఘర్షణ
జరిగినప్పు డిండియా ప్రభుత్వము క్రిందుకావడనని రుజువైనది.
రంగాచారి, శే.సి. రాయగార్లు వచ్చి తమ నివేదికమును సమర్పిం
చువరకు నాగడలచిరిని. కావనసభయందు తెల్లవారితో సమావ
ముగ భారతీయులకు నియోజితస్థానముల వోసగియుండవలసినది.
ఇండియా సెటిల్ మెంట్ వ్యవహారాది విషయములలో నారి
లేన జియోగ్రలను పంపుటలో ఉత్తేశమేమో నాకు తరించా
రవలన బోధపడలేదు. లేసక ఆసీనకుగా ఇండియా ప్రభుత్వ
మువారిచే నియోజితమైన వారిని నియమింపగూడదను స్పష్టము
సేనాని నిర్ణయమునకు ప్రతికూలముగా నిది కావించబడెనా?
అట్లయినచో నేను దీని నా త్యేపించను.

జూదరుల సంఘము

సింధు, గజరాజ్, పంజాబ్, బొంబాయి రాష్ట్రము లలో అనేక కాళులు కట్టిన యొక్క పెద్దజూదరులసంఘము సింధుదేశము నందలి హైద్రాబాద్ పోలీసువారిచే ఒక జూదరుల యింటిని ముట్టడించిన సందర్భమున కనుగొనబడినది. ముతానా యకులు పెద్దమునుష్యులను జూదము మిష పెట్టి పీలుచుకొని పోయి వారిసొత్తును హరించుచుందురట. రిగరు పట్టునడిరి. వారిలో నొకధాన్యపు వర్తకుడును ఫోటోగ్రాఫరును పట్టు బడిరి.

అలహాబాద్ వారలు

శ్రీ. దబ్బు. డి. సైక్రేటేయటను లెక్నికు మార్పుచేయమ నా తేషించుచును కాననసభాసమావేశములలో సగ మైనను అలహాబాదులో జరుపవలెనని గవర్నరుగారిని కోరుచును, వైస్రాయిగారికి రాయబారముంపుటకును తీర్మానములను అలహాబాదుపౌరులు సభలో వామోదించిరి. సంయుక్తగవర్నముల బొంబేలో, ఆర్. యం. యస్. కాన్ఫరెన్సు అలహాబాదులో గాని రహితగారి యన్యతతక్రింద 22-వ ఆగష్టునుండి జరుగును

గతిసంపత్కరమన సంయుక్త రాష్ట్రమున ప్రత్యేక
మృత్యుల ప్రజాసంయుక్తమగు కట్టడములను సమచూరి రి లక్షల
మిలియన్ల వానిని కట్టించిరి వీనిలో రి లక్షల ఖరీదుతో లక్ష
లో మెరడియన్లకి సంబంధించిన స్త్రీలనువనరీ సంఘమువారు
కట్టించిన కళాశాల మిక్కిలి పెద్దదయ్యెను.

చవిటానజంతువులకు సామ్యముదరానిప్పుట (గ్లా.
పర్వ ఫార్మిటక్స్) దానికిసంబంధించిన కాసనము నమలుజరుపుట
సామ్య సంఘముల కీయకలసివదని (వెటరినరీ ఆగ్రికల్చరీ రిటై.
ఫిషియేటుకమిటీ)పశువ్యాసనాయ మితవ్యయసంఘమువారు చేసిన
యాచనలు మదరాసు ఫార్మికసంఘము (కాన్ఫెరెన్స్) వా
రంగీకరింపకపోవుటచే ప్రభుత్వమువారు రీవిషయమున ప్రస్తుతము
ర్పించుకొనరని ప్రభుత్వకార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు.

రైలు గండు

మహామార్గోట, బగన్లు 9:—మూల్కానజిల్లా బ్రాఫ్
 మార్పైంటు మహామార్గోటనుండి యిల్లు తంతిచేయుచు
 న్నాడు. మహామార్గోట గుర్మావీలవద్ద 27, 27-11 మైళ్ల
 వద్ద గండి సరిచేయబడినది. దీరాదిన్ తేనావరకు 11-30 ని
 మిషనులనుండి రైలుబండ్లు సకాసరిగా నడుచుచున్నవి.

(ఆ. ప్రె.)
 శోధ పురము, ఆగస్టు 9. — మిస్ కోలుయట్ కాబువైన
 2 వ లేటినుండి రైలుబండ్లు నడచును. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ లక్ష్మీ ప్రమాదము
 ఇద్దరు బలవంతుల మహాబాహు రాజావార్ ప్రేమను బహుశ్యమ
 ము కార్ ప్రేమిని యొక్క ఇంజనును బోగీయును పట్టాలు
 లోలిగా హాపుటచే రాకపోక లాగిపోయినవి. ప్రయాణికులకు
 తనాయము కలగలేదు. ప్రయాణికులను తపాలబలను సరియొక
 ంకిల్లా పంపుచున్నారు. లెను తల్లెలలోనే సరియగుచును.

బీహార్ శాసనసభ

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగష్టునాటి 12-వ తేదీ మంగళవారము

(1) కాన్యములు

విద్యుత్తులు	కా 1-3	రు 85-0-0	మొదలు 45-0-0	మొదలు
విద్యుత్తులు	మొదలు			మొదలు
మొదలు	కా-లి	,, 48 Xలది	రు 18-0-0	14-0-0
మొదలు	,, డిటా	,,	16-8-0	17-0-0
మొదలు	,, డిటా	48 Xలది	,, 16-8-0	17-0-0
మొదలు	కా. 164	మొదలు 1-3	,, 8-12-0	9-0-0
మొదలు	,,	,,	24-0-0	26-0-0

(2) పక్ష భాగములు

ಕಂಪನಿ	ಬಸ್ತು	1-ನೇ	ರ 205	ಹ	11.0-0	ಹ	12.0-0
ಪೆನ್‌ಕಲಂ	,,	ಡಿಬಿ	,,	10-12-0	11-8-0		
ಪೆನ್‌ಕಲಂ	,,	ಡಿಬಿ	,,	10-12-0	11-4-0		
ವಿನ್‌ಮಾನ್‌ಕಲಂ	,,	ಡಿಬಿ	,,	18-0-0	14-0-0		
ಕೆ-ಬಸ್ತು	ರ 164	,,	,,	9-4-0	10-4-0		

(3) నూనె వస్తువులు

సప్తక సూనె బా 1.5	రూ 170.0-0	175.0-0
నెయ్యి మ 1.5	,,	14.0-0 26.0-0
కొండాపురం శేరుసెనగపప్పు బా 1.5	,,	60.0-0 62.0-0
యాలిర ప్రశేనము	,,	55.0-0 58.0-0
శేరుసెనగసూనె గానుగ బా 1.5	రూ 145 మి.గ్రా.సూనె 128	
అనుబంధము సూనె బా 1.5	రూ 180.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు చా 1-కి	ర	205-0-0	210-0-
కురపనుపు ,,	ర	140-0-0	160-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరికి)చా 1-కి	ర	105-0-0	125-0-0
గుంటూరుచాయకట్టు నీలిమయ వజుగు 1-కి	ర	45,	50
కాళిచాస్త్రీ పాయకట్టు ,,	ర	60,	70
దెబ్బలు చా 1-కి	ర	85-0-0	50-0-0
శిలకండు చా 1-కి	ర	80-0-0	49-0-0

(5) ఇనుము

కట్టలు రూం 1-4	88-0-0	86-0-0
చవరం	82-0-0	84-0-0
రవ్వండు	84-0-0	85-0-0

(గి) లోహములు

రె.డి 100 మంజూరు	రూ 78.0.0	81.8.0
బంగారుపను, మంజూరు 1.8	రూ 24 8.0	25.8.0
మంజూరు 1.8		15.2.5
ఇ.కె.డి రూ 1.8	రూ 280.0.0	285.0.0
రా.డి 8.5	రూ 820.0.0	885.0.0
మంజూరు చట్టానికి రూ 1.8	రూ 41.0.0	41.8.0

(7) రంగులు అలిగరను

అంశము	20 ఏ.గి.ల	చ. రె.-రె.ల
అక్షయ కృష్ణమ	మి.రూ.	..
సేవకం	మి.రూ.	..
అ. గుర్రం	మి.రూ.	..

(8) మాది

కోండా పనుల రాకున 1.8 రూ 320-0-0

(9) నూలు

కోయంబూరు సెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు 9-12-0
మధుర సెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు 8-8-0
పుట్టూరు యేనుగ సెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు 8-12-0
అనామదాబాదు సెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు 9-8-0
డిటూ సెం 14 డిటూ	రు 10-2-0
యోలాపూరు సెం 20	రు 12-3-0
జపాన్ సెం 20	రు 12-4-0
,, ,, 40 ఏ తేటిలు అయినను	రు 15-12-0
గోకాకు సెం 12½	రు 10-0-0
వరూకొ సెం 24½	రు 12-4-0

మును నుస్తిరముగ నెలకొల్పుట ఎల్లర విధి యగు చున్నది. కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి ప్రయత్నములు సఫలమగు గాక!

ఒరిస్సా విద్యార్థుల సభ

ఒరిస్సా విద్యార్థుల సభ మొన్నటి దినము ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షాధ్యక్షము ముగిసెను. ఇల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి కింతలో నేమి కోరుచున్నారో తెలియదు. విద్యార్థు లీసభలో పాల్గొనరాదని వీరు తరువుజేసిరి. అంతట సభ సలిచి పోయెను. ఇల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువును ఆధిక్షేపించుచు, విద్యార్థులు తీర్మానము గావించిరి. సభలు జరుగుండను, స్వేచ్ఛాప్రాయము వెలువడకుండునని యిట్లు అధికారులు కంకణము గట్టుకొనుచున్నారు. ఇల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యుత్తరువు మూలమున, పరిసితులు వివముగతి జేందనవి. విద్యార్థులలో మిక్కిలమగు అసంతృప్తి గలుగక మానదు. రాజకీయ వాసన విద్యార్థులకు గలుగకుండు జయవలయునని మేజిస్ట్రేటుగారి యిందరు. కాని, విద్యార్థిసభను ఆకస్మికముగ నిలిపివైచుటవలన, తద్వ్యతిరేకఫలము గలుగుచున్నది. ప్రభువులసభలో హల్లేను ప్రభువుగా రిటవల జెలిపిన సంగతులను హైందవాధికారులు గుర్తించుట మేలు. జ్ఞానతేజము ప్రసరింపకుండు విద్యార్థులను మూసియించుట యసంభవమనియు, ఎట్టి సర్పంధములకును బూనక స్వేచ్ఛావారావరణమును నిలిపియంచుట శ్రేయస్కరమనియు, హల్లేను ప్రభువులు బోధించియుండరి. కాని, ఇంగ్లండునకు వలించెడి ధర్మసూత్రములు పెరు, హిందూదేశమునకు వలించెడివి పెరని, విదితమగుచున్నది.

“కుదురని జబ్బు”

ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమునకు కేల్కారు గారు “కుదురని జబ్బు” అని నామకరణ మిడిరి. “దీనిని చక్కబఱచుటకు, అంతరింపజేయుటయే మార్గముట. కేల్కారుగారికి మూడుసంవత్సరములలో, మరుపుకురాని యనుభవము గలిగెను. ఇక వీరెన్నటికిని, ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును దరిజేరరు. పరిపాలనపు లోపములను సవరించినను, ఈజబ్బు కుదురదని కేల్కారుగారికి గట్టినమ్మక మేర్పడినది. అసహాయోద్యమము లేకబోయిన, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము జయము గాంచెదను దుర్భిమ వీరి కనలేదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమున కెన్ని యలంకారముల జొడిగినను, జవకళిరాదని, వీరికి నిశ్చయమే. సంస్కరణశాసనమును మార్చక తప్పదని, వీరి తలంపు. స్వపరిపాలనమునకు తక్కువయగు సంస్కరణములను వేనిని దేశ మంగీకరింపజాలదు. కవిషయమై ప్రజలు దృఢనిశ్చయము గనుబటుపగలయును. సంకల్పము బలముగ నుండునేని, తత్సిద్ధి నెంటునే గలుగును.

కాంగ్రెసు కార్యరేషను ఎన్నికలు: వోటరులభర్తము మద్రాసు కార్యరేషను ఎన్నికలు యూనైటెడ్ వ తేదినన, రాబోవు నెల 6 వ తేది యందును కుగునని నిదివరకు ప్రచురింపబడెను. కాంగ్రెసు గ్రూపు అభ్యర్థులుగ నిలిచియున్నారు. 16వ తేదిన, 7, 19, 15, 24 వ డివిజనులకు ఎన్నికలు నడుచును. చక్రయిచ్చెట్టి, పాఫీ మహమ్మదు, ఆల్బిన్

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్మని వూజుని ధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

12-8-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

ఇదివఱకు	చందాలు	ఇదివఱకు
46460-3-5		22895-14-9
ఉరవకొండభిర్రా, వనూలువాగ్దానములు	13-1-0	
తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము.		
బందరువారిద్వారా-1-8-24 మొదలు		
10-8-24 వఱకు వసూలు	168-0-0	
మొత్తం	46641-4-5	

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా జాతీయోప		
సంఘమువారి ద్వారా	600-0-0	
పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము		
వారి ద్వారా	156-0-0	
మొత్తం	22651-14-9	

పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చరనామా:—కా. నాగేశ్వరరావు నె. 7, తంబుకెట్టిపేధి, మద్రాసు

హామీదుభాను, కాశీం ఆలీసాహేబుగార్లు యీ సానములకు నిలిచిరి. వీరు, కాంగ్రెసు సభ్యులు. ఉద్యోగముల నవేక్షించక నిర్మాణకార్యక్రమమును కార్యరేషను ద్వారా కొనసాగించుటకు బద్ధ కంకణులై యున్నారు. ప్రజలెచ్చెడి పన్నులు ప్రజలక్షేమము నిమిత్తము వినియోగకరుచుటకు తమ శక్తినంతను వినియోగించెదరు. ఇట్టివారి నెన్నుకొని వోటరులు చెన్నగరాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థితులు. కార్యరేషను సభ్యత్వము, మిరాకీహక్కుగాదు. అందుచే ఎప్పుడును ఒక్కరే యావదనిని నిర్వహింపవలెనను దుర్భిమ యుండరాదు. ఇతరసగరములు దేశసేవకులను స్థానిక సంఘముల కెన్నుకొని, ధన్యత గాంచినవి. చెన్నపురిగూడ తన ధర్మమును నిర్వహించి, చరితార్థత జెందు గాక!

కొత్తచట్టములు

రాబోవు హైందవశాసనసభలో, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు రెండు కొత్త చట్టములను ప్రవేశపెట్టెదరు. పీనల్ కోడ్డు 124 (ఎ), 153 (ఎ) కెక్స్ నులను, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్డు 144 కెక్స్ ను సవరింపవలయు నని, వీరి యుద్దేశ్యము. రాజద్రోహచట్ట మిక్కాలమునకు బనికీరాదు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము రాబోవుచున్నసమయమున, అభిప్రాయభేదములకై ప్రజలనుదండించుట యసభ్యముగనుండును. ఇక శాంతిభంగమను పేరుతో, జన్మస్వాతంత్ర్యములు నిరోధింపబడునని ఎవ్వరును తలచియుండరు. కాని అధికారవర్గ మికెక్స్ నునుదుర్వినియోగపరచెను. ఇందు కవకాశము లేకుండునట్లు రంగస్వామిఅయ్యంగారు ప్రయత్నము సలుపుచున్నారు. వీరి యత్నము లెంతవరకు కొనసాగునో చూడవలయును.

హుస్సేను రాజగారి నిరాకరణము

ఇంగ్లండు హెడ్జాజులకుగుదిరిన సంధిపత్రముపై సంతకముజెట్టుటకు, హుస్సేనురాజుగారు నిరాకరించిరిని తెలియుచున్నది. సాల్వేషు విషయమై బాల్ఫూరు గారు చేసిన ఏర్పాటు వీరికేమాత్రము ఇష్టములేదట. బాల్ఫూరుగారు సాల్వేషుదేశమును యూధులభూమిగ జేయుటకు తలపెట్టిరి. ప్రపంచమునందన్ని భాగముల నుండియూధుల చెప్పించుట వీరిసంకల్పము. కాని, వీరి సంకల్పము నెఱవేఱుట దుర్లభమని తేలుచున్నది.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాభిమాని యగు హుస్సేనురాజు గారుగూడ, సంధి సంకీర్ణింపని దుస్థితి యందుంచి నది. ముం దేమిజరుగునో తెలియదు. మొత్తము మీద మాండేటుపరిపాలనము నిర్దిష్ట మయ్యెనని తెలుప నక్కరలేదు.

జర్జను సమస్య

పాంకేరుగా రింకను మొండిపట్టును విడువకున్నను, హరియటుమంత్రిగాను యారును విడిచిపెట్టుట కంగీకరించుచున్నారు. కాని వీరి యుద్దేశ్యము ప్రకారం మయినను, యారును విడుచునప్పటి కొకటిరెండు సంవత్సరములు పట్టును. ఈలోపుగ ప్రాన్సులో నెట్టిమార్పులుగలుగునో ఎవరు జెప్పగలరు? లండను సమావేశ మెంతవరకు ఫలించునని పలువు రెదురు జూచుచున్నారు. నవంబరులో మరియొక సమావేశము జరుగునట. కాలమంతయు సభలలోను సమావేశములలోనే గడిచిపోవునా యేమి?

అల్స్టరు పట్టుదల

ఇర్రెండు సరిహద్దు విషయమై అల్స్టరు తన పట్టును విడువకున్నది. ఎంతమాత్రము లొంగుటకును నిరాకరించుచున్నది. ఇంగ్లండు అల్స్టరును బలవంత పెట్టుటచే, తీవ్రపరిస్థితులు దయింపవచ్చును. ఇకమార్గమేమి? అల్స్టరుతో ఇర్రెండు సంధిజేసికొనవలయునని, ఛేంబర్లెనుగారు కోరుచున్నారు. ఆవిషయమై సంప్రతించుటకు అల్స్టరు రంగీకరించుచున్నది. ఉభయ భాగములకును సంధిగుదురునాయను నధియే ప్రశ్న. కుడినచో, చిక్కులన్నియు ధోలగిపోవును. లేని యెడల ఇంగ్లండుకు కష్టమే

వైమానికసంచారిణి

కింగ్సుకప్ప పంకెములో పోటీపల్చును. ఈమెపేరు ఇనుస్తోడు. ఈమె సుప్రసిద్ధ బాగుగని యజమానిభార్య. ప్రయాణికులను విమానములందు గొంపోలుటకు ఇతరశ్రేణి కుత్సాహమును గల్గించుటకు తానీవనిని పూనుకొనెనని తెలియజేసెను.

చీ. జే. గెడ్డిస్ గారు

చీ. జే. గెడ్డిస్, ఆత్మహత్య తేసికొన్న కత్తెగడ్డిస్ బంధువనియు ఆరివిభార్య సర్వము నెఱుఁగుచున్నది.

ఆంధ్ర సభ

చిత్రనీయమును మరల ప్రదర్శించుట

నిన్నటిదినము ఆంధ్రసభవారు చిత్రనీయమును మరల ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల నానందాన్ని మించిచెచ్చిరి. రానువా చారులుగాను బాహుకపాత్రము ధరించెదరనుచు అనుమల వాతావరణము గలుగజేసెను. ఈమారునభివ్రాత్రధారియగు రామ చంద్రాచారిగారిచే ప్రేక్షకుల కనుగొనబడిన మేర్పడెను. వెను కటిదినము కబీరుపాత్రను ధరించి వీరు జూపిన నైపుణ్యము పరి స్థితులను చక్కచెప్పెను. రెడ్డిగారిని క్రొత్తతనమున దైర్యము పోషెను. నిన్నటిదినము వీరు సలహాత్రను నేర్చుకొని నిర్వహించి సభ్యులమెప్పు వడివేరి. సంజీవరావుగారి దమయంతి పాత్రనిర్వహణము అత్యంతరామణీయకముగ నుండి సభ్యుల ను నిశ్చేష్టుల గావించెనట ఆతిథియోక్తిగాదు. రానువాచారులుగారి బాహుకపాత్రను పలువురిదివరకు చూచియుండదు. తరుచుగ వీరు పతాన్ రామదాసు పాత్రలలో నగపడుటచే బాహుకపాత్రనిర్వహణ మెట్లుబండునో యని ప్రేక్షకు లాతురముతో నిరీక్షించు చుండిరి. ఆచార్యులుగారు రంగమాన బ్రజేశించినదానిగ అందరిదృష్టియు వారి ముఖమలముపై నిగడింపబడెను. కనురెప్పపాటు దృష్టివీలగిన ఎట్టిభావము మరుగుపడునోయను భయముతో, ప్రేక్షకులు చిత్రప్రతిమల వలె కూర్చునియుండిరి. పాముగజిన బాధతో కొట్టుకొనుచు, బాహుకడు ఈశ్వరుని ప్రార్థించినచెట్లనే, బాధతో లంగస్త్రు ప్రేక్షకుల సంతాపము తెగ్గెను. అప్పటినుండియు చివరవరకును బాహుక నిమగ్నమున పొంగి పారలేక భావములన్నియు వక్షస వరుసన రూపముదాల్చి తాండవమాడ జొచ్చెను. బాహుకనికనుల నుండి తాలిన ఆశుకణములు, సభ్యులహృదయమును కరగించె ను. భార్యావియోగదుఃఖము, శృంగార కరుణారసభరితమై యుప్పారెను. చంద్రదూషణకు సంబంధించిన పద్యపరంపర, లోకంటి పాటగనుండి సభ్యులకు విషపు పుట్టింపక, నూతన తేజోవిలసితులై ఆహ్లాదభావప్రదర్శనమున కవకాశమిచ్చెను. తేజవింబము అంబరవీధిని వెలుగుచున్నటులు దోచెను బాహు కుని పరితాపము దుర్భరమయ్యెను. దమయంతిస్వయంవర సందర్భమున బాహుకుని సందగ్ధితి, ఎట్టిచారికయినను జాలి పుట్టింపకమానదు. బాహుకుని పాత్ర, రామదాసుపాత్రను మించెను. శృంగార, కిర, కదంబాసముల నేకకాలమున జూపుట, నేత్రవర్ణముగనుండెను. రానువాచారులుగారు కొన్ని రసములను మాత్రమే చూపింప గలరను మాహా పటాపంచలయ్యెను. వారేది చేపట్టినను, అది మేల్కొలుపగార మునున్నది. బాహుకపాత్రధారికి, అన్నియు పద్దెయ్యలే. దీర్ఘ రాగాలూపన జేయలేని ఆచార్యులవారికి వీనిని చురుపుట ఎటుల పొసగును? కాని సంగీత మెవరు గమనించిరి? అతడేరాగము బాడెనో ఎవరికిగానలయును? మంచిసీమలుండెనా లేనాయని ఎవరు విచారించిరి? ఆచార్యుల వారు తన్మ యుత్త్య మొందిరి. ప్రేక్షకులను తన్మయత్వమున ముంచిరి. ఇట్టి స్థితిని ఖండఖండములగ విభజించి విమర్శించుటకు సాధ్యపడదు. సామాన్యనటుల ప్రదర్శనము నటుల విమర్శింపవచ్చును. కాని ప్రతిభానంతుల ప్రదర్శనమునకు, నియమములులేవు. నియమము లను వారె సృజించుకొందురు ఇక్కాలను నశుల్యపరీక్ష జేయుట, విమర్శన రూపించుకొనవచ్చును. కాని, ప్రేక్షకునికి గలిగిడి అని ర్వాచ్యమగు నానంద మిట్టిపరీక్షలక తీతము. రానువాచారుల వారిని అనుకరించుటకు, పలువురు ప్రయత్నించి అపజయము గాంచుచున్నారు. ఇందుకు కారణములేకపోలేదు. ఆచార్యుల వారిభావప్రదర్శనము వారికిసహజము. గంభీరమును వారి ఆకృతి కది ఎంతయంతగియుండును. వారిపదపద్యపతనభోరణి, ప్రత్యే కము. ఇతరులు ఆమార్గముననుకరించి దానిని చెడగొట్టుటకన్న, ప్రతిపటునుతనప్రత్యేకప్రతిభానావర్ణ్యములనుగనబఱచుటచే ఆచార్యులవారి నెక్కుడుగ గౌరవింపగలరు. నటుడుతన వ్యక్తిత్వ మునుబాగొట్టుకొనుటవలన ఉభయభుష్టత గలుగవచ్చును. ఆచార్యులవారు ఆంధ్రనాటకరంగమునకు శిరోమణియై యుప్పు చున్నారు. కేఫలనాటకకర్తాభిమానమే వారి జీవితాశయ మను ప్రేరేపించుచున్నది. సుదేవపాత్రధారియగు పాలనగ్గ సుబ్బరామిరెడ్డిగారును వీరనాయకపాత్రధారియగు పొణకా లచ్చారెడ్డిగారును చంద్రసేనపాత్రధారియు తక్షముప్పముగారు లోపము లేకుండ నిర్వర్తించి నాటకవిజయ సాధింపబడిరి. కాన్నప్రతి కట్టి గుర్రాంధ్రనాటకముంపటికి వీరికి వారభినందనార్హులు.

పరానుల-రూరును ఖాళీజేయు విషయము

మిత్రమండలి సయోధ్య నవేషించుట

పోయింకేరుగారి హెచ్చరిక

లండన్, ఆగస్టు 10:—రాత్రి 10.5 రూరును ఖాళీ జేయు విషయమై ఫ్రెంచి మంత్రివర్గమువారి తీర్మానములు సహజముగ రహస్యముగ నున్నను జర్మనులు డాన్ నివేదికమును అనుబంధం బెట్టుట ననుసరించి రూరును క్రమేణా ఖాళీజేయు టకు మిత్రమండలిని ఒప్పించుటకై పరానులు మిత్రమండలి నాహ్వానించెదరని ప్రయత్నపత్రికావిలేఖరి ప్యారిసునుండి తెలు పుచున్నాడు.

పారియటుగారి ప్రతిపక్షము పారియటుగారికి నో లేటునేనానికిని భయంకరమగు భిన్నాభిప్రాయములు బయలు దేరెనని ప్రబలముగ వదంతులను వ్యాపింపజేయుచున్నారు. దీనినంతను నోలేటుగారు లక్ష్యముజేయుటలేదు. ప్రతినిధులు తమయిష్టము వచ్చినట్లు నేర్పచ్చగ తమభిప్రాయములను చెబుతేసికొనవచ్చుననిరి. అందరకు ఏకాభిప్రాయమున్నచో లేదో కనుగూడుట పారియటుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈపనియందు పారియటుగారు ధన్యతనుగాంచిరి. ఖాళీజేయు విధానమునుగూర్చి మంత్రివర్గమువారును నోలేటు సేనానిగూడ ఏకగ్రీవముగ ఒప్పుకొనుటచే పరానులకు మరల ఉపద్రవము రాకుండజేయుటలేదు, నిర్వృత్త్యముజేయుచున్నారని భయపడు నారల కిది సంతోషకరముగ నుండగలదు. రూరును ఖాళీ జేయుట పరానులకు ఉపద్రవము రాకుండజేయుటతో సంబంధించి యుండలేదు. నష్టపరిహారముతో సంబంధించి యున్నది. కొలలోను ఆక్రమణయే పరానులకు ఉపద్రవమును రాకుండ జేయునది. ఈసంవత్సరాంతమువరకు కొలలోనుండి మరలు విషయమై ఆలోచించుటకు వీలులేదని మద్దెనాల్లుగారు చెప్పు టచే అందరికిని ఆమోదముగ నున్నది.

జర్మనుల యభిప్రాయము

లండన్, ఆగస్టు 10:—రాత్రి 11.15. ప్రయత్నపత్రికా విలేఖరి జెర్మనునుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. రూరునుండి ఆక్రమణ పైన్యములను మరలించునట్లు జర్మనులు చేయలేకున్న జర్మనులు లండనుకు పోవుట కవసరములేదు. డాన్ సేనాని యూరపుకు రానక్కర లేదని చాలగూడ జాతీయవాదులును, ప్రైవేట్ ఆనుదరు లును తెలుపుచున్నాడు. ఈ సభలన రూరును ఖాళీ జేయు టకు మార్గమేర్పడవచ్చునని సాధారణముగ ప్రజలందును కుతూ హలపడుచున్నారు. దీనినిబట్టియే వారు ప్రతినిధులను పరీక్షించెదరు. లండనుసభనుగూర్చి కొంతవరకు అధికారిలు ఇట్లులే ఒప్పుకొనుచున్నాడు. కాని ఈ విషయమును జర్మనీ ప్రాన్సు జెర్మియములే ప్రత్యక్షముగ ఆలోచించుట మంచిదనుచున్నారు. పరానులు రూరును ఖాళీజేసినందులకు వర్తకపోకలములను జర్మనులు గలుగజేసిన జర్మనువర్తకమునకు తప్పక లాభము గలుగు ననుచున్నారు.

పరానులు-రూరు క్రమము

ప్యారిస్, ఆగస్టు 10:—మంత్రివర్గమువారి సభ ముగి సెను. రూరునుండి ప్రైవేటును మరలించుటకు లండనుసభ వారికి అధికారములేదని ఆ విషయమును ఎత్తుకొనుటకు అధికారములేదని మిత్రమండలిలో ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించరట. చర్చించుటకు వీలులేదనిరట. పోయింకేరుగారి వలెనే జర్మనులు డాన్ నివేదికమును అనుబంధించుటనుబట్టి ఖాళీ జేయుటదని పారియటుగారు రనుచున్నారు. పరానులు జెర్మియనులకు జర్మనులెచ్చు అభయములనుబట్టి యుండు ననుచున్నారు.

మార్షు బోకుగారుగూడ దీనితో ఏకీభవించుచున్నాడు. నవంబరులో ఇంగ్లొ సభ

ఈ లండనుసభ ముగిసినపిదప నవంబరు రెండవభాగ ములో అంతర్జాత్రమండలి ఋణవిషయములను చర్చించుటకు ఇంగ్లొకసభ జరుగునని పారియటుగారు తెలియజేయ మంత్రి వర్గమువారి రంగీకరించిరి. ఇది ఆమెరికను ఎన్నికలు పూర్తి యయినపిదప జరుగను. అప్పుడు అమెరికనులగూడ ల్లానా టకు వీలుగను. ఆర్థికవిషయములు, ప్రైవేటసాధకములను

తగ్గించుట పరస్పరసహాయపు టాడంబడిక మున్నగు విషయ ములను నవంబరుసభలో చర్చించెదరు.

నేటిరాత్రి లండనుకు పారియటుగారు తిరిగి వచ్చెదరు. ఈవారములోపుగ సభ పూర్తియగునటులు లేదు. ఫ్రెంచి పార్లమెంటు మరల 21వ తేదీని సమావేశమగు నను చున్నారు.

ఫ్రెంచి ప్రతిధుల యత్నాహము

అంతయు సరళిగానే జరుగుచున్నదని పారియటుగారు తెలియజేసిరి.

లండనుసభలో ఫ్రెంచి ప్రతినిధులందఱును ఏవిషయ మునుగూడ భిన్నాభిప్రాయమును జూపలేదనుచున్నారు. సభ స్పీకరుగనే ముగియనని క్లెమెంటుగారు రను చున్నారు.

ఫ్రెంచి మంత్రి వర్గమువారి ఆంగీకారము

రిక్ గంటలవరకు ఆర్ రాత్రి ఫ్రెంచి మంత్రివర్గమువారు సమావేశమైరి. లండను సభలో రాయబారములను గూర్చి ఆపదతిని గూర్చి అందఱును అంగీకరించిరి.

అదివారమునాడు పారియటు క్లెమెంటు, నోలేటు సేనానిగార్లు లండనుకు తిరిగి వచ్చెదరని హ్యేవాస్ వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

ఫ్రెంచి ప్రతినిధులు

పారియటు నోలేటు సేనాని క్లెమెంటుగార్లు సభలో మరల పాల్గొనుటకు నేడు లండనుకు బయలుదేరిరి.

ప్యారిస్ వారాపత్రికల యభిప్రాయములు

జర్మనులు డాన్ నివేదికమును అనుబంధమున జూపుటకు ప్రారంభించినకొలది రూరునుండి ఆక్రమణపైన్యములను మరలించుటకు పారియటుగారు చేసిన ఏర్పాటును మొదట నోలేటు సేనానిగారు అంగీకరించలేదని రూరును మంత్రిలును, నోలేటు సేనానిగారును అంగీకరించి రని తెలియచున్నది.

ఇంగ్లండుతో సయోధ్య

రూరును ఆక్రమించునటులకంటె మంచిదని ద్యూని సు, పారియటుగార్లు ఒప్పుకొనిరి ప్రతిపక్ష వాదోనుచున్న వి. మొదట రూరును ఖాళీజేయుటకు రెండు సంవత్సరములు పట్టునని ఏర్పరిచిన రెండుసంవత్సరములకాలమును తగ్గించెద రనుకొనుచున్నారు.

పోయింకేరుగారి హెచ్చరిక

డాన్ నివేదికమును కరవేర్చు నుద్దేశ్యము గలదని జర్మ నులు తృప్తికరముగ దుజువు జేసిరేని త్వరలో రూరును ఖాళీ జేయుటకు మంత్రివర్గమువారి రంగీకరించి రని వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నవి

పారియటు నోలేటుగార్లు భిన్నాభిప్రాయములు

ప్యారిస్, ఆగస్టు 9 — లండనుసభలో రూరును ఖాళీ జేయు లేదీ విషయమై భిన్నాభిప్రాయములు గల్గెనన్న మాట గుధార్థమని లండనులోనున్న ఫ్రెంచి విలేఖరులు తెలుపు చున్నారు.

రూరును ఖాళీజేయుటలో నోలేటుగారు నూచించిన వింప్టులు ప్రచండపరిణామము గలుగజేయుటచే పారియటు గారు ఈవిషయమై ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారి కచ్చిరిమగుతీర్మా నమును కనుగొనుటకు వ్యతిరేకము కేటించిరి. వారితో ఆలోచిం చుట లేగిరి.

పరానులు రై ను దక్షిణభాగమును ఖాళీజేయుట స్వప్న మనియు అందులకు ప్రాంసుకు పరిహారము నీయగనియు కొం దరు రాయబారు లనుబడే పారియటుగారు వారిచే ఖరికి ఆశ్చ ర్యము జెందిరట

నష్టపరిహారసంఘమువారి

బుడంబడిక

లండన్, ఆగస్టు 9:— నష్టపరిహారసంఘమువారి అధి ణిములో నున్న విషయములనుగూర్చి డాన్ నివేదికమునకు సంబంధించినవిషయమునుగూర్చి జర్మనుప్రభుత్వముతో నష్ట పరిహారసంఘమువారు ఒడంబడికను జేసికొనిరి. లండనుసభ కుడివోయి ఈ ఒడంబడిక చెల్లదని మరతుకీసికొనిరి. తత్త ణము నష్టపరిహారసంఘము ప్యారిసు కేసునున్నది.

ఖాళీ జేయుకాలము

లండన్, ఆగస్టు 11:— (టెలిగ్రాఫ్) నేనలు కొంతమంది మరలు కాలమునకే ప్రాంతమైనట్లుగా యాత్రలు మరలలే నని జగ్జనులు ఆశురపడుచున్నారు. తృప్తికరముగ అభయ ములను పంపలకు ఇచ్చినగాని రెండేళ్లకు తగ్గించి ఒకసంవ ర్షములోపుగ యాత్రలు ఖాళీజేయుటకు పరామర్శ అంగీక రించరట. కొలొనుమండి మరలులకు తక్షణము స్పష్టముగ ఎట్టితీర్మానము జేయబడదని రాంశే మగ్నోనాల్లుగారిచిన్నయ భయమును ముఖ్యముగ పరామర్శలు ఎంచుచున్నారు. యాత్రలు ఖాళీజేయుటకు ఆల్బెర్ట్ లోరైనుమండి యాత్రలోనికి న్యేచ్చగ పరిశుభ్రము చేయని ఇనుమును రానిమ్మలకు జర్మనులు వర్తక స్థాకర్యములను ఇచ్చిన బాగుండునని హెరియట్టుగారుగూడ అంగీకరించుచున్నారు.

బ్రిటన్ హెడ్ జూజి ఒకంబడిక

హుస్సెనురాజు సంతకము జేయ నిరాకరించుట
కయిలో, ఆగస్టు 11:— బాల్కన్ ప్రకటనము హు సేను రాజు గారికి ప్రస్తుత కేసు పుట చే బ్రిటన్ హెడ్ జూజి ఒకంబడిక సంతకముజేయ నిరాకరిం చెను. పరిస్థితులలో ఆయన వర్గమువారు భయపెట్టుటచే సంతకము జేయజేడట.

తర్కిలో ఏకపత్ని వ్రతము

సంస్కరణసంఘమువారి తీర్మానము
లండన్, ఆగస్టు 10:— రాత్రి 11-15 ప్రస్తుత ప్రతికా విశేషిరి కాన్వెన్షన్ లోనినుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నారు. వివాహమునకు ఏకపత్ని సిద్ధాంతము ముఖ్యము. కాని ఒక భార్యతో తృప్తిజేంద లేక ఇంకొక భార్య గావలెననువారు దాని ఆవశ్యకతను ఋ జువుజేయవలెను. ఇద్దరు భార్యలను తృప్తిపరచగల శక్తియున్న దని ఋజువు జేయవలెను. తరువాత అట్లు పెండ్లియాడుటకు న్యాయాధికారి అనుమతినిగూడ బొందవలెను. తురుష్క శాసనములో ఏకపత్ని సిద్ధాంతము సంగీకరిం చుట ఇదియే ప్రథమము. కాని ఆధునిక తురుష్క స్త్రీలకు ఇది తృప్తికరముగ లేదు. దీనివలన తృప్తిచెందుకొనుటకు అవకాశమున్న డట. అందుచే ఇది స్త్రీలకు తృప్తికరముగ లేదు.

ఇంగ్లీషు మానకడు కిర్వాలు చేరుట

లండన్, ఆగస్టు 10: ఇంగ్లీషు మానకడు లోక పెల్లీ కిర్వాలులో ప్రవేశించెను.

“నైన్యము - పారిశ్రామికతగవు”

అను వ్యాసమును వర్కర్స్ ట్రేడ్స్ అను పత్రికలో వ్రాసి నైనిక నౌకాదళములు తిరుగబడునటుల ప్రోత్సహించిన గ్రేటు బ్రిటన్ కమ్యూనిస్టు పక్ష పత్రికా సంపాదకుడగు జాన్ రాసు కాంబెలుగారిపై నేరమును మోపిరి. కింగ్ పీథిలోనున్న కమ్యూ నిస్టు కార్యాలయములను పోలీసువారు సోదాజేసినట్లుట ఇది తలుస్తించెను. 100 పాపలకు చెండు పూచీక తులనిద జామీనుమీద వదిలేసెరి. ఇట్టి వ్యాసములను మరల వ్రాయనని క్యాంబెలు గారు అభయమొసగిరి.

కారికాక్ష విజయము

విదేశాంగవ్యవహారములు

లండన్, ఆగస్టు 8:— ప్రభుత్వవివర్యకులు ఏమిజెప్పి నను తమకార్యక్రమములో ప్రతివిషయము ఇప్పుడు ముగిసిన పార్లమెంటులో నెరవేరినవనియు, పనిలేనివారల కుపాధిని గలుగజేయుట, పన్నులను తగ్గించి ప్రజలు విస్తుపులను కొనుక్కొనుటకు వీలుజేయు ఆర్థిక చట్టములను ప్రవేశపెట్టెరనియు గ్రహనిర్మాచట్టమును, వృద్ధుల పింఛనులను సభివృద్ధిజేయుటయు వ్యవసాయవేతనములచట్టము లండను వర్తకపుచట్టమును కార్మికపక్షమువారు జేసినయొ క్లయిస్తుగారు పత్రికలో ప్రస్తావనమున తెలియజేసిరి. విదేశాంగవ్యవహారములు

విషయమై ఏగ్నోనాల్లుగారు అండ్లాయ పరిష్కార మును కర్మగ ప్రవేశపెట్టిరి. దీనివలన యూరపు ఆర్థిక పరిస్థితి గాగుపడును.

సోషలియటు ఒంబడిక

సోషలియటులలో ఒడంబడికను జేసికొనుటచే ప్రభుత్వము వారు రషియా ప్రజలతో వర్తకము నేర్పాటు జేయుటకు స్థాయి ద్యమును గలుగజేసె ననిరి.

జర్మను రిపబ్లిక్

స్థాపనోత్సవము జరిగెను. ప్రజలు ఉత్సాహమును జూప లేదు. రిపబ్లిక్ అలవాటు గుడరలేదు. వారికి సామభూతికంపె కుతూహల మధికముగ గన్పించెను. ప్రజలు రిపబ్లిక్ పతాక ముల నెరుగజేసి రిపబ్లిక్ పతాకములను ధరింపుడన ప్రత్యుత్త రము అంతగ ఉత్సాహకరముగ లేదు. సాంఘికవాదులు ప్రజాస్వామ్యవాదులు వచ్చిరి. ఇతరవర్గమువారు రాలేదు. కన్వెన్షెటివులు ఒట్టుపెట్టినటుల ఒకడుగూడ రాలేదు. రిపబ్లి కను సంస్థను మార్చవలసిన సమయము వచ్చెనని రిపబ్లిక్ పీఠులు గూడ ననుచున్నారు. యుద్ధమైన తరువాత గలిగిన మార్పులకు అనుకూలముగ మార్పులను రిపబ్లిక్ లో ప్రస్తుతము జరుగురుగ పరిష్కారము గావలసిన సమస్యలు పూర్తియయిన పిదప జేసె దరట. ఇట్టి ఉత్సాహము ప్రాంసు అమెరికా వాసనను గల్గియు న్నుందుర రిపబ్లిక్ నకు అంతగా నచ్చలేదు.

ఎబ్బ అధ్యక్షుని హెచ్చరిక

బెర్లిన్, ఆగస్టు 10:— డాన్ నివేదికములోనున్న బాధ్యతను విహించి నెరవేర్చుటకు తాము పూనుకొనుటకు కారణము రైనులో తమ జర్మను సోదరులను విముక్తులను జేయు టజే యనియు అందులకు శక్తిని బడయవలెననియు హెచ్చ రించిరి.

శ్రీమద్భగవద్గీతా అధ్యాయములు

కామినియానానె

పెంట్రుకలేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు

పెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ



నేడే కామియానానెను వాడి సత్వరముగా శిరోజ ముల గాపాడుకొనుడు. పెంట్రుకల కేబాడ్యమున్నను మాన్ని ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

వీపీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

మీకు ఏనువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.



1 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రా బుడ్డి 0 12 0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1 డ్రా బుడ్డి 0-8 0 }

పై కామినియానానె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింప చును. లేకున్న సోలుపజెంట్లుగు,

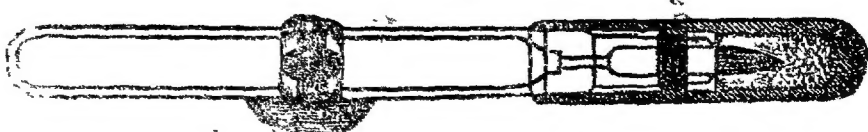
ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

నెల్ వ ఫిల్లింగు

ఆగేట్

ఫ్రంట్స్ వేనా



జాన్ లెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫిల్లి అని చెప్పదగ ఈ “ఆగేట్” కలము, అమెరికా అగ్రశ్రీలియా, మొంతు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిగా జాడర చేయ చున్నది. సాధారణమయిన “ఆగేట్” కలము 2957
ఇది మూలముగా ఉపయోగించుటకు అద్భుతపాటి బదులు “ఆగేట్” గాఢపాటి నూతనయోగించుట యద్భుతమగు నూతన భావము. ఒకతరారి నీరాలో ముంచియెడల అంతకు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957)
మదరాసు.

లూయిస్ గారి అత్యుద్ఘాటన

హైదరాబాదు నే జాము

మైసూరు వరదసహాయము

(ఆమెరికా) “ఆర్థిక సలహాసభ్యుడైన మిల్నిఫాగారు
 ఆంధ్ర గానున్న సికేగాంలో కలిపనిచేయుటచే ప్రకృతాన్న
 యనునకు కారణమని తెలిపిరి. తాము రి నెలలు 2400 మెళ్లు
 తూటూరుపై ప్రయాణముచేసిన అనుభవమునుబట్టి మోటార్లు
 జ్జములు పోవుటకు తగు రోడ్లు పర్షియాలో నవసర మని
 ప్పిరి. కాస్పిక్ నుంచి, యిక్ నెయిర్ పోర్టుకు రైలుపోవు
 డల కర్తకవ్యాపారము లభివృద్ధియగునని నూచించిరి. సార
 తమకు ప్రదేశము ఉత్తరమున నున్నది. అందు కొంత రు
 న్నది. ఆదేశపు ఆర్థికవిషయములలో యింగ్లీ షుకన్న ఆమె
 కావారు భాగస్వాములు కానుండుట మంచిది. అనారోగ్యము
 శములను నిండియున్నది. పర్షియానుండి జ్యూరాస్త్రియన్లు
 నుండియకువచ్చుటయందు తాపమాను తగ్గయత్నములు చేయు
 తు ఆదేశీయులను ప్రార్థించుచున్నాను. ఈ రానుల శరీర
 ధ్యమునకు, బొంబాయినుండి వచ్చిన సుఖిగములు
 య (గంధి) చాలా ఉపద్రవకరముగా నున్నవని వేజిడ్
 ప్టరు షేఫర్డ్ గారు చెప్పినది నిజము. సెటెస్పియల్ ఆర్మిని
 గుచేయుటకు ఆప్రభుత్వము చేసినసాయము పూర్వలనగౌర
 మవారికందరికి సంతోషకరము. పర్షియాసామ్రాజ్యవైభ
 వము (క్రీస్తుశకమునకు పూర్వము రెవ శతాబ్దము) యీ ఆర్మి
 టుచున్నది. వీనిని పునరుద్ధరించుట మహానందము కలుగ
 ననదని సారిమన్ గారు చెప్పిరి.
 (ఆ. (పె.)

భారత సంస్కరణములు

సామవారము విచారణ

యన్. కే. కేల్కారుగారి సాక్ష్యము

(అ. పై. స్వేచ్ఛలు నర్వీను.)

సంస్కరణముల విచారణసంఘమునారు నేడు మూడు గంటలసేపు విచారించి మధ్యరాష్ట్రములలో నిడివరకు మంత్రిగ నుండిన యన్. కే. కేల్కారుగారి విచారణ ముగించిరి.

జాతిప్రాతినిధ్యము

సర్ జేజుబాదూరు సప్రసాదగారు ఇంకను ప్రశ్నలను వేయుచు సాక్షి జాతిప్రాతినిధ్యమును గూర్చి చెప్పిన యభిప్రాయములు ఆయనవ్యక్తభిప్రాయములారేకవ. మధ్యరాష్ట్రములలోని హిందూజాతియంతటి యభిప్రాయములూ ఆయన ఆశీర్వాదము. సాక్షిప్రశ్నలపైతరములను ఆయన వ్యక్తభిప్రాయములనియు, గతమునా వత్సరములలోను ఆయననువీదగడించినవనియు చెప్పెను. మధ్యరాష్ట్రములలోని హిందువులు ఆయన యభిప్రాయమును ధర్మముగ పరిగణించెదరనియు, ఆచరణయోగ్యముగ రాజకీయధర్మముగ నిష్పాదపరముగ ఒత్తిడి చేయగలరనియు కూడ ఆయన జెప్పెను.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: మీ రివిషయమై యీ అభిప్రాయమును చెప్పినపుడు మీదపట్టిలో మధ్యరాష్ట్రములు మాత్రమందేనా లేక సర్వరాష్ట్రములు, పంజాబు, బెంగాలు మున్నగు రాష్ట్రములు ఈ సమస్య యొక్కవ తీవ్రముగ నున్నచోట్లను గూర్చిగూడ ఆలోచించితిరా?

కేల్కారుగారు: కొన్ని రాష్ట్రముల విషయమై నేను ఆలోచించితిని. కాని ఒక రాష్ట్రమును జూచి యితరరాష్ట్రములు నేర్పూర్తిమందును గావునను అట్టిదాని నాపకప్రముగావునను జాతిప్రాతినిధ్య ముపరే యొత్తివేయ గోరుచున్నాను.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: మీ అభిప్రాయము లొక్క మధ్యరాష్ట్రములకేనా యితరరాష్ట్రములపై గూడ ఒత్తిడి చేయరా?

కేల్కారుగారు: నా అభిప్రాయము ల నిర్బంధపెట్టి అంగీకరించుటకు జేయుకొని నాకున్న దేమా తెలియుదు.

సర్. మహమ్మదు షాఫీ: ఒకచో నిర్బంధపెట్టకలరనుకొనుడు.

కేల్కారుగారు: మధ్య రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయులనును నొవ్వకుండమాత్రము నిర్బంధపెట్టవలయును.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: రాజకీయాభివృద్ధి గలుగవలెనన్న హిందూమహమ్మదీయుల మైత్రి మూలాధారముని మీ రంగీకరించెదరు. ఐతే ఆమైత్రి ప్రత్యేకనియోజనం నుండిననే అభివృద్ధి యగునని మహమ్మదీయులు దలంచునెడల?

కేల్కారుగారు: రెంటిలోను నామార్గమే ఉత్తమమని నానమ్మకము. (నవ్వు)

డాక్టరు సప్రసాదగారు: ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమే మైత్రి చేపూరుటకు మార్గమని మహమ్మదీయులు దలంచునెడల?

కేల్కారుగారు: అట్లందురని నేను దలంపను. ఆవలి పక్షమున నాకన్న సమర్థులవారు చేయుచున్నవలన చాల ఉపద్రవకరములగు కష్టములు గల్గునని నానమ్మకము. ఒకచో నా అభిప్రాయములకు భిన్నముగ నిర్ణయించినను నేను యెదురు దిగుననదేమియు లేననిగూడ జెప్పెదను. (నవ్వు)

సర్ మహమ్మదు షాఫీ: ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అన్ని మతములవారికిని గలసి నియోజక వర్గముండునెడల ఉభయజాతులకును అప్పుడప్పుడు కలహములు గల్గుచుండవా?

కేల్కారుగారు: ఈ వాదమును నేను చాల కాలము క్రింద నుండియు వినుచుంటిని. కాని యిప్పుడున్న పరిస్థితులన్నటికి బోవును? భారత ప్రభుత్వశాసన నిబంధనలు జాతి ప్రాతినిధ్యము నెక్కువ జేయుటకు ప్రోత్సాహము జేయును. ఈ స్థితి స్థానిక సంఘములకు గూడ వ్యాపించుచున్నది.

శాసనసభ్యుల గుణవిశేషములు

డాక్టరు సప్రసాదగారు అంతట శాసనసభ్యుల కుండవలసిన గుణవిశేష పరిమితినిగూర్చి ప్రశ్నించిరి. విద్యావంతులును, పరివాలనానుభవమును గలవారు శాసనసభ్యులుగ నుండవలెనని ఆయన శివవారమునాడు చెప్పిన యభిప్రాయముల దెల్పుచు అట్టిపరిస్థితులలో కఠినతయనాధిపత్యమును సృష్టించుట గాదా యని సప్రసాదగారికిరి.

కేల్కారుగారు: ఈ ఆశీర్వాదము నేను నావిజ్ఞప్తి యందు ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. నేనటుల వ్రాసినపుడు బాన్సులలో నిర్వహించుచున్న ప్రభుత్వసభ్యుల ఉపన్యాసములను మనసునం దిండుకొని వ్రాసియుంటిని.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: రాష్ట్రాంగాధికారము విద్యావంతులకు వారికొసంగ నెడల ఆవిద్యావంతు లగువారియెడల ధర్మమును నిర్వహించుటలో స్వార్థమును జూచుకొనక దేశభక్తితో పరిపరిచెదరని ప్రజలకు సమ్మత ముండునా?

కేల్కారుగారు: వారు స్వార్థపరులే యైనయెడల విద్యావంతులు గాజాలరు.

ఇంకను కేల్కారుగారు మాట్లాడుచు ఎన్నివిధముల చూచినను ద్వంద్వప్రభుత్వము అపజయము గాంచెననియు దానికి కారణము ప్రభుత్వ విధానమందలి లోప మేయనియు జెప్పెను.

ద్వంద్వ ప్రభుత్వజయమునకు

అసహాయోద్యమము కారణమా?

ద్వంద్వప్రభుత్వవిధాన ప్రారంభమనండియు అసహాయోద్యమ ప్రచార ముండుటచేత నడి యపజయము గాంచెనా యనియు దానిని సరిగా పరీక్షించి చూచిన మాట నిజమేనా యనియు డాక్టరు సప్రసాదగారికిరి:—

కేల్కారుగారు: దానిని ఎంత బాగుగా పరీక్షించినను అపజయమే గాంచును. నేను వైద్యుడనే యైనయెడల ద్వంద్వ ప్రభుత్వము కుదురనిలోక మని నిదానము చేసెదను. (నవ్వు) దానిని సంస్కరించుటకు అంతరింపజేయుట ఒక్కటియేమార్గము. ద్వంద్వప్రభుత్వస్థానే సంపూర్ణబాగ్యతాయంత ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్ట గోరెదను. అప్పుడు ప్రభుత్వయంత్ర ప్రజాయంత్ర కాఖిలను భేదము లేకుండ జేయవలెను. ఇట్టిది యిప్పటి భారత ప్రభుత్వశాసనముక్రింద గానేరదు. దానిని పూర్తిగ సంస్కరింపవలయును.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: ఈశాసన విషయమునుబట్టి యుంచి మార్పుచేకుండనే నుసంబద్ధముగ నుండునట్లు చట్టములను నిబంధనలను జేయ సాధ్యమైనయెడల మీకు తృప్తికరముగ నుండునా?

కేల్కారుగారు: ఉండదు. ఏలననగా మీరు పాలకునందున్న లోపమును తొలగింపవచ్చునని అందు లోనున్న లోపములను మాత్రము తొలగింపజాలరు. ఇప్పుడు అధికారమంతయు భారతమంత్రి చేతులలోనే యున్నది. భారత శాసనమునందు 19-ఎ సెక్షను ప్రకారము భారత మంత్రి తన తనిఖీఅధికారమును శాసన ప్రయోజనము లాచరణలో బెట్టునంతవర కుపయోగించుకొన వచ్చునని గలదు. ఆప్రయోజనము భారతమంత్రి అధికారమును తగ్గకుండ నుంచుకొనుటయే.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: భారతమంత్రి ఒకచో 19-ఎ సెక్షను క్రిందతనయధికారమును నికోధించుకొనగోరినను ప్రస్తుతపాలనా విధానము ప్రకారము అట్లు జేసికొన జాలడనే నూహింపవచ్చునా?

కేల్కారుగారు: అంతే. ఒకచో 19-ఎ సెక్షనుక్రింద యేమైన మార్పుజరుగవలెనను 181 సెక్షను అట్టిమాట్ని జరుగకుండ బింపించేయు చున్నది.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: కావున సర్. మార్కం కెయిరీ గారు భారత శాసన సభలో 19-ఎ సెక్షను యొక్క అర్థముచెప్పిరి. సరియగునా?

కేల్కారుగారు: అవును. ఆయన జెప్పిన న్యాయార్థములో నేనేకేధించెదను. మధ్యరాష్ట్రములకు బాన్సుతాయంత ప్రభుత్వ మొసంగడం పరిపాలనా సామర్థ్యముగలవారు గ.రు. న్యాయకాఖిలగూడ ప్రజాయంత్రముజేసిన గాని సురక్షితభావము గలుగజాలదు.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: న్యాయక్రమముల రక్షించుటకు గూర్చి విచారించుటకు సాధారణముగా రాజకీయవేత్తలు యేల జనుచు చెతురు?

కేల్కారుగారు: అభివృద్ధి నాలంకరమటను సృష్టించెడిన వారముగాని యిదిమరేమియును గాదు.

న్యాయక్రమభంగము: నాగపుర సత్యాగ్రహము

డాక్టరు సప్రసాదగారు: న్యాయక్రమములకు సంబంధించిన వ్యవహారములలో అసాధికార ప్రాతినిధ్యమేమైన శాసనసభ యందు మీకు గలిగెనా?

కేల్కారుగారు: నాగపూరు సత్యాగ్రహము వచ్చెను. ఆ వ్యవహారములో శాంతిభంగమేమియు నుండదని అంతరకును దోయును కాని ప్రభుత్వమువారు, పతాకము నూరేగింపరాదని 144 సెక్షనుక్రింద నుత్తరువు జేసిరి. ఆ ఉత్తరువును నిషేధించినపుడు ప్రజలు నిర్బంధింపబడిరి. కాని అందుచేత మే

జన్మీలు ఉత్తరువు నులంఘించుట యేమియు నాగలేదు. శాంతి భంగముగలుగునని శాసనసభలోని ప్రభుత్వసభ్యులు రూపుజేయలేకపోయిరి. మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు తప్పెనను ఒప్పెనను నాకు లభయ్య గోరిరి.

మంత్రిుల నితి

డాక్టరు సప్రసాదగారు: మీరు పంపినవిడ్మ. స్టేలో మంత్రిుల నితి అవమానకరమును క్రోధాకరము నని జెప్పితిరి. క్రోధాకరమెట్లో నాకు తెలియును గాని అవమాన కరమెట్లో నాకు తెలియరా?

కేల్కారుగారు: సలహా కలిపై నయిచ్చినయెడల యే పరింపను. సలహాయిచ్చినను యేదో ఉత్తరువు జేసినపుడు క్రిందియు దొడ్డికి నానిర్ణయమును తలక్రిందు జేసినయెడల అవమానము బొందినట్లే తలంచెదను.

డాక్టరు సప్రసాదగారు: అట్లయినయెడల అత్యుగ్రాహముగల మంత్రియైనపుడు రాజీనామా చేసి యిచ్చి యుండలేదు.

కేల్కారుగారు: ఒకసారి యిచ్చియుంటిని. కాని శాసనసభలోని అసాధికార సభ్యులును యిచ్చుచును నన్ను పదంకించి కొనుచుని బలవంతపెట్టిరి. గౌరవముగల సభ్యులను శాఖాధికారులు నాతో సత్ప్రతింపనేరదు. కాట్లనట్లు అభిప్రాయములు మాత్రము గవర్నరుగారు కనుగొనుచుండిరి. దానిపై నేను వ్రాత పూర్వముగ నాశీర్వాదము వ్రాసితిని. గౌరవ విరుద్ధముల విషయము ఆయనకు సంబంధించినది గాదని గూడ ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

కేల్కారుగారు తమ యభిప్రాయములను తానే బహుళముగాను రాష్ట్రీయ అఖిలభారతనేలను శాసనములగానించి ప్రతిపక్షవర్గమును యెట్టివిపక్షముల రాకుండ వారిజేయుచును గాపాడవలెనని జెప్పి రెండుసార్లుగలకు భేదమేమియు నుండ గూడదని తన వ్యక్తిభిప్రాయమును చెప్పెను.

సాక్షి డాక్టరు సప్రసాదగారియదుట తుదికి వివిధవిధాల నములో అన్నికాఖిలందును బాన్సుతయ ప్రవేశపెట్టవలెనని చెప్పి చట్టమును సవరణజేయకుండ యిది జరుగజాలదను యభిప్రాయమును చెప్పిరి.

సర్ ఆర్థర్ ప్రాం: కేల్కారుగారు చెప్పిన విషయ ప్రకారము జూచినయెడల ప్రస్తుతము శాసనసభలో యెంతమంది అసమ్మతులందు?

కేల్కారుగారు: చాలకొద్దిమంది మాత్రమే. క్రింది యుద్వోగము స్వల్పవిషయములలో జోక్యము గలుగజేసికొనునెడల మంత్రిులు స్వల్పవిషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుట వాంఛిష్టము సహనమునని సర్ ఆర్థరు సూచించెను.

సాక్షి: నేను వారిజ్ఞప్తిమచ్చు చుంటినిని వారను కొనిరి. వారు నాకడ్డము నెచ్చుచుండిరినే ననుకొంటిని.

సర్ ఆర్థరు: ఒక చెప్ప వ్యాపారము కంపెనీలో అధికారి స్వల్పవిషయములలో సహనములతో జోక్యము గలుగజేసికొనునెడల పనిజరుగుట సాధ్యము గానేరదు.

సాక్షి: అట్లుగాదు.

సర్ ఆర్థరు: అట్టిదానిని ప్రాప్తిగించుచున్నచే పై అప్పీళ్లు వచ్చును.

సర్ శివస్వామి: వారు మీజగ్గకరవచ్చినది నిబంధనల ప్రకారమే గదా?

సాక్షి: అవును.

సర్ ఆర్థరు: మంత్రి ఒక ఉత్తరువు జేసినపుడు దానికి ప్రాతినిధ్యముండరాదనియేనా మీకుఁగూడె. అప్పుడు నిరంకుశప్రభుత్వమునను.

ఉ: అట్లుగాజాలదు. మంత్రి కాఖాదకముల సలహా ముచ్చుకొనియే తుదకు శాఖాధికారియైనపుడు ఒక్కటే ఉత్తరువు జేయును.

సర్ ఆర్థరు: గవర్నరుగారికి విజ్ఞాపకాధికార ముంకవచ్చునా?

సాక్షి: ఉండవచ్చును గాని యేదో ప్రత్యేకావసరమున్నపుడే ఆ అధికారము నుపయోగింపవలెను.

సర్. శివస్వామి అయ్యరు

కేల్కారుగారు శాసనసభ్యులకు పట్టభద్రుడు గావలెనని తెల్పిననూచన సంవర్ధమునచింతామణిగారు మెట్రిక్యులేషనే పాస్సెరనియు, ఇంను మంత్రివనిని ఇక్కడ నిర్వహించిన యు, కేల్కారుగారి నూచనప్రకారము చింతామణిగారు పైటిక పావలనదే యనియు, ఆయన పత్రికారచయిలు మాత్రమనియు సర్ శివస్వామిగారు సూచించిరి.

కేల్కారుగారు: నేను పత్రికారచయితలను నిషేధించుటలేదు. వారికి ప్రపంచ్యవహాంనుభవము గలరు.

(నవ్వు)

సర్. శివస్వామి: అట్లుయే కాన్మ్రాగరినిగూడతెట్టి కేపంపవలసినదే.

—ఏలననగా మీరు ప్రభుత్వమును చెండుగ విభజిం
ప్రభుత్వ మొక్కటిగనే యుండువలెను. భిన్నముగ
సంయుక్త బాధ్యతగూడ నుండువలెను.

ప్ర:-ప్రభువును పిల్వభిరము లేకుండ జేయు గోరెదరా?

ఉ:-లేదు. అది నామమాత్ర ముండును.

ప్ర:-నామమాత్రము ప్రజాయత్రము జేయునెడల తల్పిమణిమునకు శాసనసభ బలము జేయరానా, యెట్లు చేయరాను?

ఉ:-తుపాకులకాల్పుటకుగూడ అంగీకారము జేయరాను.

ప్ర:-అసత్యముగ బాధ్యతగల్గు విషయములియ్యవి. ఆవిషయమై కాల్పితవృత్తాంతగాని తెలియదు. ప్రత్యక్షముగ బాధ్యతగల విషయములమాట యేమి?

ఉ:-అవును. ఏమైన కఠినశాసనములు పరిశీలనా విషయములం దైనను గావింపవలసి వచ్చినపుడు శాసనసభపై బాధ్యత వేసినయెడల అంగీకరించి తీరును.

అన్నికాఖిలను ప్రజాయత్రము జేయునెడల భారతప్రభుత్వము 49 డిప్లొమాను రూపప్రకారము యిప్పుడున్న ప్రజాయత్రకాఖిలందువలె అధికారము గల్గియుండుట కంగీరించెదరా యని సర్ అల్లెగూడరుగారు అడిగిరి.

ఈ రూపము వదిలి నేర్చుకొనుటకు సాక్షిగౌత వ్యవస్థ గావలెనని కోరెను.

బర్మాను మహారాజుగారు

సాక్షి యెట్లు జేప్పినను జాతిప్రాతినిధ్యమును మహమ్మదీయుల నుంచుకెడల యితర స్వల్పసంఖ్యాకులకును, భూస్వాములు మున్నగువారికి నుండుట అవసరమాయని బర్మానుమహారాజుగారు అడిగిరి.

సాక్షి ప్రభుత్వర మిచ్చుచు జాతిప్రాతినిధ్యము యితర జాతులకును భూస్వాములకును ప్రాకుట యిష్టము లేదనియు, అందుకనియే దానిని పూర్తిగ నెత్తివేయగోరినట్లును జేప్పెను. మహమ్మదీయులకు ప్రాతినిధ్య మొనగనెడల న్యాయప్రకారము యితరులకు లేదనజాలరు.

అసభికాకాధ్యక్షు లుండుటవలన స్థానిక సంఘముల పట్టుత్వము పోయెనని బెంగాలులో డెబుపడినట్లుల మహారాజుగారు నూచించిరి.

మధ్య రాష్ట్రములలో అట్లుగాదని సాక్షిచేప్పెను. అచట సామగ్రియు అగ్నివేదమియులేదు.

మంత్రులకు ప్రభుత్వసభ్యులకు గల హక్కుల నొసంగి కాబెట్టు సమావేశము లన్నిటికి రానిచ్చి వోటునిచ్చు సభికారమిచ్చి ప్రజాయత్ర ప్రభుత్వకాఖిలను భేదముండునెడల మంత్రులు యెక్కువ కుఖముగ నుండురాయని మహారాజుగారు రంతుల నడిగిరి.

సాక్షి:-సంపూర్ణ సౌఖ్య ముండదు. (నవ్వు) అందువలన వ్యక్తభివ్రాసము తృప్తిగావచ్చును. కాని రాజ్యముగ నెట్టి అభివృద్ధియు జరుగలేదు. గవర్నరుగారు వారికి విరద్ధముగ సంవత్సరమునెడల వారికను కష్టము బొందవచ్చును.

ద్వింశ ప్రభుత్వమును స్పష్టముగ నేర్పరచి వేర్యెరుగ వివరించిన సరిగా పరీక్ష జేయలేదనియే బర్మానుమహారాజుగారి అభిప్రాయము. రెండు కాఖిలవారును కలసి సమావేశమయియుండుట ఒకచేతితో నిచ్చినది మరియొకచేతితో తీసికొనటయగును. రెండుపక్షములను ప్రత్యేకముజేసి ప్రత్యేకముగ ధనమునుంచినయెడల ద్వయప్రభుత్వవిధానమును పరిక్షించిచూచెదరా?

సాక్షి పనికిరాదని ప్రభుత్వరమిచ్చెను. ప్రభుత్వమును విభజించుట మంచిదిగాదు.

గవర్నరెరాష్ట్రపరిపాలనకు బాధ్యుడుగాన ప్రభుత్వము విభజనగాదని మహారాజుగారు నూచించిరి. ఆయన రెండుపక్షములకలసియు బుచ్చుకొని పాలించును.

ఉ:-మీరుగవర్నరును చేదించుమన్నట్లున్నది(నవ్వు) ఆట్టిదానికి ఏగవర్నరు సంగీకరింపడు.

మహారాజుగారుఅట న్యాయక్రమముగూర్చి ప్రశ్నించిరి. ఒకవేళనది ప్రజాయత్రకాఖిల యైనయెడల మంత్ర 1818 కెన్యూలేషను 81 ప్రకారము ప్రజలను నిర్బంధింపవలసియో, లేక రాజకీయభేదిలందరను విడుదలజేయవలసియో వచ్చునెడల శాసనసభలోమంత్రికి లె ముందునా?

డాక్టరు సప్రూ:- అప్పుడు కెన్యూలేషను 81 ఉండనే ఉండదు.

బర్మాను మహారాజు భారతదేశమునకు రాగ్నేలేవనుటను నరకము నుండునని యూహించుచున్నాము.

సాక్షి:- నేను కెన్యూలేషను నువయోగించుకొని శాసనసభలో అంగీకారమును బడసెదను.

మహారాజు:- శాసనసభలో ప్రాతినిధ్యమునకు కారణము ప్రభుత్వకార్యమునకు గడంగవరనియూ లేక ప్రభుత్వ బాధ్యత వహింపకపోవుటయూ?

సాక్షి:-ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత వహింపక పోవుటయే.

మహారాజు:-నే నెల ఆడుగుముంటిననిగా క్రిందటి ఎన్నికలో బెంగాలు శాసనసభయందు ప్రముఖుడైన స్వరాజు పక్షసభ్యుడు, జూలీకు అభినయను గూర్చి చర్చింప వీలుగాదని ఆక్షేపించుచు భూరాయదంతము గావించెను.

సాక్షి:-నేను కార్యమునకు గడంగునపుడు ప్రజాభిప్రాయ మెట్టిదో కనుగొనెదను. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ విధానము వచ్చినపుడే బలము చేయరాను.

అంతట విచారణ బుధవారమునాటి కాపివేయబడెను. అప్పుడు సర్ రాష్ట్రముల మితవాదిప్రతినిధు లగు గోకర్నాధ మిశ్ర, హరిదయనాథ కుంజ్రాగా ల సాక్ష్యము బుచ్చుకొన బడును.

ఐరిషు సరిహద్దుసమస్య

అల్టర్నెట్ ఖిరి

సిద్ధాంతములను వదులుకొనరాదు

లండన్, ఆగస్టు 10:-ఎంత భయపెట్టిననుసరే, ఎంత బుజ్జగించిననుసరే తమసిద్ధాంతములను విధానమును ఉత్తర ఐర్లండుమంత్రివర్గమువారు వదులుకొనరని సర్ జేమ్స్ క్రెయిగు గారు ప్రకటించిరి. సరిహద్దుగాదాను మరితరవిషయములను గూర్చి పరిష్కరించుటకు కాన్ఫరెన్సుగారితో కలిసికొనెద మనుచున్నాడు.

సర్ జేమ్స్ క్రెయిగుగారితో కలిసిని మాట్లాడవలెనని అప్టిక్ చాంబర్లెముగా రుపన్యసించిరి. ఒడంబడికను సంతకముజేసిన బ్రిటిషు అధికారుల ఉద్దేశ్యము ఉన్న సరిహద్దును, ఖాయపరుచుటయేగాని కొత్తదాని నేర్పలుజేయుట గాదనిరి.

ఇంకొక ప్రపంచ వైమానికుడు జేకు అన్ నాతడు వచ్చేసంవత్సరప్రారంభములో ప్రపంచమునంతను దుట్టివచ్చెద ననియు దీనికి 25000 పౌనుల ధనసహాయము గావలెననిరి.

ఏడోకల లండన్తపాలా 81 జులై తెచ్చి వరల చెట్టిటనే పోయిన పిడ్డవైలుప్టీమరు "నాకోడేరా" బొంబాయి సామాన్యప్రయాణిగా గురువారంరాత్రికి చేరును.

పి. ఓ. మైలుప్టీమరు "జేట్ట" ఆదివారమునాడు లండన్ చేరినది.

శనివారము ప్రాద్దన లండన్ నుండి 7 లేదీ తపాలా తెచ్చిన "మాక్డాలియా" ప్టీమరు మార్సెల్సునుండి బయలుదేరినది.

లండన్లో నిన్నప్రాద్దనకు తపాలా నందీయవలసి యుండిన "మూలాను" ప్టీమరు బొంబాయినుండి 26వ బయలుదేరి శనివారము ప్రాద్దనకు మార్సెల్సు చేరినది (ఆం. ప్ర.)

భారతి

న చిత్రమానవత్రిక

ప్రతిచంద్రమానానికి ప్రచురింపబడును

సచిత్రమానవత్రిక ప్రతిసంచిక యందును 3.4

రింగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములు ప్రచురింప బడును వాఙ్మయము, చిత్రకళ, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో పత్రికాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధ వత్సరము	"	3	0	0
విశేషత్రిక	"	6	10	0

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0 10 0

స్టాంపులు పంపిం పంపబడును. ఉచితముగ పంపజాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తిర్వాతి చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మిగిలినయింతుకొని లిక్కినసొమ్ముమాత్రము పంపవచ్చును

ప్రస్తుతిము వోట్లు రూపు ప్రకారము, 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తపాలు చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణియార్డరు పంపిన శుభార్థు లిగును. పి. పి. లు పంపినచో సాముమాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు భవిష్యించును.

మేనేజరు, భారతి.
కపాలకెట్టె నెంబురు 212 మద్రాసు.

సాక్షి సమాచారము

తెలిగ్రాములు:- దక్షిణదేశమునకును పశ్చిమతీర ప్రదేశములకును తింతివార్తలు సరిగానే (ఆలస్యముకాకుండ) పోవుచున్నవని తంతిఆఫీసు జనరల్ నూపరిం డెంటుగారు తెల్పుచున్నారు.

వరదలసహాయము: పాటకచ్చేరి:-రేపు 18వ లేదీ బుధవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు సాందర్బమువారు లో నీలంబాళుగారికచ్చేరి గాక తిరువాలూరు రాజాయిగారి జలతరంగం పాటకచ్చేరి జరుగును.

తపాలాప్రకటన:- దక్షిణాభిరక్తు పంపబడు జాబులతపాలు కొలంబోకు పంపుటకు 14 లేదీ సాయంత్రము 6 గ 25 నిమిషములకు కట్టివేయబడును. ఆగస్టు 14 లేదీ గురువారము బ్రాహ్మశార్దూలయగుటచే తపాలాఫీసులకు నెలవొసగ బడును. ఆదివారములందునలేనే పని జరుగును.

ముత్యాలపేటహోస్టాల్సు:- మూల (కిండ్) హోటల్లో ముత్యాలపేట హోస్టాల్సు సారస్వత సంస్థప్రధమ సమావేశము రేపు 4.30 గంటలకు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రాసెస్ చరు డార్జరు నాకామాతేయగారి అధ్యక్షతక్రిందజరుగును ఎస్. సత్యమూర్తి బి. ఏ. బియత్, ఎఫ్. ఎం. యు.ఎమ్ ఎల్. సి. గారు దక్షిణ హిందూ జే. వి. జ్యోతి విధానము న మాతృభాష సంస్కృత భాషల యొక్క స్థానమునుగూర్చి యుపన్యసించురు. అందరును దయచేయగోరుచున్నామని సంఘకార్యదర్శిగానున్న కె. ఎమ్ అచార్యులం బి. ఏ. ఎల్. టి గారు అవగనించుచున్నారు.

రాకపోకలు:-మేజర్ విల్సనుగారు వారి భార్య కల్చర్ డెక్కులకి మదరాసునుండి నిన్న రాత్రి వచ్చిరి.

పంచాయితీ రిజిస్ట్రారుగారగు ఎస్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు యీ వుదయం యిచటికి వచ్చిరి.

రేపు జరుగబోవు యిరిగోమను మీటింగునకై ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు, బి. మనిస్వామినాయుడు (ఎమ్. ఎల్. సి.) యారోజున యిచటికి వచ్చిరి.

పి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ గారు యిచటికి వచ్చిరి.

ఇన్ కంటాక్టు కమిషనరుగొంటింగుకొరకై కలకత్తాలో యిచటికి పోవో. పి. ఎస్. కె. పి. ఎస్. గారు యిచటికి కీరోజున వచ్చిరి.

కొచ్చిన్ విషపుగారు, మేజర్ మణి ఆర్. ఏ. గ్రహం గార్లు యారోజున యిచటికి వచ్చిరి.

ఫారెస్టు పంచాయితీ ఆఫీసు సీనియరు అయ్యంగారు ఎ. ఏ. బి. ఎస్. గొంగడ్డ, ఎలియట్, క్లెయిన్ క్లెయిన్ యిచటి కీయంయం వచ్చిరి.

సక్సన్ దంతచూరము సోటిలోని సకలవ్యాధి ధులను మాన్యును.

పండనోప్పులు, ఇరుల్లలో నెత్తురు చీముకాటులు వాయుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వతః మూలికల ఔషధముతోను ఔషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది

1 డ్రాప్ 0.2. టి. ఎస్. న్యాయాధికారి. డజను- 1.4.0

1191 నెం. 1 ఎ అలంగాతా పిల్లపిల్లి తిరువల్లికేసీ మద్రాసు.

చి స్తు రి మాత్రలు

50 చిత్రల డబ్బీ 1-కి రు, 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమగు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళజ ఎము, ఆదివచికాన, సాపుడాను, మంచినంతుమపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవికైత్యము, కైత్యభారము కైత్యజ్వరము చక్షుశ్శము, నన్ని పాతము, అక్షిర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అక్షిర్ణము వగైరాలను వెంటనే మాన్యును. ప్రతివారకు సామాన్యముగ వాడతినది. ప్రతిగృహమున నుండవలెనది. ముఖ్యముగ పిల్లలకుగ కృమనం దుండదనది.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

ప్రచురించుచున్నది. దక్షిణదేశమునకును పశ్చిమతీర ప్రదేశములకును తింతివార్తలు సరిగానే (ఆలస్యముకాకుండ) పోవుచున్నవని తంతిఆఫీసు జనరల్ నూపరిం డెంటుగారు తెల్పుచున్నారు.

అయ్యకాంబనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ ఆగస్టునెల 12-వ తేది

మంగళవారము

నాగపురపు సత్యాగ్రహము :

శాంతి భంగము

నాగపురపు సత్యాగ్రహము జగత్ప్రసిద్ధమయినది. జాలయంతాక శాంతివరక్షణముకొరకు భారతీయులన్నిభాగములనుండియు వెడలి సత్యాగ్రహమునకు గడంగిరి. సత్యాగ్రహమున కవసర మేల గలిగెను? జాతీయంతాకములతో యూరేగింపు వెడలిన శాంతి భంగము కలుగునను విషయో, క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడ్డు 144 క్లెక్కు ప్రయోగింపబడినది. ఊరేగింపు నిషేధింపబడినది. జాతీయంతాకము శాంతిచేయబడినది. కర్షకులు జాతీయత్రయము పతాకమునందు చిత్రించబడినవి. ప్రపంచములో నెక్కడిను, నిట్టి సత్యగుణోపేతమగు జాతీయచేయబడినది గనుపించదు. ఇట్టి పతాకమును గౌరవించుట హిందూదేశమునకేగాక, ప్రపంచశాంతిని గరేడి ఎల్ల దేశములకును ధర్మమగుచున్నది. ఆసితిలో నాగపురమునందు ప్రజలు మేజస్ట్రేట్టుగారి ఉత్తరువు నుల్లంఘించుట వింతగాదు. ఏదేశమునందయినను, పతాకమునకు శాంతిభంగ మేర్పడినపుడు, ప్రజలు సహించి యూరకుండుజాలరు. ఇతర దేశములలో దార్జిన్యపదతులను సహజముగ నవలంబించెదరు. హిందూదేశ మటుల గాక అహింసామార్గమును చేపట్టి, అమృతవిజయము బహుసేను. ఆత్మబల ప్రభావమును పరిస్ఫుటముగా విశేషము. స్వరాజ్యముపట్ల, దేశమునకుగల గాఢాభిమానము నాగపురమునందు వెల్లడియయ్యెను

ప్రభుత్వమువారి నిషేధాజ్ఞనిరాధారమని, సత్యాగ్రహసంబంధము లొకమునకు విదితముజేసెను. శాంతి కేములను భంగము కలుగదయ్యెను. ఈవిషయమే కేల్కారు మంత్రిగారు సంస్కరణ విచారణ సంఘమువారి ఎదుట పమనిజెప్పిరి, ఇందుక గమనింపబడుచును. సర స ప్రూ గారికి బదులు జెప్పారు, పతాక పు యూ రే గిం పు వలన శాంతికి భంగముకలుగదని ఎల రకును దెలిసిన విషయమేసని కేల్కారుగారు స్పష్టపరచిరి. అటులయినను, ప్రభుత్వమువారు నిషేధాజ్ఞను బ్రమరించి, సత్యాగ్రహమును నిర్బంధించిరి. శాసనసభలో నిర్బంధవిధానమును సమర్థించుటకు అధికారవర్గము వారు తింటాలుండిరి. కాని శాంతికి భంగము కలుగదని వారు దుజ్జనుచేయలేకబోయిరి, కేల్కారుగారి తీర్పు, ప్రభుత్వ సభ్యులయిన కేల్కారుగారిటుల బలుకుచుండ, అధికారుల యసమర్థత వెల్లడియగుటలేదా? ఇంకను సందేహమున కవకాశ మేటులుండదు? మేజస్ట్రేట్టుగారి యుత్తరువు బహుయినను, తప్పయినను, యోచనక ప్రభుత్వము వారు సమర్థింపదలచిరిని, కేల్కారుగారు వెల్లడిజేసెను. లా, ఆర్డరుల రక్షణచేయనా మార్గము?

ప్రజాక్షేమమును విడిచి, క్రింది యధికారులకు చేయుట నెనగుటచే, పరిపాలనా పాపమున కెట్టి యన్యము పాటిల్లునో జెప్పనక్కరలేదు.

లా, ఆర్డరులను రక్షించుటకు ముఖ్యమార్గము ప్రజాభిమతమును గౌరవించుటయే. ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించి, వారిపై నిర్బంధ పరంపరలను ప్రయోగించుటచే లాఆర్డరులు సురక్షితముగ నుండునను సిద్ధాంతమునకు నాగరిక దేశములలో ప్రచార ముండజాలదు. సుప్రసిద్ధ న్యాయవాది యగు రీడింగ్ ప్రభువుగారు సయితము, లా ఆర్డరులకు విపరీతము గల్పించుట ఎంత విచిత్రమో యూహింపవచ్చును. లా ఆర్డరులు స్వాతంత్ర్య నిర్బంధమునకు పర్యాయపదము లగుచున్నవి. కేల్కారుగారు జెప్పినసంగతుల జూచిన, అధికారవర్గము లాఆర్డరులను నిర్వహింపజాలదనియు, అనవసరముగ భీతిజెంది ప్రజాభిమతమును భంగపెట్టుచు ననియు గోచరించును. లా ఆర్డరులతోను వెంటనే ప్రజాయత్నము జేయనియెడల, దేశమునందు ఖరగిన అశాంతి తగ్గనేరదు. అధికారప్రతిష్ఠను కాపాడుటయే, ప్రభుత్వధర్మమని ఎంచుచో, స్వరచిపాలన మంతర్వరలో చేజిక్కిన సంత శ్రేయస్కరము. కేల్కారుగారు ప్రభుత్వపభ్యులై యుండినపుడు, ఇంతటి యన్యాయము జరుగుచుండ, వారేలచూచి యూరకుండువలయును? తమ యసమర్థత నేల జూపి యుండలేదు? ఇట్టిప్రశ్నలు స్ఫురింపక మానవు.

లా ఆర్డరుల విషయమున, మంత్రుల యభిప్రాయము నెఱవేరుట దుర్లభము. స్థానిక స్వరచిపాలనమునకు సంబంధించిన విషయములలోనే, హాం మెంబరుగారు కేల్కారుగారిలో జెప్పకుండ, ప్రాసిక్యూటరులకు కుత్తరువుజేసిరి. ఇక నాగపురపు సత్యాగ్రహవిషయమున వీరి యభిప్రాయమును పాటించెదరా? పాపము, కేల్కారు చిట్టచివలుగార్లు, ప్రభుత్వమునందు భేదాభిప్రాయములు తేవని జూపుటకు పైకి ఏమియు జెప్పకుండిరి. ప్రభుత్వముతోకాటు వోటు జేయుచుండిరి. కాని, కేల్కారుగారు సయితము తమ సహనము నెకమారు విడనాడవలసి వచ్చెను. వీరు తమవదలి రాజీనామా నిచ్చిరి. కాని ఇతరుల ప్రోద్బలముచే మరల రాజీనామా సుజనంబులందు కొనిరట. "నాగపూరు సత్యాగ్రహందోళన సందర్భమున, మంత్రులయందు విశ్వాసము జూపిన, పరిస్థితు లంతటి ప్రమయ్యెడివి గా" వని కేల్కారుగారి యుద్దేశ్యము. నాగపుర సత్యాగ్రహమునకు సంబంధించిన నిజసందర్భములను ప్రపంచ మిపుడు చక్కగ గ్రహింపగలుగును. ప్రజలు గావించిన దురంతము లెవ్వియు లేవనియు, అధికారులు అకారణ చర్యలకు గడంగి గంద్రగోళము దెచ్చిపెట్టిరనియు, శాధ్యతగలవారే దెలుపుట సంభవించెను. నిజము నిలుకడమిదా దెలియకపోదు. కేల్కారుగారి సాక్ష్యమువలన, నాగపుర సత్యాగ్రహ విషయము మరల ధృవపడుట సంతోషదాయకము.

“జస్టిసు” యుద్యమము
జస్టిసు యుద్యమము భగ్నమగుచున్నదని, “జస్టిసు” పత్రికా సంపాదకులగు కే. వి. మీనన గారు మొన్నటిదినము మిగుల విచారపడిరి. కాని, సర్ పాత్రోగారుల విచారము సూపక, ప్రత్యేక సాంఘికభావము తగ్గి రాజీయ సూత్రములు పైకి

వచ్చుచున్నందులకు, సంతసము గనుపించిరి. జాతీయభేదము ననుసరించిగాక, యుక్తాయుక్త విచక్షణ గనుబడిచి శాసనసభ్యులు సమృతుల నిచ్చుచున్నందులకు, పాత్రోగారు చాల ముదమందుచున్నారు. మీనను, పాత్రోగార్లు యభిప్రాయములలో, కడపటియభిప్రాయమే శ్రేష్ఠమని జెప్పవచ్చును. జస్టిసు యుద్యమ మేకారణముచే నుద్బవించినను, ఇంకను ప్రాతేదారులందే దానిని నడిపింప వలయుననుట, అసంబద్ధము. అటులగోచరినను, సాధ్యపడదు. ద్వేషభావమువలన, ఏయుద్యమమును వృద్ధిజెందనేరదు. ప్రస్తుత సమయమున, దేశము సాంఘికైకమత్యమును గోరుచున్నది. అట్టిస్థితిలో ఐకమత్య ప్రవర్తనమున కెల్లరును కృషిసలుపుట ముఖ్యము. ఉత్తర హిందూస్థానమున హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును కుదుర్చుట కెటుల ప్రయత్నిము జరుగుచున్నదో, దీక్షిణ హిందూదేశమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మజేతరసఖ్యమును బలపరుచుట కెటులనే దృఢ ప్రయత్నిములు జరుగవలయును. జస్టిసువిధానము పట్ల, బ్రాహ్మజేతరులలోనే ప్రబలవిముఖత గలిగినది. ఇందుకు కారణము, ఉద్యమపదతులందే గనుపించును. జస్టిసుపక్షమునకు జడిసి, వెనుక వారి యిష్టము చొప్పున అధికారవర్గము నడిచెనని మీననుగా రూహించుట, కేవల దుర్భ్రమ తప్ప వేరుగాదు. స్వరాజ్యవిధానముపట్ల ప్రాతకూల్యము గనుబడిచి, అధికారులకు ప్రోద్బలము గలుగజేయుచుండువరకు, జస్టిసుపక్షమును వారు పొగడసాగిరి. ఆపక్షముతో యక్కరదీరగనే, విడనాడియుండిరి. ఈసంగతిని జస్టిసు ప్రముఖులు గ్రహించుట ముఖ్యము. సాంఘికవిభేదము లెన్నియున్నను, స్వాతంత్ర్యసంపాదనము విషయమై ఎల్ల రేఖేభవించి పనిజేయవలసిన యవసర మెంతేని గలదు. జస్టిసువిధానము పూర్తిగా మార్పుజెందవలెను. ప్రాత మార్గమును విడువవలెను. సత్యసర్వరాజ్యప్రాప్తికి, తోడ్పడవలెను. లేనియెడల, నినుమంతయు ప్రయోజన ముండదు.

హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము
మిగిలిన సమస్యల నావలనుంచి హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమునుముఖ్యముగ పెంపొందించుటకు అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి రాక యుజనంఘమును నియమించిరి. దీనియందు గాంధీ, మహమ్మదాలీ, మాళవ్యా, భగవాదాసు, కిచ్చూగార్లు సభ్యులుగ వియుక్తులయిరి. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును బలపరుచుటకు వీరికన్నను నెక్కుడు కమర్థులగు నాడువులు లభింపదు. జాత్యైక్యమే స్వరాజ్య మనుసంగతి నిశ్చయము. భారతీయులొండొరులతో పోరాడుచు ప్రొద్దుబుచ్చుచుండ, అధికారవర్గమునకు మరింత బలము గలుగును. స్వరాజ్య మింకను దూరము జనును. ముఖ్యవిషయమును మూలజ్రోసి, ప్రజలు కలహములతో కాలముగడుపుటచే, ప్రధాననాయకు లివిషయమై తమక క్రిని భారబోధువలసి వచ్చినది. ఇది మిగుల శోచనీయము. జాత్యైక్యము సురక్షితముగ నుండుచో శాసనోల్లంఘన పాప విధానము నవలంబించుట సులభ సాధ్యమయ్యెడిది. అట్టి యవకాశమును ప్రజలు పోగొట్టుకొనుటచే, వ్యవహారము మొదటికి వచ్చినది. ఇకనయిన గాంధీ ప్రభుత్వప్రయత్నములకు తోడ్పడి, జాత్యైక్య

ఎం గు యిం డి యా వ త్రి క

(7-8-1924)

మ హాత్మ ని వ్యాస ము లు

ఖద్దరు విడుదల - హుల్లీ, కాంగ్రెసు సంఘము

ఖద్దరు నిర్మాణము

“ఖద్దరు నిర్మాణ మధికముగ నున్నది. విడుదల తక్కువగా నున్నది. అమృతమున కేర్పాటు చేయవలెను. బొంబాయి నగరమువంటి నగరము లీవిషయమున పూనుకొనవలెను.” అని మీరు వ్రాసితిరి. అమృతమునకు తగిన ఏర్పాటు లేనిచో నిర్మాణము పొరబాటు కాదా? ఇప్పుడుమాడ మిల్లుబట్టల కంటే ఖద్దరుబట్టలు ప్రియముగానే యున్నవి. ప్రియముగా నున్నను హెచ్చుకాలము మన్ననని చెప్ప వీలులేదు. గాన నిపుడు ధనవంతులను ఖద్దరు న్రతమును బూనినవారును మాత్రమే ఖద్దరు బట్టలను కట్టుకలరుగాని సామాన్య లాదరును ఈ అనవసరవ్యయమును భరింపజాలరు. మీరు ధనసహాయ పద్ధతిని నూచించిరి. నిర్మాణభంగి సరిలేకున్న ధనసహాయము వలన ప్రయోజన మేమియును కలుగదు. ప్రతిగ్రామమునను ప్రతియింటను నూలువనకవలెనని మీరు నూచించితిరి. ఇచ్చడీ రీతిగా పని జరుగుచున్నదా? ఎన్నిగ్రామములలో బాగుగా పని జరుగుచున్నది? ఒకరాష్ట్రమునుండి యింకొక రాష్ట్రము వారు ఖద్దరుబట్టలను కొనరాదని మీరు వ్రాసితిరి. అట్లులైన ఖద్దరుబట్టలను పట్టణములలో నిలువచేయుటగూడ సరిగాదు. ధర హెచ్చుగానుండుటచే ఆర్థికముగ నది లాభకరము కాదు. అభిమానముచేత కొనునట్టి పద్ధతి ఎల్లప్పుడును లాభకరము కాదు.” అని వివేకియగు నొకమిత్రుడు నాకు వ్రాసెను.

“ఖద్దరు పైకి ప్రియముగా కనబడును. ధరలను కొలత లనుబట్టి ఖద్దరుబట్టలను మిల్లుబట్టలు మన్ననగానితో పోల్చు గూడదు. ప్రజలభావము మారినచో ఖద్దరు ప్రియముని తోచునే తోచదు. ఖద్దరును కట్టువారు అవసరమునకు కట్టెదరేగాని పోకుకు ఎవ్వరునుకట్టరు. ఖద్దరు మన్నుటనుగూర్చిగూడ భిన్నా భి ప్రాయములు కలవు. దాని కనుభవమే కారణము. నూలువనకరకముగావడుక బడనంతకాలము భిన్నాను భేదములులేవు. నాలుగేండ్లు అడపాతడపా నూలువడికినంత మాత్రమున ఒకమాదిరిని స్థిరపరుపవీలులేదు. చిన్నపరిశ్రమ లన్నియును ప్రారంభమున కష్టములకు పాలుగారవచ్చును. ప్రపంచమున అభిమానము ముఖ్యవిషయముగాన దానినిత్రోసివుచ్చవీలులేదు. వంటపూటంటుండి భోజనములను తెప్పించుకొనుటకంటే యింట వంటచేసినానిననే వ్యయ మధికముగను గాని అందరును వంటమానివేయుచున్నారా? లేదు. అందుల కభిమానమే కారణము. ఈసంగతి పసిపిల్లలుగూడ చెప్పగలరు. అందు వలన ఖద్దరును కాపాడుటకు ధనసహాయ మవసరము. దొరతనమువారు సహాయముచేయరు గాన దేశభక్తిగల ప్రజలే సహాయముచేయవలెనని ఆచార్యరాయగారు చెప్పిన దెంతయు సమంజసముగా నున్నది. జనసామాన్యమునకు సహాయముజేయగోరువారు రాట్టముయొక్క లాభమును బాగుగా గుర్తించి ఆ భిమానముతో పనిచేసినచో మనసంకల్ప మిడేరగలను. కల్పపంజరములైయున్న ఓడ్డలయొద్దనేను కొన్ని రాట్టములను పడవేసినంత మాత్రమున వారుచూలువడుకరు. గాని వారిమగ్యగూర్పుండి నేనువడుక నారంభించినచో వారు తియ్యనీటికి చేవలంత ఆకర్షింపబడుదురు. గొప్పవా రెటులచేసిన నటుల తక్కినవారందరును చేయుదురు గాని గొప్పవారేమియును చేయక ఊరక భోధించి సంతమాత్రమున నెవ్వరును పనిచేయరు. కావుననే రాట్టము తీర్మానము భారతకాంగ్రెసుసభలో నామోదించబడెను. అందు వలన గ్రామములపట్ల బాధ్యతయును నూలువడుకుటయు దాస్యతయును ప్రబలును. ఖద్దరుగర తగ్గును. ఆ తీర్మానము ప్రకారము దేశీయులందరును పనిచేసిన ఖద్దరువయమున నిదివరకు కనివిని యెరుంగని అద్భుతప్రయోజనము కలుగగలదు.

(మో. క. గాంధీ)

కాంగ్రెసు సంఘముల యిబ్బందులు

“హుల్లీ తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యసంఘమున 11 గురు సభ్యులుండెనువారు. నిబంధనల ప్రకారము కనీసము 10 మంది

యైన నుండవలెను. అహమదాబాదులో తీర్మానము లామోదింపబడిన వెంటనే 11 గురిలోను 9 మంది రాజీనామాలు నీయవలసి వచ్చెను.

తాలూకా మొత్తము జనసంఖ్య 1,50,000. తాలూకా కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్య 1000 మంది. 9 వ తేదీని జరిగిన సభకు 24 గురుమాత్రమే వచ్చిరి. ఆసభలో రాజీనామా లామోదింపబడెను. తాలూకా సంఘమునకేగాక ధార్వారు మండల సంఘమునకుగూడ సభ్యుల నెన్నుకొనవలసి యున్నను ఆపనిని అత్యల్పసంఖ్యగల తాము చేయగూడదని వారు మిన్నకుండిరి. 1- సర్వసభ్యసభలకు సాధారణముగా 25, 30 మందికంటే రారు. 2- వారు బాధ్యతను వహించువిషయ మింకను లేదు. 3- అహమదాబాదు తీర్మానముల ప్రకార మెన్నుకొనుట కర్తవ్యమగువారు ముందుకువచ్చుటలేదు. 4- ఎన్నుకొనవలసినచో అనర్హులనే ఎన్నుకొనవలసి యుండును. 5- సర్వసభ్యసంఘమువారికి గత్యంతర మగపడుటలేదు (న్యాయస్థానములను విద్యాశాలలను బహిష్కరించుట సాధ్యపడదు. తక్కిన బహిష్కరణములు సాధ్యములగును.) 6- భారతసంఘమువారి రీనిబంధనలను సవరించువరకును యీ తాలూకా సంఘమువారు బాగుగా పనిచేయుట కెట్టి అవకాశమును కనబడుటలేదు. కొంతకాలమువరకును ఎన్నికలను నిలుపుటకే పీరు నిశ్చయించిరిని తోచుచున్నది” అని హుల్లీనుండి యొకరు వ్రాసిరి.

“భారతసంఘ తీర్మానమును పీరు సరిగా బోధపరచుకొనక పోవుటయే యిందులకు కారణము. తోమ్మండ్రుగురును రాజీనామాలునిచ్చుటసరియే గాని వారాగ్రహమునుచెంది రాజీనామాలునియ్యనిచో అర్హులను ఎన్నికలకు నిలుపుటలో వారు తోడు పడవలసియుండెను. బహిష్కరణములందు వారికి నమృతములేనిచో వారే మరల ఎన్నికలకు నిలిచియుతరులు తమ్యునేఎన్నుకొనునట్లు ప్రోత్సాహపరుపవలెను. హుల్లీలో కాంగ్రెసుసభ్యుల కభిమాన మున్నచో పనితప్పక జరుగును. భారతసంఘతీర్మానము సలహా మాత్రమే గాని విధిగాదు. వారు తమకష్టమువచ్చినవారి నెన్నుకొనవచ్చును. సరియగుభావముతో ఎన్నికలను జరపిననేగాని మనకు ప్రజాహృదయము విడితముకాదు గాన కాంగ్రెసుక్రీడు కంగీకరించి నాలుగణాలు చందాచెల్లించిన సభ్యులను రామించి వారి కిష్టమైనవారి నెన్నుకొనున ట్లేర్పాటు చేయవలెను. వారికి బహిష్కరణములపై నమృత మున్నను లేకున్నను వారే అర్హులగుప్రతినిధులగుదురు. 100 మందికి బహుగా ఒకరే 25 రూపాయల నిచ్చినవారు సభ్యులగుదురాయని ఒకరు నాకు వ్రాసిరి. అది వోట్లను కొనుబడేయగును గాననదిమోసము. ఎవరివట్టుకు వారు చెరి నాలుగణాల నియ్యవలెను. ఈ సభ్యులుగూడ బహిష్కరణములందు నమృతము కలవారినే ఎన్నుకొనినచో వారిసంఖ్య కొద్దిగా నుండినను వారే కార్యనిర్వహణయన కర్తవ్యులగుదురు. ఇంతకంటే మంచిసాధన మింకీదియునులేదు. (మో. క. గాంధీ)

దేశబంధు దాసుగారు

ఆంగ్లదేశ ప్రయాణకారణ మేమి ?

దాసుగారితో సంభాషణ

దెయిలీ తెలిగ్రాఫు పత్రికకు కలకత్తానలేఖరి వ్రాసిన లేఖ - “నేనుదేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారిని కలిసికొని ఏకతముగా మాటలాడినతిని: “నేను ఆంగ్లదేశమున కేగెదను. అందులకు నాఆరోగ్యము కొంతవరకును రాజకీయములు కొంతవరకును కారణములుగాని వానిని వివరింపవీలులేదు. బ్రిటిషు దొరతనమువారివద్దనుండి నా కాహ్వానమువచ్చెను. స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానము నచటి పెద్దయ్యవ్యోగలకు తెలుపదలచితినిగాన ఆలీయరు ప్రభువునున్నగువారిని సంవర్ణించెదను. ఆలస్యమవృత్తం విషం ఆను లోకోక్తిని బట్టి నేనిపుడే వెంటనే వెళ్లుటకు నిశ్చయించితిని. శరత్కాలమున పార్లమెంటు ఎన్నికలు జరుగవచ్చును. కాత్తిక పక్షమువారు హెచ్చుమంది ఎన్నుకొనబడినచో ఆంగ్ల భారతదేశములకు సామరస్యము కలుగవచ్చును.

“ప్రస్తుతమున్న సంస్కరణములునిచ్చియోజకములు కనుల దుడుదుటకే వీనినిచ్చిరి. నా రిచ్చినయధికారమువలన యిబ్బందిని కలిగించుటకు మాత్రమే భారతీయులకవకాశముకలిగినది గాన నే నాయవకాశమును పూర్తిగా నుపయోగించుకొనుచున్నాను. మేము స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాము. విదేశీయు లెవ్వరును ఎట్టి యధ్యంతరమును చెప్పవీలులేకుండ మాదేశమునకు లాభకరముగు ప్రభుత్వవిధానమును మేమే నిర్ణయించుకొనుటకు మాకు సంపూర్ణాధికారము నొసంగుటయే స్వాతంత్ర్యమని నా అభిప్రాయము. బ్రిటిషు దొరతనమువారు వంచనలేకుండ సరియైన సమాధానపద్ధతిని చూపించినచో భారతదేశమునందన్ని పక్షములవారు సంగీకరించెదరు. కాని నాలుకతుడు వాగ్దాములవలన లాభముండదు. ఇక నాయాటసాగదు. అభివృద్ధిపద్ధతిని స్పష్టముగా కాలావధితో ప్రకటింపవలెను. సంపూర్ణస్వరీపానము నెన్నుకొనగనదయి సందిగ్ధములేకుండ స్పష్టపరుపవలెను.

భారతదేశాభివృద్ధికి ప్రబలనిరోధము

ఇదివరకు బ్రిటిషువారు చేసినవాగ్దానములను వారుచెల్లించుకొనకపోవుటచే వారియందు భారతీయుల కత్యధికమగు నపనమ్మకము కలిగినది. ముప్పదిఏండ్లనుండి భారతీయులు కోరుచున్న కోరికలను బ్రిటిషువార్ల మెంటువారును ప్రజలును పెడచెవినిపెట్టుటవలననే యిటీవల బహిష్కరణోద్యమము ప్రారంభమైనది. వెనుక కాంగ్రెసువారు కొన్ని ఏర్పాట్లను కోరిరి. వానిని నేటివరకును నెరవేర్చక నేడుకొద్దికొద్దిగా చేయవారంభించుచున్నారు. అందువలన ప్రజల కిష్టదనంతృప్తికలిగినది. వెంటనే అనగా పదేండ్లలోపుననే సంపూర్ణస్వరాజ్యము నొసంగుటల భారతదేశమునందన్ని పక్షముల నాయకులను గలసి క్రమాభివృద్ధితో గూడిన ప్రభుత్వపద్ధతిని సిద్ధపరచెదరు. చిరకాలమునుండి మాకుబ్రిటిషువారితో సంబంధమేర్పడినది. మాజాతి వర్ధిల్లుకే ఆధారములేకుండ వారుచేసినయెడలతప్ప వారితో సంబంధమును తొలగించుకొనవలెనను తలంపు మా కెంతమాత్రమునులేదు. ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులు కనులుమానుకొని పనిచేయుచుండుటచే మాయువకు లాగ్రహవేళమున విడిపోవలెనని వాదించసాగిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము తో సంబంధము లేని స్వాతంత్ర్యమును కాంగ్రెసువారు ప్రకటింపవలెనని కాంగ్రెసు సభ్యులలో కొందరు చాలకాలమునుండి ప్రయత్నించుచున్నారుగాని హెచ్చుమంది ఆతీర్మానము నింతవరకును ఆమోదింపలేదు. ఇప్పుడైన బ్రిటిషువారి విషయమును గుర్తించి మెలకువతో మెలంగినచో ముందుగూడ నిటులేయుండునని నేను చెప్పజాలను.

ఇప్పుడు మాదేశము చాల విషమస్థితిలో నున్నది. ఏదేండ్లనుండి మేము రక్తపాతములేని పోరు సాగించుచున్నాము. రక్తపుదుక్కుయే రాలలేదని నేను చెప్పజాలను. దౌర్జన్యము కలుగకుండ చేయవలెనని నేను దొరతనమువారికంటేను అధికముగా ప్రయత్నించుచుంటిని గాని వారు నన్ను అరాజకునిగానే యిప్పటికిని చూచుచున్నారు. దొరతనమువారి కార్యములవలననే వంగరాష్ట్ర యువకులు దౌర్జన్యవిధానమునకు గడంగవలసినవారగుచున్నారు. అందువలననే యిట్టి అసంతృప్తి కలిగినది. భారతదేశపు ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చి బ్రిటిషు దేశీయులు చులకనగాచూచి తప్పుతోవను త్రొక్కుకొనెదరు. స్వరాజ్యపక్షమువారు రధికసంఖ్యకుల ప్రతినిధులుగా నున్నారు. మావిధానమునుగూర్చి దురభిప్రాయములను పెట్టుకొనగూడదు. మేము బ్రిటిషు సంబంధమును త్రెంపుకొన జూచుచున్నామని కొందరు తలచుచున్నారు. నే నిదివరకు మీ కెరిగించినట్టి స్వరాజ్యమును కోరుచున్నాము. బ్రిటిషుసంబంధమును త్రెంచుకొనకుండ మేము స్వరాజ్యమును బడయగలుగుట సాధ్యమైనచో మేముటలే చేసెదము. అది సాధ్యముకానిచో స్వరాజ్యమే మాకు ప్రయతమముగాని బ్రిటిషుసంబంధము ప్రయతమము కాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిపుడు శాసనసభలలో మాత్రమే పనిచేయుచున్నను శాసనసభల కనుకూలముగా కాంగ్రెసు సంఘమువారు రేర్వరును బహుజనోన్యములకు గూడ మేము మనఃపూర్వకముగా తోడ్పడెదము. మేము చేయదలచుకొన్న అత్యధికమగు రంజకీయ ప్రయత్నమునందిది మిగల నల్పాంశము. మాకు న్యాయముజరుగువరకును మేము ప్రతిఘటనమును సాగించుచునే యుండుము. త్వరలో సమాధానము కుదురనిచో ప్రబలతమముగ శాసనోల్లంఘనము ప్రారంభమగుట నిశ్చయము. అట్టిది జరగకుండుగాక యని మనము మనఃపూర్వకముగా భగవంతుని ప్రార్థింతము” అని దాసుగారు నుడివిరి.

ప్రతిపక్షములకు (ఎక్సక్యూటర్)

శీత ప్రతిపక్షములకు మేజిస్ట్రేటులు డాక్టర్లు కే. పండలయ్యగారియొద్ద నిన్నటిదినమున, అట్టవోకరీము అను వార్త ఆరంభమై టైమ్స్ పేపర్లకు మోసమొనర్చినదియు, ఫోటోగ్రఫీలను విశ్వాసదోహమొనర్చినదియు, సెయింటు థామస్ సెంట్రల్ హోటల్ను వారితో సేరమోసంపబడెను. ముద్రాయి ప్రతిపక్షములకు సెప్టెంబరు కేసుబడి యుండెను. ఈతడు మాడురైల్వేవారంటులను, గిండినుండి మద్రాసు నీచివ్వెను నను, తంజావూరుజిల్లాలోని నాగూరునుండి వాడివ్వెనునను ప్రయాణమునందు ముద్రాయిగించి నిబంధనలను భగ్గుమొనర్చెననియు, మోసమొనర్చె ననియు ఈవిషయముగా ప్రభుత్వము వారికి రు. 447412-0 ల నష్టముకలిగించెననియు ప్రాసిక్యూషన్ వారి ఆరోపణ.

ముద్రాయిపై నారోపణల వివరము లేమనగా:—సబిన్ స్పెక్టరు అట్టవోకరీము గారు 1919 సంవత్సరమున సెయింటు థామస్ సెంట్రల్ స్టేషను అధికారమున నున్నప్పుడు స్టేషను లోని బుక్ షాపునుండి మాడురైల్వేవారంటులను తొలగించెను. పుస్తకములలోని కొంటు షాయిలను, ప్రయాణజిల్లాల బిల్లులను, జాడగా వారంటులను, సెయింటు థామస్ మోటు స్టేషనునుండి నీచివ్వెనునను తిరిగి మాంటునకును ఉపయోగించినట్లుగలదు. గిండినుండి నీచివ్వెనునను ప్రయాణమున రుట్టుకు మాడురైల్వే వారంటు నుపయోగించినట్లు డెలియచున్నది. కాని తిరిగి వచ్చుటకు రిటరను వారంటు నుపయోగింపలేదని డెలియచున్నది. ఈ మాడు రిటరను వారంటులో నోకదానిని, మాత్రము తంజావూరు జిల్లా లోని నాగూరునుండి వాడికి జనుటకుపయోగించెనని ఆరోపింపబడెను. ప్రజ్ఞత విచారణోపాధుగలించి మాత్రమే విచారణ జరుగుచున్నది.

అక్టోబరు 10 నుండి నామాలపద్ధతి ప్రకారము, నిజము నారాయణ నిమిత్తము కొంటు షాయిలను జిల్లా నూపరింపెండెం ఆఫీసునకు పంపెను. వానిని పరిశీలనగా నీ నేరము కనుగొనబడెను. అందుపై సబిన్ స్పెక్టరు వాహబు గారు (మాంటు స్టేషను) దీర్ఘమున పరిశోధన మొనర్చెను.

ప్రభుత్వమున రెండు ఆరోపణలను ఒకే చార్జిగా కేర్చి సైదాపేట డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుయొద్ద విచారణకు వేసెను. కాని ముద్రాయిల పీటిషనుపైన మోక్షార్థవారు, రెండవయోగోపణను విచారించుటకు సైదాపేట డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటున కధికాములేదని నిర్ణయించిరి. అందుపై ముద్రాయిపైన మోసమొనర్చినని సైదాపేట డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుయొద్ద నేరమోసంపబడెను. రెండవకేసు విచారణ నాగపట్నములో జరుగునెడల అవ్యయముగనను కారణమున మరొకని ఇతరకారణములను ని, కేసును నాగపట్నమునుండి సైదాపేటకు మార్చవలె ప్రభుత్వమువారు మోక్షార్థుల పీటిషను వెట్టిగా మోక్షార్థి కేసును మద్రాసులోని శీత ప్రతిపక్షములకు మేజిస్ట్రేటుకు మార్చిరి.

ప్రాసిక్యూటర్ జనరలు ఇన్ స్పెక్టరు సి. చాణిక్యం రు ప్రాసిక్యూషన్ తరపు వాదించుచుండెను. ముద్రాయి ర వారస్త్రు ఇ. ఎల్. ఆయ్యర్, వి. ఎన్. శ్యామరావు ిర్వవకీలు గారు వాదించుచున్నారు.

చెంగల్పట్టణలో పోలీసు నూపరింపెండెం ఆఫీసులో గారంటులనుమాస్తాయరు ఎం. వెంటటయ్యంగారు ప్రాసిరు తరపున విచారంపబడెను. రైల్వేవారంటు సంవర్గము పబడు నిబంధనల గురించియు, పద్ధతుల గురించియు వివరముల డెలిపెను. అక్టోబరు 10 నుండి ఆఫీసునుండి, కొంటు షాయిలను తను ఆఫీసుకు వచ్చె అవారంటులో నోకటి గులాంభాచరు అనువానిపేరయు, అందుపై నీ విషయమున తనకనుమానము గలిగి రెవరయన సబిన్ స్పెక్టరు పట్టికలోనుండి సేమనని ందు గానింపలేదనియు, అందుపై నీ విషయమున కొరకు తంజావూరు జిల్లా నూపరింపెండెం నకు ఆపేరువారు తమజిల్లాలో నెవరును లేరని ప్రత్యునియు, అందుపై జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెం ను కనుగొన వలెనని మాంటుపోలీసు సబిన్ స్పెక్టరు గారికి పుత్తపు కేసెననియు, తానుకూడ, 1919

మోక్షార్థుల దావా

రి లక్షలరూపాయలపైన నష్టమునకు దావా ప్రతివాది:—ఎం.వై.ఆఫ్ యండియా లైఫ్ ఎక్సూరెన్సు కో లిమిటెడ్.

వాది:—కె. శ్రీనివాసన్ బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు. వాది ప్రతివాదులతరపున మద్రాసు రాష్ట్రమున దంత టను ఏజంటుగా పనిచేయుటకు కొన్ని వరతులు చేసికొనబడినవి. తరువాత 1923 అక్టోబరు 8 వ తారీఖున వాది ప్రతివాదుల పని మలకనగా జరుగుటకు తా నొక కంపెనీ నేర్పరచి ప్రతివాదుల కంపెనీ శాఖగా నొనర్చెను. ఇందులకు ప్రతివాది యొప్పుకొనెను. శాఖగా నున్న వాదికంపెనీలో నున్న వారెవరిని తీసివేసినగాని ఎవరైనా రాజీవామా నిచ్చిన గాని మానుకొన్నగాని యీరెండు కంపెనీల (వాది ప్రతివాదుల) సంబంధము పోదని నిర్ధారణ చేసికొనబడినది. కాని క్రొత్తవాని నెవనినైన పనిలో చేర్చుకొనునపుడు వాడుకదని ప్రతివాది మంజూరుచేయనినో వాది చేర్చుకొనగూడదని నియమ మొకటి యుండెను. కాని 1924 ఫిబ్రవరి 18 లేదని ప్రతివాది తనస్వాయవాదులు (సాలిసిటరు) కైండు, ప్యాట్రిడ్జి గార్లద్వారా ఉత్తరమొకటి వాదికి పంపెను. అందు వాది కంపెనీ నాపుడలచేసినట్లుండెను. ఇది దురుద్దేశముతో కారణము లేకను చేయబడినది. ఇది మొదట చేసికొనిన నియమములకు విరుద్ధము. అందువలన ప్రతివాదిపై మాడులక్షల రూపాయల నష్టమునకు దావాతెచ్చిరి. ఆపటికి ప్రతివాది కడ నిలువలోనున్న రు. 2000 గూడా యిచ్చివేయవలయునని యడిగెను. ఇందులకు ప్రతివాదులు వాది నష్టమునకు తెచ్చిన దావా వదులకొంటేగాని నిల్వబట్టు నీయ మనిరి.

వాది నష్టమునకు దావా తెచ్చిన మొత్తం రు 302188.85 (అడ్వకేటు-జనరల్) ఎస్. దొరస్వామి ఆయ్యంగారు ఎమ్. ఏ. బి. ఎల్ గారు వాదితరపున వాదించుచు. దావా యీనెల 9 లేదని కేటడినది.

లండన్ వార్తలు

వేల్పునగరమున భూకంపము జూలై 22 వ తారీఖున వేల్పు దక్షిణభాగమున 7-8 గంటలకు గొప్పభూకంపము కలిగె నని పెక్కుచోట్లనుండి వార్తలు వచ్చినవి. పాంటిపిరిడ్జులో ఇండ్లు బాగుగా కదలి పోయినవి. సిఫ్టీ నీడ్ లో నిల్వ జరిగినది. ఇండ్లలోని వారు విగ్గులలోనికి పరుగెత్తిరి. ఒక బొగ్గుగనికి గొప్పనష్టము సంభవించెనని జనులు తలచుచున్నారు. లూయిస్ మెర్రిసందు కప్పపైనుండి పెద్దరాయి యొకటి పడినది. థామస్ అను పనివాడు చచ్చిపోయెను. ఇది భూకంపఫలిత మనుకొనుచున్నారు.

వేల్పు దక్షిణమున బొగ్గుగనులలో పనిచేయువారిపై రాళ్లు పడినవి. సిగ్గులలోని దీపములు చలించినవి. రెండు మాడుక్షణములు ఇంజను సరిగా నడుచుట కష్టమైనదని మోటారు ట్రాం వగిరూ డ్రైన్లు నెప్పుచున్నారు. కార్డిఫ్ స్టేషన్ నందు భూకంపము కలిగినట్లు వార్తలు లేవు. (టైముస్ పత్రిక.)

జూలై 21 లేదని డబ్లిన్ నుండి 2800 మైళ్లదూరమున వాయవ్యముల చిన్న భూకంపము కల్గె నని రాత్ ఫర్ను హాము క్యాసిల్ నందు గం 5-18 లకు రికార్డు చేయబడినది. (టైముస్ పత్రిక)

అమర్నాథగ ప్రవర్తించిరిని పురుషోత్తమదాసు రాయి (సాలిసిటరు) గారిని బొంబాయి మోక్షార్థువారు 3 నెలలు స్వాయవాదవృత్తిని నిలుపుచేయవలసినదిగా ఉత్తరవులనిచ్చిరి. ఒక కేసులో సంగతులన్నియు తమఅధికారరీత్యా తెలిసికొని యింకొక కేసులో సాక్ష్యమిచ్చినందులకు వీరిపై నేరము సిగ్గరపరుపబడినది. పుత్రి బెంచివారు విచారించిరి. ఫిఫ్ జస్టిస్ తీర్పుతో అందరు నేరీభవించిరి. మాడునెలలు స్వాయవాదవృత్తి(సెప్టెండు) నిలుపుచేయబడినది. (ఆ. ప్రె)

భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఏర్పాటు తక్కినవిషయముల నటుంచి ప్రత్యేకముగా హిందూ మహమ్మదీయమైత్రినిగూర్చియే పనిచేయవలెనని భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు మహాత్మాగాంధీ, మాలానా మహమ్మదాల్, పండిత మాలవ్యా, బాబూ భగవాన్దాసు, డాక్టరు కిచలూగార్లను కోరిరి. హిందూమహమ్మదీయసంఘటనములు మత్ప్రచారమునుగూర్చి పనిచేయుచుండుటయే వివాదకారణమని తోచుచున్నదిగాన కాంగ్రెసుసభ్యు లెవ్వరును యీసంఘటనములనుగూర్చి శ్రద్ధపుచ్చుకొనగూడదు అను తీర్మానము ఫిల్లి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభలో నామోదంపబడెను. (ఆ. ప్రె)

వాతావరణ స్థితి 1924 సం! ఆగస్టునెల 12 వ తేదీ మంగళవారము

తేల్చా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై 1 నుండి వర్షము	సాధారణముగా సరియైన మొత్తము
గోపాలపురం	87.7	76.2	0.16	9.99	44.96
విశాఖపట్టణము	94.0	81.9	...	4.96	87.09
కాకినాడ	95.1	82.4	...	6.86	89.09
మచిలీపట్టణము	98.4	80.9	0.25	10.22	41.69
కర్నూలు	92.4	76.5	...	4.12	26.01
బళ్లారి	84.9	74.7	...	2.58	20.51
కడప	94.8	80.8	...	5.85	81.26
సెల్లూరు	99.6	88.4	...	8.79	87.98
మద్రాసు	95.2	79.8	...	9.81	50.74
కడపూరు	99.6	80.6	...	2.67	52.94
సేలము	92.8	74.6	...	9.25	89.80
కోయంబత్తూరు	86.9	70.1	...	19.71	22.99
తిరుచనాపల్లి	88.7	78.2	...	0.18	88.18
నాగపట్టణము	98.9	80.8	...	0.67	54.98
మధుర	97.8	80.8	...	8.48	88.56
పొంబన్	91.4	79.8	...	0.42	87.00
తిరువల్వేలి	2.23	28.84
తిరుచేరై	81.6	72.1	0.56	54.18	64.51
కొచ్చిన్	81.6	71.9	1.66	107.98	114.51
కాళిక్టు	85.2	72.5	1.52	121.87	117.16
మంగళూరు	88.0	72.2	8.12	105.18	125.68
తెంగునూరు	82.9	67.8	...	10.95	85.87
మేరకార	67.2	60.5	0.67	120.82	125.46
కొడైకనల్	64.1	58.4	0.01	18.41	62.18

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో 0.25 గోపాలపురం లో 0.16 వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. పగటి వేడిమి 5.2 నుండి 8.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3.4 నుండి 4.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురంలో రాత్రివేడిమి 2.7 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కన్:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత తక్కువ. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. సెల్లూరులో ఆర్ద్రతతక్కువ. కడపూరులో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. సెల్లూరులో 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఈరెండు చోట్లయందు రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పడమటితీరమునందే వర్షంబవచ్చును. తక్కినచోట్ల స్థానికవిషయాల పనును.

యస్. ఆర్. సామూయి. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, మద్రాసు. రంగూన్ నందు తమకార్యక్రమమును నిర్వహించుకొని సి. యస్. ఆంధ్రాసు మహాశయుడు 11 వ తేదీరాత్రి కలకత్తాకు బయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె)

మహాభారత జిజ్ఞాస

డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావుగారి గంభీరోపన్యాసము

ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయ యాదర్శములు

నిన్న సాయంత్రము, ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయ మయొక్క చెన్నపురిశాఖవారి యజమాన్యమున, మహారాజా వారి కళాశాలయందు (విజయనగరం) ప్రాధేసరగు డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావుగారు, "మహాభారతజిజ్ఞాస"ను గురించి, గోకలేభవనమున గంభీరమున నుపన్యాసమును గావించిరి. ఈ సభకు వ్యాయమాత్రి వేపారామేశ్వరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు నుపన్యాసమున సభ్యులకు పరిచయమొనర్చుచు, శేషగిరిరావుగారు, గత 16 సంవత్సరముల నుండియు, పరిశోధనల నొనర్చుచుండినది తెలిపిరి.

బుర్రా శేషగిరిరావుగారు

ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయ యాదర్శములు

శేషగిరిరావుగారు తరువాత నుపన్యసించుచు, ఆంధ్ర పరిశోధక విశ్వవిద్యాలయమునెడల ముద్రాసూత్రాని దినపత్రికలును, ప్రజలును గనుపరచుచున్న ఆదర్శము, తా నా విశ్వవిద్యాలయమునకు అధ్యక్షుడు డగుటచే కృతజ్ఞతను తెలిపి ముద్రాసు నందు మూడుపన్యాసముల నొనర్చుటకు మొదలు వేర్పాటు జేరికొంటి ననియు కాని అనివార్యములగు కారణములచే, మిగిలిన రెండుపన్యాసములను జరుపుటకు తమకు వీలుగలుగ లేదనియు నుడిపిరి.

నూతన విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఆదర్శముల గురించి నుడువుచు ఇట్టి విశ్వవిద్యాలయమును ప్రోత్సహించుచు విద్యాభివృద్ధిని గోరువారినుండియు, ఉన్నతవిద్యను పరిశోధనలను అభివృద్ధిపరచు యత్నించువారినుండియు, చాలజాలులు వచ్చుచుండెననియు నుడిపిరి. ఈవిశ్వవిద్యాలయమునకు రాజకీయములతోగాని పాక్షికవివాదములతోగాని సంబంధము లేదు. ఈ సంస్థాపనము ఒక్క ఆంధ్రులవిజ్ఞానమును పెంపొందించుటకుద్దేశించబడినది. ఈయంద్యమమునం దొక్క యాంధ్రులయొక్కయు భారతీయులందరియొక్కయు మాత్రమే గాక విదేశీయులయొక్క సహకారమునుగూడ నావ్యసించుచున్నాము ఆంధ్రులలో ఆంధ్రభాషాద్వారా ఉన్నతవిజ్ఞానమును పెంపొందింప జేయుట కది యుద్దేశించబడెను. ఈవిశ్వవిద్యాలయము ఇతర విశ్వవిద్యాలయములవలె డిగ్రీలసంపాదకేగాక పరిశోధనల సభివృద్ధిపరచుటయే ప్రధానాశయముగ నుద్దేశించబడెను. ఈ సంస్థాపనను పరిపక్వ అనినామక రగమొనర్చుక విశ్వవిద్యాలయని ఎందుకుపిలుచుచున్నారు అనికొందరుమిత్రులుప్రశ్నించుచున్నారు. మేమిందు, నిజముగ విశ్వవిద్యాలయ మొనర్చవలసిన కార్యమును, నిజముగ విశ్వవిద్యాలయప్రమాణములతో (స్టాండర్డు సాగించుచున్నాము గావ దీనిని విశ్వవిద్యాలయమని పిలిచితిమి. అందుచే నిది నిజముగ విశ్వవిద్యాలయముగాని పరిపక్వ గాదు. ఇదివరకే విశ్వవిద్యాలయ డిగ్రీ లభింపముగా నుండగా చానికి తోడు మీవిశ్వవిద్యాలయముచాడుగూడ మరికొన్ని డిగ్రీలను జేర పెండుకని మరికొంద రడుగుచున్నారు. ఈవిషయమునందు వారు చా తొనర్చి కృషినిసంపాది యెట్లు తొనగు యోగ్యతాప్రయత్నంపటివే గాని మావి ఇతర విశ్వవిద్యాలయములలో డిగ్రీలపంటివి గావు.

మహాభారతపరిశోధనలు

మహాభారతపరిశోధన చాల గొప్ప విషయము. ఇది పాశ్చాత్యుల దృష్టినిగూడ నాకర్షించుచున్నది. ఇట్టిపరిశోధననే ప్రధానాదర్శముగ పెట్టుకొని, పూనాలానిభండార్కరు పరిశోధనాలయమువారును, భారతపూర్వలోని విశ్వభారతయంతును కృషి యొనర్చుచున్నారు. భాండార్కరు పరిశోధనాలయమువారు సంస్కృతిములోని వేర్వేరుప్రతులను పరిశీలించి విరాటపర్వమును ప్రకటించి యున్నారు. విశ్వభారతలోని డాక్టరు వింబర్గిడిసుగార్ గ్రంథము నాధారముగకొని పరిశోధనల నొనర్చుచు, మనకిప్పుడు దొరకు భారతప్రతులలో చాల భేదములు గాన్పించుచున్నవి. భారతగ్రంథకర్త యని వేరు గాఁచిన వ్యాసరచితభారతప్రతి మనకు దొరకుటయే అసంభవము గాని, క్రీ. శ. 400 సం॥ ప్రాంతపు ప్రతి దొరకైన జాలు ననియు దాని నాధారముగ సంగీరింపవచ్చు ననియు వింబర్గిడిసుగార్ రనుచున్నారు. పాశ్చాత్యపరిశోధకులలో కొందరు ఆరణ్యపర్వము సరియైనదిగాదనియుమరికొందరువిరాటపర్వము

సరియైనది గాదనియు, నీవిధముగ ఒక్కొక్క రొక్కొక్కపర్వముచొప్పున సరియైనది గాదని నుడువుచున్నారు. వీరిమాటలను మనము వేదసూత్రప్రాయముగ గ్రహించినచో తుదకు మనకు భారతమే నిలువదు. అందుచే మనము స్వయముగా పరిశోధనల నొనర్చి సరియగు ప్రతులను తయారుజేయుట అవసరము.

ఒక గ్రంథకర్తయొక్క గ్రంథమును విచారించునపుడు రచించినవాటి కాలపు నాగరికతా పరిస్థితులుబట్టి అర్థ మొనర్చుకొనవలెనుగాని మరియొకకాలపు పరిస్థితులతో పోల్చి అర్థ మొనర్చుకొన యత్నింపరాదు. మహాభారతము వేర్వేరు కళాబ్రములందు, ఆయాకాలముల సాంఘిక, మత, ఆర్థిక, రాజకీయపరిస్థితుల క ను కూ ల ము గ వే ర్వే రు చి ధ ములను సర్థుల దీ పి ర చిం ప బ డె ను సంస్కృత భారతమునందును కృష్ణభారతమునందును తక్షణమే సంవర్తమున "విగ్నతపణకు" లని వర్ణింపబడెను. నన్నయభట్టుమహాభారతమునందు ఈపదములకు దిగంబరవేదముతో నని వ్రాయబడెను. ఈసందర్భమున నన్నయ అసలు అర్థమును దాచుటకు ప్రయత్నించెను. నన్నయభట్టు తై నవిజ్ఞానము ఉన్నతదశయం దున్నకాలముననుండుటచేత నిట్లానన్వలపించెను. అతడు వేంగికిసమీపమున నుండెను. తెయిముతాభిమాని యగు రాజరేంద్రుని యాస్థానమున నుండెను. అందుచే వాత డారాజ్యములోని సాంఘిక, రాజకీయ,మత పరిస్థితుల కనుకూలముగ రచింపబడినవచ్చెను. తెలుగు మహాభారతమునందు కొన్నిచోటులలో ధృతరాష్ట్రుడు రాజగమండెననియు, పాండురాజు రాజప్రతినిధిగ మాత్రము పరిపాలించెననియు, మరియొకచోట పాండురాజే రాజుగ నుండెననియు, ధృతరాష్ట్రుడు మారక వెనుక నుండెననియు వ్రాసెను. నన్నయభట్టునకు, సరిగ భాషాంతరీకరించు శక్తిలేక పోవుట ఇందుకుకారణము గాదు. ఆ కాలమున కురువంశీజులమరి చెప్పకొనిన పూర్వపశ్చిమచాళుక్యవంశముల దాయవిభాగ వివాదములలో తమరాజున కనుకూలముగ నీగ్రంథమున రచింపబడినవచ్చుటయే నిందుకు కారణము. పురు, పాండువంశముల వివాదమునంటి వివాదమే ఆకాలమున నీ రెండుతెగలవారికి గలిగెను.

తరువాత నుపన్యాసముల కల్లాటక మహాభారతములోని భాగములకును, నన్నయ భారతములోని భాగములకును గలపోలికలను సోదాహరణముగ వివరించిరి. నన్నయభట్టు, తనకాలములోని సాంఘిక రాజకీయ మత పరిస్థితుల కనుకూలగువిధమునభారతమును రచించెనని తెలుపుటకు, దేవయాని, శర్మిష్ఠ, కథసందర్భమున సంస్కృతమహాభారతములోని కథనమునకును తెలుగుమహాభారతములోని కథనమునకును గలభేదమును తెలిపిరి. శర్మిష్ఠ, వివాహవెనకొను వనస్సు ముదిరిన క్షత్రియ కన్యకులుటచే, చంద్రవంశశ్రుత్రియుడగు రాజరాజరేంద్రుని యాస్థానమున, తెలుగులో నాభాగమును జదువునపుడు ఆచ్చటివారి మనసు నొప్పించుటంబ జాగ్రత్తగా నుండవలసినవాడు గావున నన్నయభట్టు వేరువిధముగ భాషాంతరీకరించెను. ఆస్థానముననున్న కవులను కట్టుకొనుటకుగాను, వారినందరిని తనగ్రంథములో ప్రథముమున స్తుతించెను. వారు గ్రంథరచనయందు తన కొనర్చినసహాయమునకు కృతజ్ఞతను తెలిపెను. తరువాతి కవులు, పూర్వకవుల క్తుతించుటయే గాని, సమకాలీనులప్రశంసించునాచారమును మఱిచేయుట గమనింప వలసివచ్చెను. సంస్కృత భారతములందే అనేక భేదము లున్నవి. ఇక, తెలుగు, కల్లాటక, తమిళ భాషలలోని భారతముల పరిశోధించినయెడల చారిత్రాత్మక విషయము తెన్నియో బయలుపడుటయేగాక, సరియగు భారతమును నిర్ణయించుట సాధ్యమును. మహాభారతపరిశోధనమును ఆంధ్రవిజ్ఞానమునకు నాగరికతను నిలుముగపరిగణింపవలెను. రాజరాజరేంద్రునికాలమున ఆంధ్రనాగరికతావిజ్ఞానములత్యున్నతదశయం దుండెను. మహాభారత మింకను, అన్నివిధములగు ఆంధ్ర భాషా గ్రంథములకును శీవ నాధారముగ నున్నది. కవులును, ఇతర గ్రంథకర్తలును, చాలవరకు మహాభారతముపైనే యాధారపడుచున్నారు. అందుచే ఈవిషయమున పరిశోధనల నొనర్చుటయే ఇప్పు డొనర్చవలసినవని. దక్షిణదేశములోని మహాభారతప్రతులకొరకు పాశ్చాత్యులును, భాండార్కరు విద్యాలయమువారును అధికముగ ప్రయత్నించుచున్నారు. అందుచే ద్రావిడభాషలో గానినగు మహాభారత ప్రతులను సాధ్యమైనంతవరకు అన్నిటిని ఈసంస్థాపనమున కొనగి మాతృత్యధి సంయకొనవలెనని కోరుచున్నాను. ఇట్టి పరిశోధనయొక్క ఆశక్తికలిగి గమనించి, సైద్ధాంతికవన ప్రతిపాదన,

గ్రంథరూపమునను ద్రవ్యరూపమునను సహాయ మొనర్చుకోరుచున్నాను.

అధ్యక్షుడు

తరువాత నధ్యక్షులు నుపన్యసించుచు సంస్కృత భారతమునందు దక్షిణదేశపు రాజకీయ ఆర్థిక సాంఘిక పరిస్థితులగురించి ఏమాత్రమును యెఱుఁపుటలేదనియు, వానిలో గాన్పించు మళయాళ కన్నడ పాండ్య చోళ మొదలగు దేశముల పేర్లు ఇట్టివిల చేర్చబడెననియు, తెలుగు భారతమందు, ఆకాలపు ఆంధ్ర సాంఘిక రాజకీయ పరిస్థితులు గాన్పించుననియు, కొన్ని ఆకాలమున పూర్వప్రాచ్యచోళవంశములకు పోరాటములు గలనను విషయమున దాశేభవింపననియు నుడిపిరి. రాజరాజరేంద్రునికాలమున ఆంధ్రవైభవము అత్యున్నతదశయందుండెనని దా సంగీరింప జాలననియు, ఆకాలమున ఒక తెనుగుభారతము రచింపబడెననియునునుచున్న మరెట్టి యాన్నత్యమును లేదనియు నుడిపిరి.

తరువాత పాశ్చాత్యులు మహాభారతపరిశోధనమున గావించుచున్న పరిశోధనల గురించి నుడువుచు, కొపెనువోగ నునందు ఒకపండితుడు, మహాభారతమున ఏయేపేరచ్చు పెచ్చుట నెన్నిమారులు వచ్చునది ముఁదెలుపుచు ఇండిక్సువ్రాసెననియు, పాశ్చాత్యులు మనకుసంబంధించిన విషయములం దంత పరిశ్రమయొనర్చుచుండ మనమారక కూర్చుండుటసిగ్గుచేటనియు, ప్రస్తుత మీవిశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రారంభించినకార్యమున కందరును దోడ్పడి, ద్రవ్యరూపమునను, ఇతరవిధములుగాను సహాయ మొనర్చవలెననియు నుద్బోధించిరి.

ఉపన్యాసమునకును, అధ్యక్షుడునకును కృతజ్ఞతాఁడనమలతో సభ ముగిసెను.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము, బందరు మాడి, యేకలు, నూలు

ఈ జిల్లాలో యుండేవారి ఉపయోగంపిల్లెం దూది, నూలు, యేకలు, బందరు డిపోలను జిల్లాలో ఆవులచ్చుటపెట్టిం చియ్యవచ్చును. ఈ దిగుత వ్రాస బడినవ్రకారం ఆయాచోట్ల యెల్లవచ్చుచు దొరకలవు. బందరు తాలూకావారి పోకర్తా ర్థము జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యస్థానమునందును, గడివాడతాలూకావారికి పిలగునట్లు గడివాడచోట, కైకలూరుతాలూకావారికి పిలగునట్లు ముడినేపల్లి వంతెనగల్గను డిపోలుంచివచ్చును. కావున ఆయాచోట్లకు వెళ్లిచో లభించగలను వరియు నూలు కావలసినవారు (యితర, స్వము) బందరులోనున్న జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యస్థానమునకు వ్రాసినచో దొరకలదు. పిల్లెంకి రు ౨-౦౦, యేక-౦ మాత్రమే. క్రేషమైన పన్నుని నూలు కావల సినవారు నివి తాలూకాలోని ఘంటుల గ్రామకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారిపేర వ్రాసినచో సప్తయిచ్చేయుదురు.

బందరు } కొడాలి నరసింహారావు, ౧౯౨౨-౧౯౨౩ } కార్యదర్శిగాను

ప్రవాహ కష్టనివారణ నిధికి

1924 సం॥ ఆగస్టు 11న తేది సోమవారం మొదలు 15 శుక్రవారం వరకు ప్రతి దినము సాయంత్రం 6 గంటల మొదలు సాంద్యమహాళులో సంగీతకచేరిలు.

శ్రీమతి

11-8-24 సోమవారం బెంగళూరు నాగరత్నం
12-8-24 మంగళవారం తిరువాలూరు వీరమ్మార్
13 బుధవారం తిరువాలూరు రాజాయి జలతరంగం
14-8-24 గురువారం తిరువాలూరు రాజాయి
15-8-24 శుక్రవారం పద్మావతి బాయి (ఉపాధి కాయ కాలక్షేపము.)
ఈ వసూలు మొత్తము ప్రవాహముచే కష్టపడు జనులకు సహాయార్థము ఉపయోగించ బడును.
5 కచేరిలకు సీసకా టిక్కెట్లు:-రూ. 15, 10, 5.
ప్రతి కచేరికి టిక్కెట్లు:-రూ. 3, 2, 1, అణాలు 8.
టిక్కెట్లు ప్రతిరోజు 1. సాందర్భ మహాళలో సాయంత్రం 3 గంటల మొదలు 7 గంటలవరకు, 2. డాక్టర్ రామరావు షాపులో ఉదయం మొదలు, 3. మాంటువోడ్డు మహాజన సభ హాళులో సాయంత్రం 4 గంటల మొదలు 7 గంటల వరకు.
ఎం. ఎస్. మూర్తి. కార్యదర్శి.

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు
తే నా లి లో
13-8-24 తేదీ బుధవారం రాత్రి
రాధాకృష్ణ నాటకమును
ప్రదర్శించుదు.
రేట్లమామూలు ప్రకారము
కె. పట్టాభిరామయ్య
కార్యదర్శి.

ప్రకటన

నాకుమారుడు అత్తయ్యగారు రెడ్డి అనే వెంకటాచార్యులు
యిప్పటికి మూడు 6 మాసములనుంచి రిజిస్ట్రార్ గారు దురువృత్తి
తో సంబంధముగా యితరలన్ని వానిని ముందుగా చెప్తు
యిస్తున్నట్లు యిప్పుడు నాకు తెలియబడినది. వీరు 26-6-24
తేదీన మద్రాస్ పేజింగ్ ఆయినాడు. వీడికి యేమి మయిన స్థిర
వరాసులులేవు. వీరు చెల్లెడ్రాములు నన్ను గాని నా ఆస్తిని
గాని బ్యాంకింగ్ చేయనేరవు. నాకు వుండున్న యావదాస్తి
నా మాతావలంబున నందురు రెడ్డియ్య అనే వెంకన్న
గారిని 12-2-1900 తేదీ ప్రాయశచిన్ విల్లు ననుసరించి
నాకు వసూలపడి నాస్కార్తిం బాపతు అయివున్నది. నాకు
ప్రత్యేక సంబంధమయిన ఆస్తియేమిలేదు. గనుక వీడికి
యెవరూ రుణములు యివ్వకూడదు, అట్టివి నన్ను నా ఆస్తిని
త్రైండుచేయ నేరవు. అని యిందునా లముగా గవర్నరా తేలు
పును చేయవలెనునది.

అత్తయ్యగారు వెంకటాచార్యగారికి చార్యులు,
తెంపల్లె, 8.8.24. మొఖ్యుదార్ తెంపల్లె, గన్నవం తా||

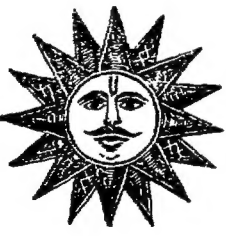
BORAX - LEMON SOAP.

బోరక్సు నిమ్మనబ్బు

శరీరమునకు మృదుత్వము, చల్లదనమునిచ్చును. సువాసనగలదు.
10 కులముల బిళ్ళ 1 కి ఖరీదు 0.2-0
30 కులముల కోపు ఖరీదు 0.5-6
1 డజను 1.5-0, గ్రోసు 15-0-0
కర్నూరపు నబ్బు 0.8-0, కార్పాటికు 0.8-0
Agents Wanted. ఏజంట్లు కావలెను. (1548)
R. Venkatappiah, Proprietor.

కృష్ణానబ్బు కంపెనీ, మచిలీపట్నం.

కుంకుమపువ్వు



స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ
పువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్య
మార్కును గమనింపుడు.
కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున
ప్రాయవలయును:— 1490

ఎస్. నారాయణ ఓకంపెనీ,
21, హనుం వీధి, బొంబాయి.

వగుళ్ళకు తైలము

వెల డబ్బీ 1.కి రు. 0-6-0. వి. పి. లో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజీ 0-5-0 మూతము.
అరికాళ్ళు, అరిచేతులు, చర్మము కారకలన, కీతగాలి
లన పగిలి వీరుకారుటయు, బిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ
తైలమును తాదిన పగుళ్ళుమాని జిలపాయి మంచిచర్మము రాగల
దు. పగుళ్ళునొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాలి వగు
ళ్ళకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

6-వ నెల్లూరు మండల సహకార
మహాజనసభ

ఇందుకూరుపేటలో 9,10-ఆగస్టు, 1924
తేదీలను సమావేశమగుట

శ్రీ యుత కాకుటూరు లింగారెడ్డిగారి
స్వాగతావాహనము

జిల్లాకార్యనిర్వాహకవర్గము
జిల్లామహాజనసభ తీర్మానములు అమలునం దుంచుటకు
ను, అవసరమగు తాత్కాలికసవరణలను జేయుటకును ఒకమండ
లకార్యనిర్వాహక (యన్ట్రుకు టీవ్ బాడింగ్)ను దేర్చరచుట
వాంఛనీయము.

సహకారోద్యమవ్యాప్తి
అస్యవృంధలము సహకారోద్యమమునందు తోడిజిల్లాల
కన్న మిన్నగా వున్నను తీసిపోదని చెప్పుటకుగర్వపడుచున్నాను.
అయినను హద్దీంపజాల; ఈ జిల్లాకు 1,780 గ్రామములు
13,85,558 జనులు కలిగియున్నను పరపతిసంఘములు 276 స
భ్యులు 10,787 మాత్రమేయున్నారు ఈ లెక్కలను బట్టిజూడ
76 గ్రామములకు ఒక సంఘమున్ను, 128 జనసంఖ్యకు ఒకస
భ్యుడున్ను, దామాషాప్రకారము అగుచున్నారు. పరిశీలింప
యీవుద్యమమున జనసామాన్యము వెక్కువ వ్యాపించినట్లు తో
చును. జిల్లాలో యీక్రింద నుడువబోవునట్లుల గ్రామసంఘ
ములు, సభ్యులు యితరసంఘములు గడిచిన 1922-23 సంవత్స
రములో నుండినవి.

గ్రామసంఘములు 258 మొదలగు 9431 పేరుధనమురు.
75,550 లు బుణములు రు 4,86,08 లు డిపాజిట్లు రు
1,308 లు రిజర్వ్ ఫండు రు 15,168 లు.

వ్యాపారసంఘము 1, మొదలగు 15, పేర్లుధనము రు 75 లు
ఇతర సంఘములు 22 లు, మొదలగు 1811

యూనియన్లు 6

కెంట్రల్ బ్యాంకులు 1

1923-24 సంవత్సరములో గ్రామసంఘములు 323, య
ితరసంఘములు 28, యూనియన్లు 9, యీవిధముగ వృద్ధి నొం
డినవి.

కెంట్రల్ బ్యాంకులు
ప్రస్తుతము యీజిల్లాలో కెంట్రల్ బ్యాంక్ ఒక్కటియే
యున్నది. కొన్ని జిల్లాలలో యెక్కువగా యీ బ్యాంకులు కల
వు. మన వుద్యమమునందు ధనవంతులవృద్ధి పారకుండుటయే,
దీనికికారణమని చెప్పవచ్చును. అట్లారు, కావలి, గూడూరు
మొదలగు ఉపపట్టణములలో కెంట్రల్ బ్యాంకులను స్థాపించి ఆ
యాప్రాంతములలోనందు శ్రీమంతులు వారిధనమును డిపాజి
టుగా నుంచి ప్రజలకు నియమితవడ్డీకి బుణము లిచ్చుచో మం
డలముయొక్క ఆర్థిక, వాణిజ్యామిక, వ్యవసాయక సౌకర్యములు
జనభావశక్తియునకు కలుగగలవు సహకారాభిమానులు యీ
పనిని నెఱవేర్చుటకై యెక్కువగా పాటుపడవలసియున్నది.
డివి డెండుపంపకము.

ఇప్పటివద్దతులప్రకారము రాబడిన నికరలాభములో
సగము డ్రేచనిధికి జమకట్టవలసియున్నది. మిగిలినఅర్థములో
రూప్యమునకు ఒక్క-అణాకు మించక వాటాదార్లు తీసికొనవలసి
నట్లున్న మిగిలిన మొత్తమును రిజర్వ్ ఫండుకు జమకట్టవలసిన
ట్లున్నయున్నది. ఇందుచే పేరుదార్లకు వుత్సాహము తగ్గవ
చ్చును. నికర లాభములో సగపాలు డ్రేచనిధికి గాక మిగత
సగము భాగములకు పంచికెట్టుట ప్రోత్సాహకరముగా నుండ
గలదు.

గ్రామసంఘములు లోపములు.
కొన్ని సంఘములలో కార్యనిర్వాహకుల లోపములవల
న బుణములు సమయమునకు వసూలుకాకనున్నా, సభ్యులకు
అదమకు అప్పులు దొరకక తంటాలుపడుచున్నట్లున్నా, పేరుదా
ర్ల సకాలమునకు బాకీలు చెల్లించక ఆశ్రద్ధచేయుచున్నారనిన్ని
తెలియుచున్నది. ఇందుకుకారణము వాటాదార్ల ఆశ్రద్ధచేత
నున్నా, కార్యనిర్వాహకులు పలుకుబడి కలవారైయుండి సరి
యైన సంజాయిషీ చెప్పనందుచేతనున్నా జరుగుచుండవచ్చును.
కొందరు సంఘాధ్యక్షులు వసూలై నవైకము సకాలమునకు
కెంట్రల్ బ్యాంక్ కి పంపక పున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్టిలోప
ములు జరుగకుండ యేర్పాటు చేయవలెను. జనసామాన్యమున
కు వుపయోగపడక యెవరో కొందరువ్యక్తుల కుపకరించు సంఘ
ములు ఉండుటకన్న లేకుండుట మేలు.

సంఘ సభ్యులపని
మొదలగునందువారు విశేషముతో ప్రేమభావము
కలిగి కార్యనిర్వాహకులను యోచించుటలో మంచివారినిగా వీ
ర్యాటు చేయవలసియున్నది. అప్పుడప్పుడు మహాజనసభలకు
ప్రతిభభృతు హాజరును, పంచాయతీదార్లు చేసినపని చ
క్కగానున్నదా లేదాయని పరిశీలనవలయును వారుతీసికొ
నిన బుణములను వాయిదామేరకు చెల్లించుచు సంఘగౌరవ
మును కాపాడవలెను. అట్లు నియమితకాలమునకు సభ్యులు బు
ణములు చెల్లించకున్నచో సంఘములు కెంట్రల్ బ్యాంక్ కి
వాటాదామేరకు చెల్లించకపోవును. అందువలన తిరుగ సంఘ
మునకు అప్పులు దొరకుటలో చిక్కులు సంభవించును. కార్య
నిర్వాహకులలోపము లున్న యెడల వారికి భయపడక వేరేవారిని
యేర్పాటు చేసికొనుట యుక్తము. సంఘములో నెవరివల్ల
తప్పులు, నష్టములు కలిగినను అందరికీ చెందవలసియున్నదను
విషయము ప్రతిసభ్యుడు యెల్లప్పుడు జ్ఞాపకముచుకొనుట
శ్రేయోదాయకము.

పంచాయతీదార్ల బాధ్యతలు
సంఘములు గృధ్ధిచేయుభారము ఇతరులకన్న సంఘ
పాలకులయందే కలదు. పంచాయతీదార్లు గర్భవృద్ధి ప్రజారం
జకత్వము స్వాతింత్ర్యప్రియత్వము, కార్యదీక్ష, నిర్దాక్షిణ్యము
కలిగి వాటాదార్లకు సమయమునకు అప్పు తెప్పించి యిచ్చుట
యున్నా, బాకీవసూలుచేసి పంపుటయున్ను తరచుగా మహా
జనసభలు జరిపి సంఘపురతిథులు పేరుహోల్లద్యుకు చెప్పట
యున్ను, యీమొదలగు సంఘకార్యములు శ్రద్ధతో నెరవే
ర్చవలసినవి. ప్రజలకు లాభములు కలుగవలయునని పూనిక లేని
వారలు అట్టిపనికి చొరక యిరులకు వదలిపెట్టుట గౌరవ
ప్రదము.

దురాచారాలు
పరపతిసంఘములలో కొందరు సభ్యులు బుణములు
పుచ్చుకొని మద్యపానము, జూదము మొదలగు దుర్వ్యయములు
చేయుచుండుట మనము కనులార గాంచుచున్నాము. త్రాగుడుచే
మఖ్యముగా వీరులు దరిద్రదశకు పాల్పడి కడుపునకు చాచినంత
తిండి, కట్ట బట్టలేక అల్లాడుచున్నారు. ఇతరులదాగము లన్ననో
సంఘములో తలవంపులు, ద్రవ్యనష్టము, శరీరదుర్బలత, విహిక
ఆముష్మికసౌఖ్యములు తొలగింపగల సామర్థ్యము కలవి. ప్రజల
కు దీనివలనకలుగు కష్టనష్టములను గమనించి దేశీయులందరును
త్రాగుడు అను పెనుభూతమును పారద్రోల బద్ధకంకబులై
యున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలయందు దయతో ఈ
రాజధానిలో అయిదుతొలకాలలో త్రాగుడు నిషేధమును
ప్రవేశపెట్టెదరని విన గుతూహలమగుచున్నది. మనమండలములో
నున్నా జిల్లాబోర్డు కావలి కెల్లూరు మొదలగు కొన్ని తాలూకా
బోర్డులను వారిస్వాధీనములోనుండు గాన్ని తాటిచెట్లను గీతకు
యివ్వగూడదనియు, ప్రచారము సల్పవలసినదనియు, తీర్మానించి
యున్నాము. సంఘములలో ప్రసిద్ధికెక్కిన త్రాగుబోతులను
సభ్యులుగా చేర్చకొనడమున్నూ, వీరికి బుణములియ్యడమున్నూ
వారిని చెరపడమేగాక సంఘమునకు తీరిన నష్టము బాకీలు
వసూలుచేసికొనుటలో కష్టము కలుగగలదు. గనుక సాధ్య
మైనంతవరకు దురాచారముల బుణములిచ్చుట నిషేధించవలసి
యున్నది. సహకారోద్యోగులు ఉద్యమాభిమానులు శ్రద్ధవహిం
ప వలెను.

ఖద్దరు.
ఖద్దరు అభివృద్ధికి ఈ వుద్యమమునందు ఎన్నియో సౌ
కర్యములుకలవు. దూదిని విక్రయించుటకున్నూ, వస్త్రముల
సేయించి అమ్ముటకున్నూ ప్రత్యేకసంఘములు స్థాపించి తద్వారా
రాఖద్దరు పెంపుచేయవచ్చునని తలంచుచున్నాను. ఇట్లుచేసిన
చో ఖద్దరుచౌకగా తయారై విక్రయించు సంఘములనున్నా,
కొనువారిని లాభకరముగా నుండగలదు. ఈజిల్లాలో నె
ల్లూరులోనున్నా, కావలిలోనున్నా ఈఖద్దరు వృద్ధిచేయుటకై
సంఘములు ఏర్పాటుచేసియున్నారు. అచిచ్ఛగా పనిచేసి
నచో ఖద్దరు వృద్ధి గాకమానదు.

గృంథాలయములు.
అధునిక ప్రపంచవార్తలు తెలిసికొనుటకై జనులు ఆ
తురులైయున్నారు. ప్రాపంచికవ్యవహారములు ఎప్పటికప్పు
డు తెలిసికొనుట దేశమునకు శుభకరము. వార్తాపత్రికలు,
గ్రంథరాజములు పరించుటవలన లోకజ్ఞానము లభించగలదు. కా
వునప్రతిసంఘ మొకపకనాలయమును దేశభాషాపత్రికలు,
పాత్రములతో కలిగియుండుట అవశ్యకము.
తే. కు ని ధి.
ఇక్కాలమున అమలునందుండు పద్ధతిపేరకు సంఘ
ములకురాబడిన నికరలాభములనుండి డ్రేచనిధికి ఉంచబడుధన

చేశభక్తుడు

మైసూరునందు దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి యువన్యాసము

ఈనెల 7 వ తారీఖున దేశభక్తుడు మైసూరున కరు దెంచిరి. 8 వ తేదీ ఉదయం చాముండిపర్వతముల నీక్షించిరి. 8-30 గంటలకు మైసూరు విద్యాధ్యక్షులవనతి గృహమున విద్యాధ్యక్ష కొక యువన్యాసము నొసగిరి. 6-30 గంటలకు పురమం దిరమునబహిరంగపథలోనుపన్వసించిరి. "కర్ణాటకవృత్తాంత" సంపాదకుడుగానున్న క్రియత కృష్ణారావుగారి రథ్యక్షత వహించిరి. మైసూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారి క్రింది సన్యాస పత్రిక నొసంగిరి.

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారికి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు

"అయ్యా కరతకవంశజాతుడై, సద్గుణుడై, సాధువై యున్న మహారాజు పరిపాలనంబునందున్న మైసూరురాజ్యమునకు రాజధానియగు మైసూరునకు తాము మొదటిపర్యాయము వచ్చినప్పుడు, మైసూరు కాంగ్రెసుసభ్యులగు మేము మీకు మనఃపూర్వక స్వాగతమిచ్చుట మాకు సంతోషదాయకమును, విధియున్నయన్నది. అవసరకార్యముల ననేకములను మీ మీ మాయావ్యవహారములకు విచ్ఛేదనములకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞులము. మాతృదేశమునకు తాము కావించుచున్న సేవను మీ సత్కృత్యాహముతోను గౌరవముతోను వీక్షించుచున్నాము. ఆంధ్రోద్యమమునందును, హామీయూలు ఉద్యమమునందును, మహాత్మాగాంధీగారిచే సృష్టింపబడిన యీ ఆసహాయోద్యమమునందును తాముసన్నీహ, సలుపుచున్న, కృషి మాయావజ్జీవస్వరణములు. మీరు 1920 లో జరిగిన అవసర భారతజాతీయ మహాసభారంభమునుండియు, గాంధీమహాత్మునకు కుడిభుజమై యుండి దేశము నహింసా సమరమునకు తయారుచేయుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రమును, ముఖ్యముగ గుంటూరుజిల్లాను 1921 లో పన్నుల తిరుగుబాటు చేయుటకు ప్రయత్నము సల్పిన మీరుదేశయులస్తుతి కెప్పుడును ఆస్పదలై యుందురు. తదనంతరము మీ జీవిత విశేషములు మీశక్తి, మీమాత్మము, జాతీయోద్యమమున కొరవడనిసట్టుదల, హర్షముచూపిన మీపునఃప్రసక్తి, కాంగ్రెసు వాతావరణమునందు శాసనసభాప్రవేశమహిమగ్రహ వాద్యప్రతివాదులందు సంధికై సల్పినమిత్రప్రయత్నములు, అఖిలభారతజాతీయోపసంఘమునందు గడచినవత్సరములో మీ అభ్యుత్తర, చారిత్రక ప్రాముఖ్యమును నహింపగలవు. కాకివాడయందు కాంగ్రెసు

ధూమల అడుమానములు.

సంఘములకు ధూమలు అడుమానముంచి అప్పులుపుచ్చుకొనువానికి ప్రత్యేకసదుపాయము లుండుట భావ్యము. ఇప్పటి క్రమప్రకారము తణుకుయందువారు సామాన్యబురగాము తీసికొను వారివలెనే షేడ్యుసముకట్టవలసియున్నది. బాకీచెల్లించినను షేర్లకుగా కట్టియున్న యెప్పు 5 సంవత్సరములు గడవకముందు వాళ్ళయిచ్చుటలేదు. అందువలన ధూమలు అడుమానముంచువారు సంఘములో అప్పటికీకొనక ధనవంతులవగ్గర హెచ్చువడ్డీలకు బురగాములుపుచ్చుకొనుచున్నారు. కాబట్టి వీరు అప్పుచెల్లించినవెంటనే షేర్లధనము ముజరాయిచ్చేలాగునగాని, లేక షేరు వకటింటికి రు. 50-100లు అప్పుయిచ్చులాగునగాని పద్ధతులు నిర్ణయించిన బాగుగా నుండును.

స్థానిక స్వపరిపాలన.

లోకలోబోధలకు ప్రతియూనియన్కారతరఫున ఒకనియోజకసభ్యుడు వెళ్లులాగున ప్రభుత్వమువారు నియమించవలసినది. లోకలోబోధలు మునిసిపాలిటీల ధనము పెంబులై బ్యాంకిలో డిపాజిట్టుచేసిన సహకారోద్యమమునకు ఎక్కువ లాభకరముగా నుండును. ఇందునుగురించి లోకలుబోధల అధ్యక్షులు మునిసిపల్ ఛేర్మనులు తన ప్రయత్నములు చేసినవో బాగుండును.

వాక్-క్రెడిట్ సంఘములు.

ఈజిల్లాలోనుండు సంఘములు పరపతిసంఘములుగానే యున్నవి. వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, క్రయ, విక్రయ యాలాటి యితరసంఘములు యీయందులను స్థాపించుట అత్యవశ్యకమైయున్నది. ఇప్పుడుండు పరపతిసంఘములు మంచిస్థితికి వచ్చునటుల డిపార్టుమెంటువారు శ్రద్ధపుష్కలమోపనంబై వైయికరసంఘములను ఏర్పాటుచేసి వృద్ధిచేసిననే గాని యీయొక్కపుష్కలమైలాభము ప్రజలకు లభింపజాలదు.

జిల్లాబ్యాంకిలో జమకట్టవలసియున్నది. ఇందుపై సంవత్సరమునకు నూటికి రు. 6-8-0 వంతున వడ్డీరాబడుచున్నది. ఇందు 3 గామసంఘములు అప్పుకొనువడ్డీకన్న, తక్కువవడ్డీ కట్టుచున్నది. ఈజేమనిధిప్రవృత్తి జిల్లాబ్యాంకిలో డిపాజిట్టుచేక గ్రామసంఘములలోనే ఉండు సేర్పాటు చేసినయెడల భక్తరముగా నుండును.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకరిజిప్టారు కావలెను.

చెన్నరాజధానికంతయు ఒకజే రిజిప్టారుగా నుండకలుగు జిల్లాలకు ప్రత్యేకముగా నియమించుట ఆవశ్యకమైయున్నది. ఉన్నతోద్యోగులు ఆయా రాష్ట్రవాసులుగా నున్న గా ప్రజలతో కలిసిమెలిసి సంప్రతించుటకు వీలుగానుండును. నుక ప్రభుత్వమువారు ఇందునుగురించి యోచించి ప్రార్థింతులు.

ప్రభుత్వసహాయము ఇంకను కావలెను.

పాలకులు ఈయద్యమమునకై సంవత్సరమునకే దాదాపు 5, లేక 6 లక్షల రూప్యముల వ్యయముచేసి ప్రజల కెంతయో తేవుము కలుగజేయుచున్నారు. కాని యింకను సహాయము చేయవలసియున్నది. అందువలన మనము తృప్తి పడజాలము. సేనుపేర్కొనబోవు నాకుతోచిన సదుపాయములు దొరసమువారు కలుగజేయులాగు ప్రార్థించుచు నెఱవేరుటకై మనము ప్రయత్నింపవలెను.

1. జిల్లా పెంబులై బ్యాంకులనుండి ధనము తెచ్చుకొనుటలోను, చెల్లించుటలోను దూరముగానుండు గ్రామములకు ఎక్కువ ఖర్చులన్ను, కొన్ని వేళలలో చోరభయమున్ను కలుగుచున్నవి. ఈపనులు తపాలా మనియార్డర్ల ద్వారా జరుపుటకు ఇంతకన్న ఖర్చులధికముగా నున్నవి గాన మనియార్డరును లేకుండానున్న పోస్టు ద్వారా జరుగు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకు పోస్టేజీ లేకుండా చేయులాగున ఏర్పాటుకావలెను.

2. అప్పుపత్రములు రిజిస్ట్రారువారివద్ద రిజిస్టరునటులో చాలాయిబ్బందులున్ను, ఆలస్యమున్ను కలుగుచున్నవి. అట్టివి జరుగకుండా రిజిస్ట్రే.వ.క శాఖవారికి వుత్తర్యులంచేయుట.

3. డిక్రీ అమలుజరుపుటకు దరఖాస్తు పంపినపుడు రివిన్యూమండలాధికారి వుత్తర్యులు కాబడినతరువాత క్రిందివుద్యోగధూలవలన అమలు జరుగవలసి యున్నందున ఎక్కువ కాల పొరణమున్ను, నష్టములున్ను కలుగుచున్నవి. కనుక అట్టిచేష.వ.పంపినవెంటనే చర్యజరుపులాగున యేర్పాటుచేయవలెను.

4. గ్రామసంఘములకు నుచితముగ జిల్లా కలెక్టరీయిప్పించవలెను.

5. వ్యవసాయక, పారిశ్రామిక శాఖలవారు, తమ యొక్క పనులు పరపతి సంఘములద్వారా జరిపించినయెడల ఆడిపాట్లుమెట్లును కో-ఆపరేటివుశాఖయన్ను విజృంభించుటకు అవకాశము గలదు. కనుక యీమాడుశాఖలు పరస్పర సహాయము కలిగి పనిచేయులాగున ఉత్తర్యులు చేయవలసినది.

సాహకార బ్యాంకిలు, వడ్డీలు.

ఈజిల్లాలోని వడ్డీరేట్లు తలచుకొన్న గుండెలదురుచున్నవి. కొందరు ధనవంతులు పట్టణములలో వడ్డీవ్యాపారమునకై బ్యాంకులనుస్థాపించి న్యాయాన్యామభివక్షణలేక రైతులకుండుకొన్న కనాలాను కనిపెట్టి వడ్డీయింతయని పరిమితి లేక అప్పులిచ్చుచూ యిల్లువొళ్లు, గల్లజేయుచున్నారు. బురగ్రామముల ఆనావశ్యకతాంబికారములకులతోనై రాబోవుదర్శకలయోచించుక వడ్డీయెంతయైనను అప్పుకొరకుటయే ప్రధానముగా భావించి యిక్కట్లకులోనగుచున్నారు. వడ్డీయోగ మొదలు చెరుమచున్నట్లు సాహకారాగు ఎక్కువవడ్డీలిచ్చిన అప్పులను ఉండుకొనుటలో పడుశ్రమ వర్ణనాతీతము. ఇటీవల కొందరు రెడ్డిప్రముఖులు జానీవడ్డీలతో జరుగుచున్న బాంకులను నిలిపివేసి తగ్గవడ్డీలకు బురగాములిచ్చుట శుభవిన్నాము. మండలములో నితర సాహకారాన్ను వడ్డీరేట్లుతగ్గించి రైతుల అభివృద్ధికి యోష్పడుట శ్రేయోదాయకము. వడ్డీయతగ్గి ప్రజలు బాగుపడవలెన్న ధనవంతులు జిల్లాసహకార బ్యాంకులయందు నెక్కువగా డిపాజిట్టు చేసి మండలములో ప్రతిగ్రామమునందు ఒకపరపతి సంఘము స్థాపించుట ఆవశ్యకమై యున్నది.

ధాన్యపు భీమాలు.

తాత్కాలిక ధనకసాలావల్ల రైతుసోదరులు వారిధాన్యమును మహానూలులోనే తగ్గవలకు విక్రయించుట తట్టినందుచున్నది. అట్టివారికి ధరలు హెచ్చుటలో కలుగవలసినలాభములు పోవుట అట్లుండగా ఒక్కొక్కసమయములో తిరిగియెక్కువధరలకు కొనవలసివుంటువున్నది. రైతులకు వారితాలాను ధాన్యమును తణుకుగానుండుకొని సంఘములు అప్పు ఇచ్చులాగున ఏర్పాటుచేయించిన రైతులకెంతయో మేలుగా నుండును. భీమావిధ అప్పలిచ్చుసంఘములకు పెంబులై బ్యాంకువారు తగిన బురగాము ఇయ్యవలసియుండును.

విజయము, ఆంధ్రదేశమునందు ఖద్దరువ్యాప్తి, మహాత్మునినాయకత్వమునందు ఆంధ్రులకుగల విశ్వాసము, వీటికి మీ యత్నములు, మీశ్రమ, మీకష్టములే ఆధారములు. మీసత్త్వవర్తనాధిక్యము మీజీవిత సాధుగుణసంపత్తి, వీటివలన మీయను మీదేశీయులను మాకు ప్రయులై గౌరవాన్నులై మార్గదర్శకులైయున్నారు. మీఆగమనము మాకును మీకును మాదేశీయులకును మీదేశీయులకును సఖ్యముస్థిగపరచుబాడలుమాపగలదనుఆశతో, అభిలాషతో మిమ్ము ఆహ్వానించి స్వాదయపూర్వకముగ స్వాగతమిచ్చుచున్నాము. అహింసాయతనమై అత్యున్నతమైన అసహాయోద్యమమునకు జయముస్థిగించువరకును మీకు ఆయుర్భాగ్యముల నిచ్చి రక్షించుచుమని సంప్రదికారియగు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము."

అబ్దుల్ లతీఫ్ ఖాన్ గారు (అజద్ హిందూపత్రిక సంపాదకుడు మద్రాసు) గూడ చిచ్చి ఉపన్యాసము నొసగిరి. జనులు రంగారావిస్వరణ భవనమున క్రిక్కిరిసియుండిరి. దేశభక్తుని ఉపన్యాసము అత్యుత్సాహముతో, అపరితాపాదముతో జనులు వినుచుండిరి.

తమ ఉపన్యాసమున దేశభక్తుడు మైసూరు మహారాజాగారి సుగుణములను కొనియాడిరి.

కొన్నివిషయములందు మైసూరువారు దేశీయులందరికన్న సుఖముగానున్నను, దేశీయులందరితోను పాటుపడవలసియున్నదని చెప్పిరి. దేశమున కీయద్యమ మవసరమో అది మైసూరునకు గూడ అవసరమేయనియు, హిందూసంస్థానములందు చేరవలెననియు చెప్పిరి. ఓపినంతవరకు, నిర్మాణకార్యక్రమమును సాగించి దేశము నుద్ధరింపుడని ప్రార్థించిరి. స్వరాజ్యములేక సుఖము ముక్తి, స్వేచ్ఛ లేదు. ఖద్దరు, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత, అస్పృశ్యతానివారణము లేకస్వరాజ్యములేదు. కావున దేశమునకై పాటుపడవని చెప్పి జైలాం కాంగ్రెసు విజయవంతముగ చేయవలసినదని హెచ్చరించి దేశభక్తుడు విరమించెను.

అబ్దుల్ లతీఫ్ గారు హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమును గూర్చి యువన్యసించుచు, హిందూ మహమ్మదీయ కలహములకు ఆంగ్లనిరంకురోద్యోగుల "విభజింపుడు, పాలింపుడు" అను మూలసూత్రమే కారణ మని చెప్పి హిందూసానములందు హిందూమహమ్మదీయులకు కలహములు లేక సోదరులవలె నుండుట "విభజించి పాలింపుడు" అను సిద్ధాంతము లేకపోవుటచేతనే యని నిరూపణచేసి విరమించిరి.

సభ ముగిసినతరువాత దేశభక్తుడు, దక్షిణదేశమున ప్రసిద్ధి జెందినవైణికుడైన శేషన్నగారి వీణవాద్యము నొకగంట కాల ముకర్ణించిరి.

9 తేదీ ఉదయమున దేశభక్తుడు బెంగళూరునకు వెడలిరి. బెంగళూరునందు 11 తేదీనరకు నుండిరి. పెత్తునమంది నేపీహితులు వారిని దర్శించిరి. బెల్గాంకాంగ్రెసు సంపూర్ణముగ విజయము పడయునట్లు స్థానికసంఘములందు నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగింపవలసిందని వారికి సలహానిచ్చిరి. బెంగళూరుండి 11 వ తేదీని నెడలిపోవునపుడు దేశభక్తుని గౌరవాధ్యమ బెల్గాంకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు వీడ్కొలుపువలెను సల్పిరి. (స్వకీయవిలేఖరి)

మోహనీ తైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.

ఇదిమనోహరశ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీయు విద్యాధ్యక్షులు, ప్రిడిక్టర్లు, ఉద్యోగస్తులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతినిచ్చును. మందరమోహాలావణ్యములకు ప్రాపగు తురులును మనోహరమోదెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయమగు సువాస చెప్ప నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోచుండును పునివద్దు. దీనియందు మనోహరమగు సువాసన ద్రవ్యములను చేరియారచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడయన్నాము. నేయేలకసాపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు

గ్రహణి మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-8-0

రక్తరేచనములు, బంకవిరేచనములు, జీగుబిరేచనములు, అశ్మవిరేచనములు, నీటినిరేచనములు, మొదలగునవి మాత్రలకు మూడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవు వీటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ మిచ్చును. మున్నుకొంజనం డిపో, ముద్రాసు. బొంబాయి.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా-1-కి 0.10-0; డజను 1-కి 6-4-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపేథి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

నవనాగరికమునకు తగిన సాగినైన గాజులు

ఎస్ రకము గాజులు

3, 4 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజారిజత 1-కి రూ. 10-0-0.

పట్టులుతీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును.

మజారి చేదారముతో సహా జత 1-కి రూ. 10-0-0. సవరము బంగారుకు పూచీయివ్వబడును.

(8)

172, పుట్టులుగల అందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

(1842)

నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

స్వీగ్నపుష్పరసాయనము

ఇది అనేక మూలకల సారంబులచే తయారుచేయబడిన యీలేహ్యము 40 దినమును పూటకు తుక్కిలం చూచి తేలింగ భాతువునై, రక్తవృద్ధి, నరములకు బలమునిచ్చి మధుమేహము, నిస్సత్తువ, వీర్యనష్టము, ఆకలిలేకపోవట, విశేష బలము మొదలైన అనేకరోగములను పోగొట్టి జీర్నించిన శైవ్య వాయి మొదలగు సుఖవ్యాధులచే బాధపడు స్త్రీ పురుషులు సేవించిన యెడల నదరువ్యాధులు పోవుటయేగాక ఆకలిని పుట్టించి శరీరపుష్టిని కాంతిని గలుగజేయును. సంసారసౌఖ్య మనుభవించ గోరు వారికిది పరమమిత్రమై యుండును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన మీరే తెలియగలదు. కొదినవారికి క్యాటలాగు వ్రచితముగా పంపబడును. 24 తులములుగల సీసా 1 కి రూ. 4-0-0. పోస్టు ఖర్చులువేరే.

యస్. సుబ్బారాయుడు, డెంటిస్టు నర్సపురం, కృష్ణాజిల్లా.

(1898)

ధనవంతులకు చూత్రమే?

అనంగ ప్రభయాకాశి

వాటిని విశేషకష్టము, ఖర్చులేకయే బాగుచేసి, కాశ్యోతయశ్వనము నిచ్చుచు, కాస్త్రసమృద్ధిగా తయారుచేసిన ఈవిశ్వ వృద్ధులు నిరపయోగమైనట్టి స్థిరులలో కూడ క్రొత్తచురుకుటనమును పుష్టినియిచ్చుచు యౌద్రజాలమువలె నూతనమార్పును కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యీనామగా పంపబడును. 50 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ. 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలవ

ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరుపేథి, మదరాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

ఆంధ్రోద్యమము- మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష	...	1	8	0
అధ్యక్షకోశన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది				
శ్రీ గురుభాష్యము అను వేదసారగ్రంథము థిక్తిపాటలు,		0	4	0
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.				
శబ్దకాముది (నిఘంటువు) జేబులోనిముడునది	...	1	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)		0	8	0
తత్వమచంద్రిక ... నెం 1-0-0 సటికా ఆధ్యాత్మికచింతామణి		0	12	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము		0	4	0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము				

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (చది అణాలు)

కలసులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము! శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగడి తెల్లకాకల కీమాశ్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అనులు, మొదలగు వానియందు గలిగడి నొప్పులను బోగొట్టి సేవామును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేనావాత నొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేకపిష్టధులు చేరినవి. అనుభవము గల ఔషధమగుటచేతను పరమసాంగత్యము యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1973)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమొల, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సంతోష మేహము, నిక్కాక కుక్క నష్టము, నిస్సత్తువ, అతిమాత్రము, వీటిని హఠించి మంచి బలమును, యావ్యనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతోషస్రావ్తిని కలిగించు కలప్రపాదము. 2 డబ్బీలను వారుడు.

20 తులముల డబ్బీ రూ. 1-4-0. వి.పి. చార్జి 0-8-0, 335 పి. శి. వ. అందు కంపెనీ,

ఆయుర్వేద సమాజం పెరిచేసి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

h Zandu Pharmaceutical works Ltd, Bombay

జాందూఔషధశాల లిమిటెడ్ బొంబాయి 385

జాందూనారి చవనపాశ

జలుబు, దగ్గు, ఉబ్బనము మొదలయిన యెదురు రోమ్యుకు సంబంధించిన సమస్త రోగములకును దివ్య ఔషధమేగాక శరీరమునందలి నెత్తురును కుభ్రపరచి చెడిపోయిన జీర్ణకోశమును బాగుచేసి భూపకశక్తిని వృద్ధి చేయుటయం దద్వితీయమైనది

ఎల్లప్పుడూ జలుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేసి సేవించుటచు బక్క-చిక్కి నశింపుటలకు అమృత ప్రాయము. ౧౪-౧౧-౨౪ (14-11-28) న బళ్లారినుండి కె. కేశవరావు బి.వి. బి.యల్ గా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

“మీ చక్కన పాశపలన నాకధికమైనగుణము కనిపించినది. దయచేసి రైల్వే పార్కులుద్వారా మరి రెండుసీసాలును పంపుడు.”

వెల 1 పాను రు 2-8 0. 1/2 పాను రు 1-5-0.

వి.పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కొరువారికి మాక్యాటలాగు యుచితముగా పంపబడును.

ఎల్లరును సేవించ తగినది. ఒక్కసారి వాడిచూచిన గుణము తెలియగలదు.

డా.మోదర్ అందు కంపెనీ, 43, చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.